

Årsrapport 2013

Sarpsborg kommune

Innholdsfortegnelse

RÅDMANNENS FORORD	4
SAMFUNNSRESULTATER	5
Demografi	5
Innsatsområder i samfunnsplanen	6
ØKONOMISK RESULTAT	23
Måltavle økonomi	23
Økonomisk oversikt drift	23
Netto driftsresultat	24
Frie inntekter og finansielle poster	25
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	26
Spesifikasjon av driftsinntekter og driftsutgifter	27
Økonomisk resultat per kommuneområde	28
Investeringsregnskapet	29
Fondsbeholdninger	30
Rådmannens internkontroll	31
MEDARBEIDERRESULTATER	32
Måltavle medarbeider	32
Rekruttering og omstilling	32
Inkluderende arbeidsliv	33
Medarbeiderundersøkelsen	35
Skader og HMS avvik i 2013	35
Uønsket deltid	36
Kompetanseutvikling	36
Lærlinger og kvalifisering til fagarbeider	37
Likestilling og mangfold	37
KOMMUNEOMRÅDE HELSE OG SOSIAL	41
Strategiske prosesser	41
Økonomi	42
Måltavle	44
KOMMUNEOMRÅDE OPPVEKST	47
Strategiske prosesser	47
Økonomi	48
Måltavle	49
KOMMUNEOMRÅDE SAMFUNN, ØKONOMI OG KULTUR	52
Strategiske prosesser	52
Økonomi	57
Måltavle	58

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

KOMMUNEOMRÅDE HR.....	60
Strategiske prosesser.....	60
Økonomi	61
Måltavle	61
Brukerresultater.....	62
KOMMUNEOMRÅDE TEKNISK	65
Strategiske prosesser.....	65
Økonomi	66
Måltavle	67
VEDLEGG: INVESTERINGSOVERSIKT	69

RÅDMANNENS FORORD

13. juni 2013 sluttet Sarpsborg bystyre seg til en bypakke for Nedre Glomma. Det bereder grunnen for en formidabel oppgradering av transportsystemet i regionen vår. Et framtidsrettet transportsystem er nødvendig for at Sarpsborg skal utvikle seg slik vi ønsker. Derfor er dette vedtaket et av de viktigste bystyret i Sarpsborg noen gang har fattet.

Transportløftet i Nedre Glomma skal finansieres med bompenger. Dette er kontroversielt, og derfor har bypakken vært en vanskelig sak for politikerne. Jeg mener denne saken illustrerer noe som har vært en styrke for Sarpsborg kommune de siste årene: En vilje til å ta vanskelige beslutninger som er upopulære når de blir tatt, men som er riktige og viktige på lengre sikt.

I bystyret 13. juni ble det også tatt en annen meget viktig avgjørelse. Sarpsborg kommune skal overta Sarpsborg sykehus og utvikle dette til byens helsehus. Overtakelsen av sykehuset og etableringen av Valaskjold omsorgssenter vil være avgjørende for at Sarpsborg kommune skal ha en god eldreomsorg også i tiårene som kommer, med moderne lokaler og godt arbeidsmiljø.

28. februar 2013 vedtok bystyret å bruke nesten 300 millioner kroner på å bygge en ny barneskole i Sandesundsveien i Sarpsborg sentrum. Det er viktig ikke bare for kvaliteten i skoletilbudet, men for hvordan det skal oppleves å bo og leve i sentrum av byen.

Vi bør glede oss over at vi har kunnet gjøre disse satsingene. De er viktige for en by med betydelige levekårsutfordringer.

Dessverre er det grenser for hvor mange tunge satsinger kommunens økonomi tillater. For det ligger an til betydelige nedskjæringer i driften også i årene som kommer. Samtidig vil kommunens gjeld passere 3 milliarder kroner og vokse ytterligere, noe som forsterker behovet for å spare på driften.

I en slik situasjon er det avgjørende å ha god styring og kontroll over økonomien. Hvis ikke blir alt mye vanskeligere.

Derfor er rådmannen tilfreds med at Sarpsborg kommune har tilbakelagt 2013 med et klart positivt årsresultat. Når det er sagt kunne årsresultatet gjerne vært høyere enn 55 millioner kroner, slik at kommunen kunne bygd seg opp egenkapital til framtidige investeringer.

God styring handler ikke bare om å holde kostnader nede, men også om å gi innbyggerne et best mulig tilbud for de pengene man har til rådighet. For å få til det også framover må vi gjøre de riktige satsingene og ta de riktige beslutningene, også de som er vanskelige.

Jeg takker medarbeidere, ledere, politikere og tillitsvalgte for bidragene til et godt 2013 for Sarpsborg kommune!

Sarpsborg, mars 2014

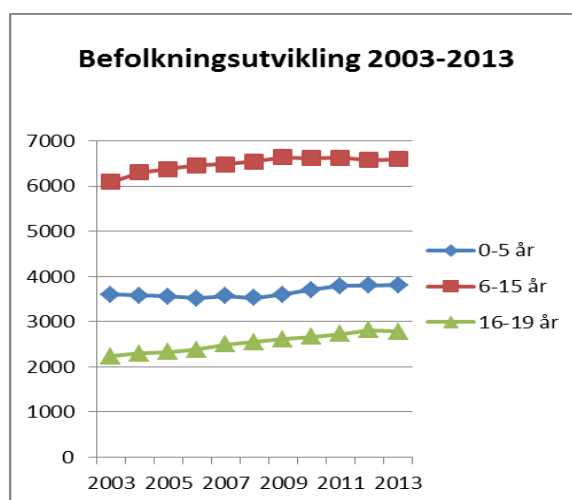
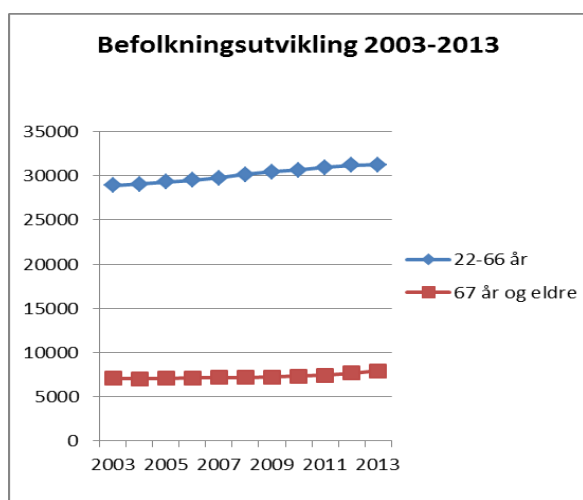
Unni Skaar
Rådmann

SAMFUNNSRESULTATER

Innenfor samfunnsområdet ser vi først på den demografiske utviklingen og deretter på utviklingen for aktuelle indikatorer knyttet til målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Demografi

Sarpsborg har hatt en betydelig befolkningsvekst over en årrekke. Veksten de senere årene skyldes i hovedsak tilflytting, særlig fra ikke-vestlige land. Andel eldre over 80 år i kommunen er høyere enn landsgjennomsnittet. Figuren under viser en stadig vekst i aldersgruppen 67 år og eldre. Befolkningsveksten i 2013 (0,7 prosent) var imidlertid svakere enn foregående år. Det er vanskelig å forklare dette og vite om den er tilfeldig eller en nedgang som vil vedvare.

Sarpsborg - Folkemengde 1. januar og endringer i kalenderåret (Kilde SSB)

	Folkemengde 1. januar	Fødselsoverskudd i kalenderåret	Nettoinnflytting i kalenderåret	Folketilvekst i kalenderåret
2003	49 044	13	366	379
2004	49 423	-12	352	330
2005	49 753	31	327	362
2006	50 115	98	390	478
2007	50 593	46	422	460
2008	51 053	147	512	670
2009	51 723	171	264	436
2010	52 159	67	594	646
2011	52 805	100	423	528
2012	53 333	80	299	363
2013	53 696	56	306	363
2014	54 059			

Innsatsområder i samfunnsplanen

VISJON Sarpsborg - der barn og unge lykkes	
Identitet Sarpsborgs innbyggere skal være stolte og engasjerte	
<p style="text-align: center;">Slik vil vi ha det!</p> <ul style="list-style-type: none">• Sarpsborg skal oppleves som en kultur-, idretts- og aktivitetsby• Sarpsborg skal ha spennende og allsidige jobbmuligheter• Sarpsborg sentrum skal være attraktivt og levende• Sarpsborg skal være en attraktiv by å bosette seg i for barnefamilier	

TNS Gallup gjennomførte i oppdrag fra Sarpsborg kommune i 2011 en identitets- og omdømmeundersøkelse rettet mot innbyggerne i Sarpsborg og innbyggere i fylkene i Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold.

Undersøkelsen viste at Sarpsborgs egne innbyggere forbinder byen sin aller mest med en stolt historie, foss, elv og ferskvann, sport, sjø, sol og sommer og en by å være stolt av. Identiteten er imidlertid i liten grad knyttet til et variert kultur- og uteliv, når kultur defineres som kulturtilbud, museum, kirker og fortidsminner. Hele 95 prosent av innbyggerne i Sarpsborg har et godt eller svært godt inntrykk av byen. Omdømmeundersøkelsen har ikke blitt gjennomført siden 2011, men under Forbausende-byfest i 2013 ble det satt opp et «Ønsketre» hvor innbyggerne kunne skrive ned hva de mente var det beste ved Sarpsborg.

«Ordskyen» viser hva som gikk mest igjen av de 106 innspillene som kom inn. Det er helt tydelig at det innbyggerne setter mest pris på og er mest stolte av ved Sarpsborg er naturomgivelsene, Kulåsparken, beliggenheten, skjærgården, menneskene og idrettsmiljøet i byen.

Til tross for at vi ikke kan si at innspillene som kom inn under Byfesten er representative for hele befolkningen i Sarpsborg, gir det en indikasjon på hva innbyggerne er stolte av ved byen.

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

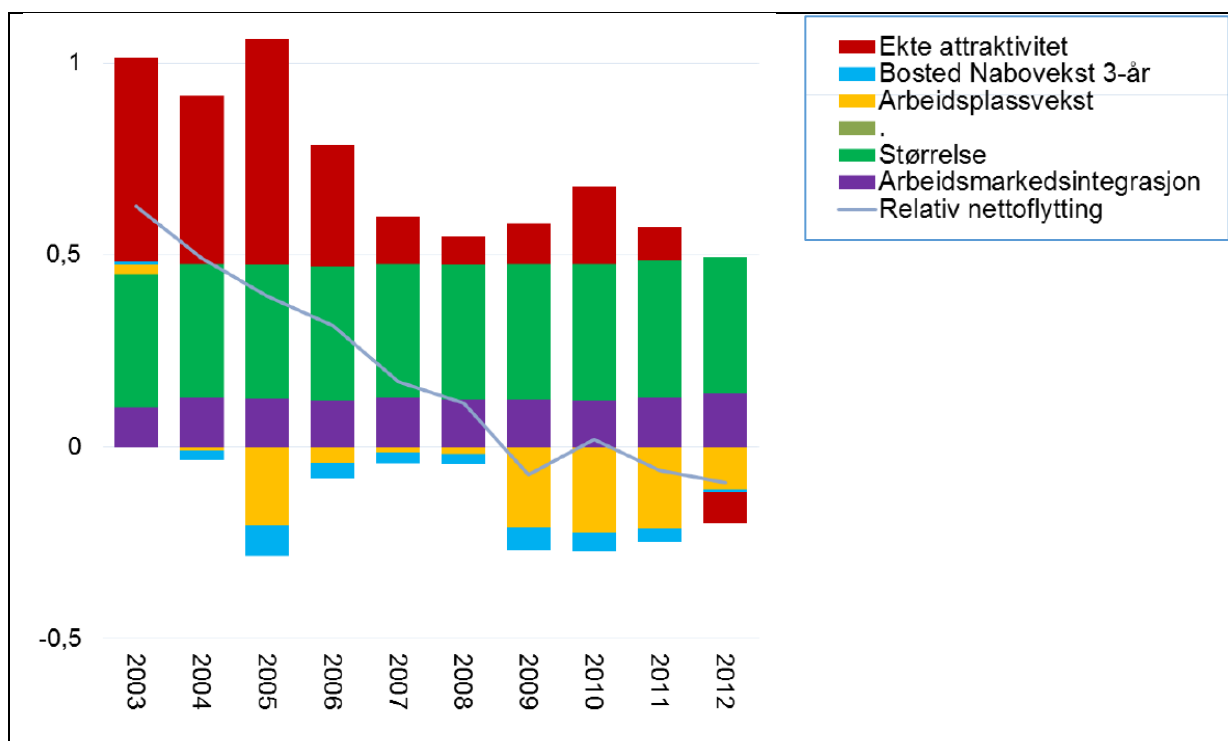
I UNGdata undersøkelsen som ble gjennomført på alle ungdomsskoler i Sarpsborg i 2013 gikk et av spørsmålene ut på hvorvidt ungdommen er fornøyd med lokalmiljøet sitt. I Sarpsborg svarte 66 prosent at de er litt eller svært fornøyd med lokalmiljøet.

	Sarpsborg			Norge		
	Misfornøyd/verken eller	Litt/svært fornøyd	N	Misfornøyd/verken eller	Litt/svært fornøyd	N
Fornøyd med lokalmiljøet	34 %	66 %	1 615	31 %	69 %	41 350

Kilde: Ungdata

Sarpsborg kommune har i de senere år brukt NæringsNM og Attraktivitetsbarometeret fra Telemarksforskning i evalueringen av Identitets- og omdømmearbeidet. NæringsNM måler vekst og utvikling i lokalt næringsliv, mens attraktivitetsbarometeret måler kommuners attraktivitet som steder å flytte til og bosette seg, korrigert for arbeidsplassutviklingen og innvandring.

Sarpsborg 2003-2012

Kilde: Telemarksforskning 2013

Rapporten som Telemarksforskning la fram i 2013 viser en utvikling for Sarpsborg sin del som gir grunn til bekymring. I første halvdel av 2000-tallet var Sarpsborg en attraktiv kommune å flytte til (Ekte attraktivitet) med en vekst på rundt 1 % per år. I perioden 2006-2011 ble veksten i ekte attraktivitet stadig svakere, og i 2012 fikk vi for første gang en negativ vekst.

Figuren viser at Sarpsborg har hatt en negativ relativ nettoflytting de siste to årene. Relativ nettoflytting er summen av netto innenlands flytting og innvandring fratrukket landsgjennomsnittet. Dette er et mål for hvordan en kommune gjør det i konkurranse med andre kommuner i Norge. Kommuner med høy netto innflytting har enten høy arbeidsplassvekst eller høy bostedsattraktivitet. Attraktivitetsbegrepet er knyttet opp mot forhold som er unike ved steder, og som kan påvirkes lokalt. I figuren til Telemarksforskning skilles det mellom strukturelle forhold som er knyttet til størrelse og lokalisering, og "ekte" attraktivitetsfaktorer. Attraktivitet for bedrift, besøk og bosted virker sammen med de strukturelle forholdene på et sted, og bestemmer til sammen om steder vokser eller har nedgang.

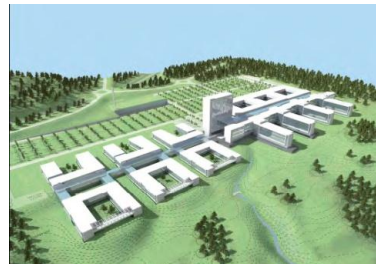
I NæringsNM kom Sarpsborg som nummer 56 av 430 kommuner i perioden 2008-2010. I 2013 hadde Sarpsborg falt til 116. plass.

Verdiskaping

Sarpsborg skal ha et allsidig og konkurransedyktig næringsliv med høy kompetanse og spennende jobbmuligheter

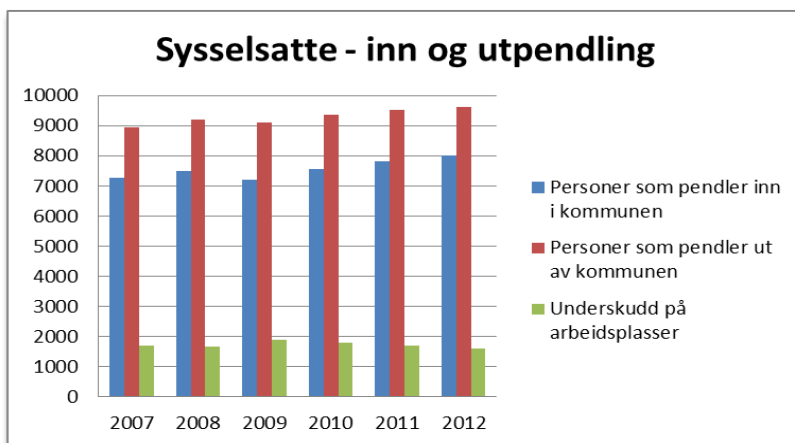
Slik vil vi ha det!

- Sarpsborg skal ha spennende og allsidige jobbmuligheter
- Næringslivet og kommunen skal være attraktiv for faglært arbeidskraft og arbeidskraft med høyere utdanning
- Næringslivet og kommunen skal tilby arbeid til alle grupper av arbeidssøkende

Sysselsetting, pendling, arbeidsledighet og uførepensjon.

Sysselsatte – inn og utpendling.

Sarpsborg har en større utpendling enn innpendling, hvilket betyr at Sarpsborg har underskudd på arbeidsplasser. Underskuddet har gått noe ned de siste tre årene.

Kilde: SSB Statistikkbanken

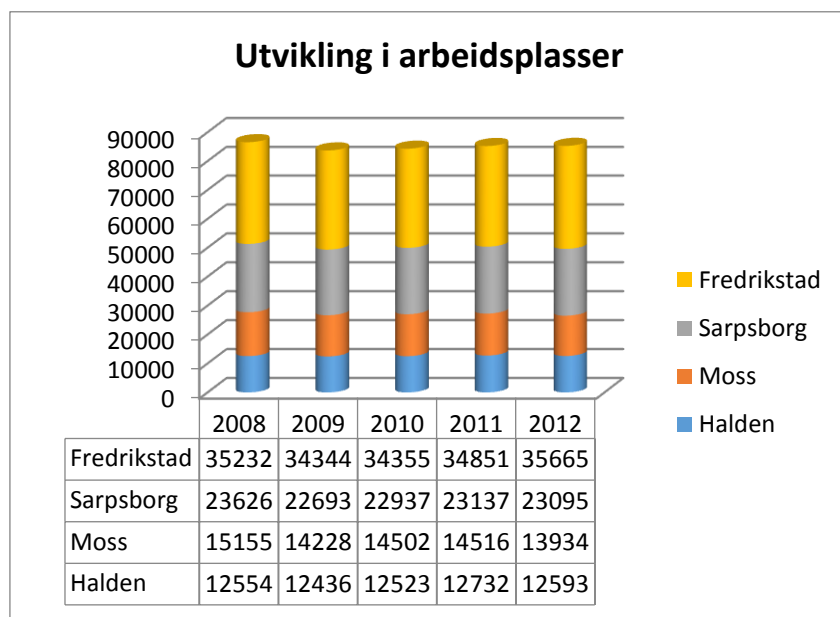
Pendling fra Sarpsborg (bostedskommune) til diverse andre kommuner.

Arbeidssted	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Halden	633	623	659	721	765	778
Moss	622	658	610	639	645	631
Sarpsborg	16 210	16 112	15 461	15 362	15 309	15 083
Fredrikstad	4 336	4 500	4 346	4 352	4 417	4 585
Rakkestad	341	330	352	382	388	292
Råde	300	293	298	355	347	366
Rygge	217	229	284	317	310	283
Oslo	1 145	1 205	1 228	1 215	1 177	1 254
Total ut		9 200	9 132	9 377	9 546	9 625
Sum sysselsatte	25 181	25 312	24 593	24 739	24 855	24 708

Kilde: Regionrådet

Nær 10.000 av de ca. 23.000 sysselsatte i Sarpsborg arbeider utenfor kommunen. Utpendlingen til Halden har økt betydelig, mens utpendlingen til Fredrikstad og Oslo har holdt seg på noenlunde samme nivå gjennom flere år. Antallet Sarpinger som arbeider i egen by er blitt redusert med ca. 1.100 i løpet av 5 år.

Utvikling i arbeidsplasser i Sarpsborg, Moss og Fredrikstad.

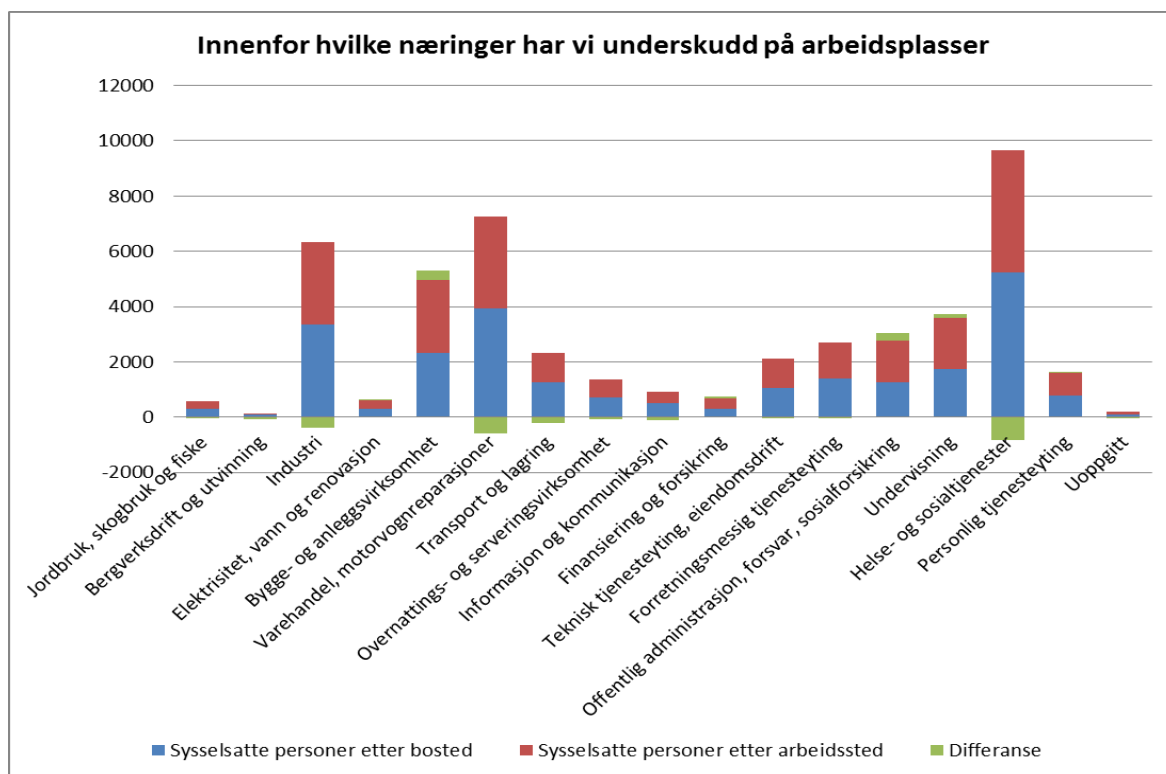

Det er liten vekst i antall arbeidsplasser i kommunen. I 2006 var det 22.486 sysselsatte personer med arbeidssted i Sarpsborg, mens det i 2012 var 23.095 sysselsatte personer.

I perioden fra 2000 til 2011 økte antall sysselsatte i Sarpsborg med 1.792 (økning på 8,4 %), mens folketallet økte med 5.358 personer (økning på 11,3 %). Den samme prosentvise veksten hadde gruppa «yrkesaktiv alder» (20-66 år)

Kilde: SSB

Underskudd på arbeidsplasser i Sarpsborg fordelt på næringer.

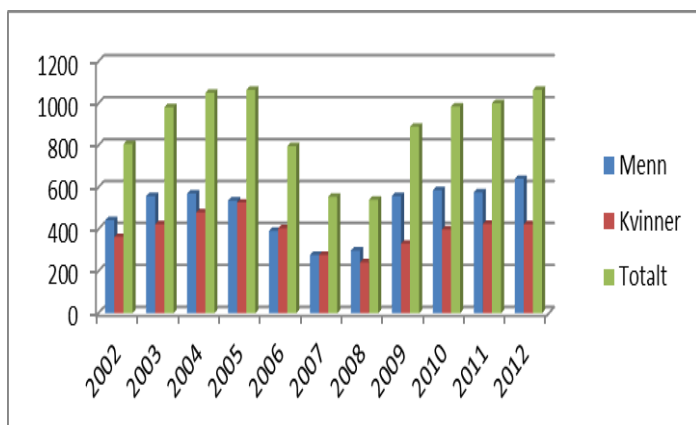

Kilde: SSB Statistikkbanken

Figuren viser innenfor hvilke næringer Sarpsborg har underskudd på arbeidsplasser. Helse- og sosial skiller seg her helt klart ut, hvor Sarpsborg har en negativ utpendling. Det vil være naturlig å tro at dette vil endres når sykehuset etableres på Kalnes, og at denne negative differansen da vil flyttes til Fredrikstad. Innenfor undervisning, bygge- og anleggsvirksomhet og offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring har kommunen en positiv differanse.

Tall fra Østfold Analyse 2009 viser at det er et arbeidsmarkedsunderskudd innenfor både høyskoleyrker og akademiske yrker i Nedre Glomma regionen. Det betyr at det er et klart underskudd på arbeidsplasser som krever høyere utdanning. Innenfor naturvitenskapelige og tekniske fag er sysselsetningsunderskuddet størst.

Antall registrerte arbeidsledige i Sarpsborg. Kilde: SSB.

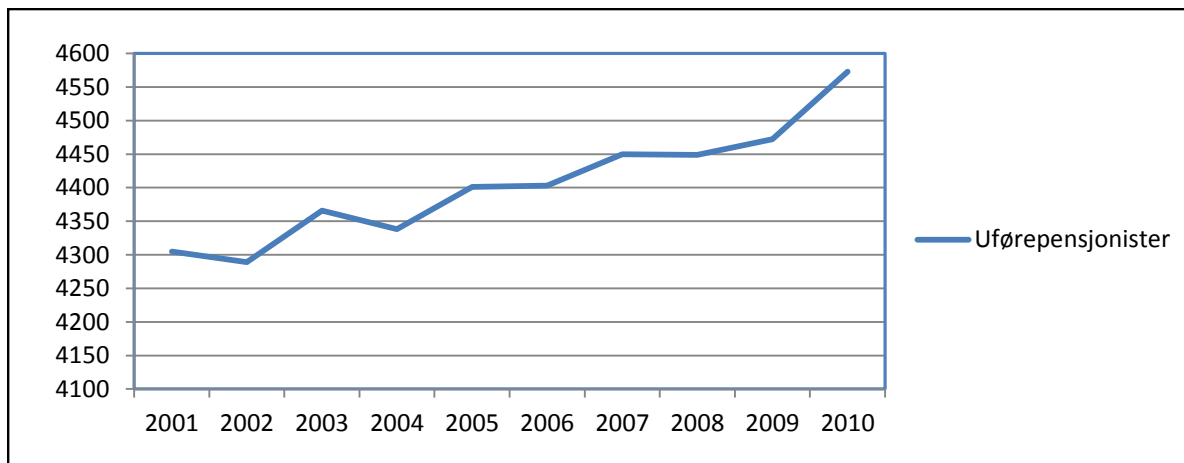

I 2012 utgjør arbeidsledigheten 3,9 prosent av arbeidsstyrken. Tallet for menn er 4,4 prosent og for kvinner 3,3 prosent. Tilsvarende tall for Norge sett under ett er 2,5 prosent arbeidsledighet totalt. Blant menn er tallet 2,7 prosent og for kvinner er tallet 2,3 prosent.

Antall ledige i aldersgruppen 15-29 år er 378 (3,9 %) Etter en markant nedgang i ledigheten i denne gruppen fra 2005 til 2008, er tallet nå omtrent det samme som i 2004/2005.

Uførepensjonister

Antallet uførepensjonister har økt betydelig i Sarpsborg fra 2003 til 2010. Denne trenden ser man også i Norge som helhet. Tabellen under viser antall uførepensjonister i Sarpsborg. For å tydeliggjøre utviklingen startet tabellen på 4.100 personer.

Kilde: SSB

Nærings NM

Telemarksforskning utarbeider hvert år en rapport for NHO som kalles for Nærings-NM. NHOs Nærings NM rangerer kommunene etter hvor næringslivet gjør det best, på en skala fra 1 til 430. Regionene rangeres fra 1 til 83. Rangeringen er basert på bedriftenes vekst og lønnsomhet, nyetableringer og næringslivets relative størrelse.

Nærings NM 2013 – totalrangering, utvalgte østfoldkommuner

Navn	NæringsNM 2013	Nyetablering	Lønnsomhet	Vekst	Størrelse	Personer
Halden	138	118	222	194	182	29 880
Moss	206	94	304	303	149	30 988
Sarpsborg	116	36	216	255	155	53 696
Fredrikstad	100	67	154	271	143	76 807
Hvaler	357	210	261	286	391	4 284
Askim	113	218	58	137	239	15 315
Eidsberg	121	225	29	278	141	11 195
Rakkestad	39	216	47	90	132	7 860
Råde	276	166	286	354	162	7 053

Kilde: Regionrådet

Nyetablering: Sarpsborg scorer høyt på nyetableringer. Den langsiktige virkningen av nyetableringer blir viktig for fornyelse i lokalt næringsliv. Rangeringen bygger på etableringsfrekvens og vekst i antall foretak.

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Lønnsomhet: Bedriftene i Sarpsborg scorer ikke veldig høyt på lønnsomhet. God lønnsomhet er en betingelse for bedriftenes eksistens og vekst, og sunn næringsutvikling. Rangeringen bygger på tall som måler lønnsomhet og egenkapital i bedriftene

Vekst: Sarpsborg scorer dårligst på vekst av de fire rangeringsområdene. For å holde tritt med befolkningsveksten og behovet for økt privat og offentlig velferd, har alle lokalsamfunn behov for et voksende næringsliv. Rangeringen bygger på tall for omsetningsvekst og vekst i verdiskaping.

Størrelse: Rangeringen bygger på tall som beskriver andelen private arbeidsplasser i kommunen. Når det gjelder andelen arbeidsplasser i privat sektor, ligger Sarpsborg forholdsvis lavt i forhold til resten av landet. Arbeidsplasser i privat sektor er viktig for bl.a. å opprettholde og videreutvikle et attraktivt lokalsamfunn.

Nærings NM 2013 – Historiske resultater, utvalgte østfoldkommuner

Kommune	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Halden	25	122	153	139	189	246	145	200	222	283	177	273	138
Moss	24	22	90	50	104	15	137	133	107	230	194	183	206
Sarpsborg	49	24	92	91	57	112	132	89	66	52	128	177	116
Fredrikstad	17	33	44	84	92	54	108	71	169	224	140	121	100
Hvaler	322	127	336	315	254	260	377	360	191	165	384	334	357
Askim	31	88	82	65	169	136	277	35	179	214	105	168	113
Eidsberg	4	13	104	24	48	71	124	40	88	212	175	212	121
Rakkestad	82	176	200	99	40	55	70	49	183	45	177	43	39
Råde	261	105	326	154	86	287	245	166	249	386	297	193	276
Rygge	28	36	177	194	56	114	65	29	230	232	57	123	110

Kilde: Regionrådet

Sarpsborgs plassering historisk sett varierer svært mye. Den dårligste plasseringen var i 2012 med en 177 plass, av totalt 430. I 2013 ser vi en betydelig forbedring til 116 plass. På de 10 første plassene kommer Sola, Austevoll, Trondheim, Klepp, Sogndal, Stavanger, Førde, Fjell, Sandnes og Berg.

Nærings NM 2013 – Totalrangering østfoldregionene

Region	Nærings NM 2013	Lønnsomhet	Vekst	Nyetableringer	Størrelse
Nedre Glomma	35	34	68	7	47
Halden	39	45	32	26	62
Indre Østfold	46	13	29	56	76
Mosseregionen	67	69	76	19	59

Kilde: Regionrådet

Nedre Glomma regionen er rangert på 35 plass av 83. Plasseringen er spesielt dårlig når det gjelder vekst (68 plass), men den er god når det gjelder nyetableringer (7. plass). På de 10 første plassene kommer Stavangerregionen, Trondheimsregionen, Ålesundregionen, Sunnfjord, Bergen, Midtre Namdal, Dalane, Drammensregionen, Oslo og Øvre Romerike.

Levekår

Barn og unge skal motiveres til utdanning for å møte framtidens utfordringer.

Sarpsborg skal være en by som fremmer likeverd og inkludering

Slik vil vi ha det!

- Sarpsborg skal ha et helhetlig læringsløp med høy kvalitet fra barnehage til videregående skole
- Helsefremmende og forebyggende tiltak skal ha en sentral plass i arbeidet for å bedre levekår
- Innbyggerne skal ha mulighet til å leve et meningsfylt liv uavhengig av funksjonsevne
- Sarpsborg skal ha et variert kultur- og fritidstilbud for alle
- Levekårene skal bedres og levekårsforskjeller skal utjevnes
- Sarpsborg skal ha trygge, attraktive og levende bo- og nærmiljøer

Forskning viser klare sammenhenger mellom foreldrenes sosioøkonomiske status og elevenes skoleresultater. Familiebakgrunn kan forklare omtrent 30 % av forskjellene i karakterer mellom enkeltelever på grunnskolenivå (Hægeland m.fl. 2004/2010).

Foreldrenes utdanningsnivå har betydning for sannsynligheten for å fullføre videregående opplæring og for elevenes skolefaglige prestasjoner.

Levekårstabellen viser indikatorer hvor Sarpsborg kommune sammenlignes med Østfold og nasjonalt i 2013 (SSB)

Indikatorer	Snitt 2013		
	Sarpsborg	Østfold	Nasjonalt
Grunnskole som høyeste fullførte utdanning	35,4 %	34,6 %	32,7 %
Høgskole- og universitetsutdanning som høyeste fullførte utdanning	20,8 %	20,5 %	21,5 %
Inntektsnivå på under kr. 250.000	19,0 %	16,9 %	18,4 %
Barn av eneforsørger	22,9 %	19,4 %	18,0 %
Arbeidsledighet	4,0 %	2,7 %	2,4 %
Uføretrygdede	11,0 %	10,1 %	8,8 %
Sosialklienter	4,0 %	3,5 %	3,1 %

Alle elever har ifølge § 9a i opplæringsloven rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Undersøkelser viser at elevenes opplevelse av læringsmiljøet har stor betydning for deres motivasjon, innsats og prestasjoner.

Elevene i Sarpsborg sier:

- at de trives godt på skolen og at de har noen å være sammen med i friminuttene
- at det er et trygt miljø på skolen og at de har noen å snakke med hvis det er noe som plager dem.
- at de stort sett har lærere som gir dem støtte og hjelp i skolearbeidet, som bryr seg om dem og har tro på dem.
- at de har lærere som forklarer dem målene, forteller hva som er bra med arbeidet og hva de kan gjøre for å bli bedre i fagene.
- at de får være med å vurdere skolearbeidet
- at rådgivingen gir et godt grunnlag for videre valg av utdanning og yrke.
- at de får god oppfølging i skolearbeidet hjemmefra.

Resultatene viser at den sosiale trivselen er meget høy i Sarpsborgskolen.

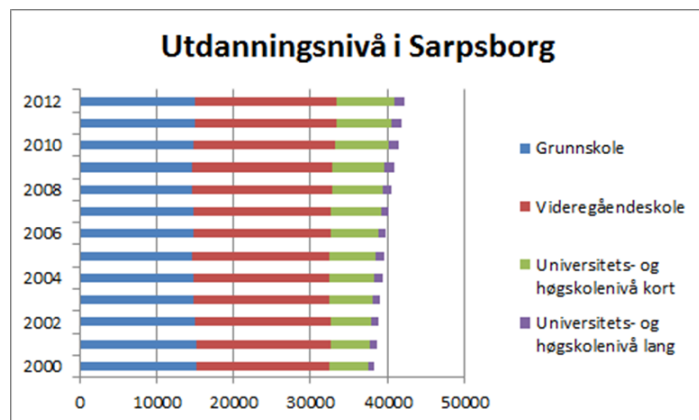
Utdanningsnivået i Sarpsborg og Østfold

Kilde: SSB

	Andel av befolkningen over 16 år med 1 – 4 års utdanning fra universitet eller høyskole (2012)			Andel av befolkningen over 16 år med mer enn 4 års utdanning fra universitet eller høyskole (2012)		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Hele landet	22,1 %	18,1 %	26,0 %	7,7 %	9,0 %	6,5 %
Østfold	18,6 %	15,2 %	21,8 %	4,4 %	5,4 %	3,4 %
Sarpsborg	17,7 %	14,6 %	20,8 %	3,1 %	4,0 %	2,3 %
Fredrikstad	20,5 %	17,2 %	23,7 %	5,2 %	6,4 %	4,0 %
Moss	20,2 %	17,6 %	22,6 %	6,3 %	7,6 %	5,1 %
Halden	19,6 %	16,2 %	22,9 %	4,6 %	5,9 %	3,3 %

Av de største byene i Østfold har Sarpsborg har den laveste andel av befolkningen som har 1 – 4 års utdanning fra universitet eller høyskole. Sarpsborg ligger 4,4 prosentpoeng lavere enn landet for øvrig og litt under fylkesgjennomsnittet.

Sarpsborg har også den laveste andel av befolkningen som har mer enn 4 års utdanning fra universitet eller høyskole av de største byene i Østfold. Sarpsborg ligger 4,6 prosentpoeng lavere enn landet for øvrig og 1 prosentpoeng lavere enn fylkesgjennomsnittet.

Andelen av de som tar universitets- eller høyskoleutdanning i Sarpsborg har økt med 50 prosent de siste tolv årene. Dette er svært positive tall som innebærer at det var nesten 3000 flere med 3- eller 5-årig høyskole eller universitetsutdanning i Sarpsborg i 2012 enn i 2000. Økningen viser at Sarpsborg er på rett vei når det gjelder utdanningsnivået.

Folkehelseprofil for Sarpsborg, noen hovedtrekk sammenlignet med landet for øvrig

Befolkning

- Forventet levealder er lavere

Levekår

- Flere personer har grunnskole som høyeste utdanning
- Andelen personer i husholdninger med lav inntekt er høyere
- Andelen barn som lever i lavinntekts-husholdninger er høyere
- Arbeidsledigheten er høyere
- Andel uføretrygdete under 44 år er høyere

Miljø

- Vurdert etter sykehusinnleggelse er det ikke flere personskader som følge av ulykker

Skole

- Mange av elevene på 5.trinn fortsatt befinner seg på laveste mestringsnivå i både lesing og regning
- Elevundersøkelsen viser at den sosiale trivselen er meget høy i Sarpsborgskolen.
- Det er noe høyere andel som fullfører videregående skole i Sarpsborg enn gjennomsnitt for Østfold

Levevaner

- Overvekt er ikke entydig forskjellig fra landet som helhet
- Røyking i kommunen er ikke entydig forskjellig fra landet som helhet

Helse og sykdom

- Flere personer bruker legemidler mot psykiske lidelser, som blant annet angst og depresjon
- Sykdommer og plager knyttet til muskel- og skjelettsystemet er mer utbredt enn ellers i landet og i fylket forøvrig
- Dødelighet som følge av lungekreft og KOLS ser ut til å være mer utbredt enn ellers i landet og i fylket for øvrig
- Utbredelsen av type 2-diabetes, målt ved bruk av legemidler, ser ut til å være høyere (30-74 år)

Kilde: Folkehelseinstituttet 2014

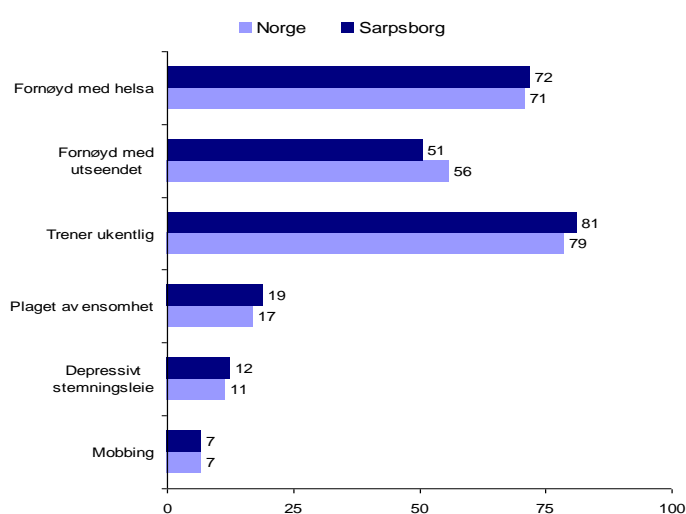
Selvopplevd helse – UNGdataundersøkelsen

I likhet med en rekke andre kommuner i Norge gjennomførte Sarpsborg UNGdataundersøkelsen i ungdomsskolene våren 2013. Formålet med undersøkelsen var å kartlegge ulike sider ved ungdoms livsstil og levekår. Resultatene inngår i den løpende oversikten over helsetilstanden blant ungdom og faktorer som påvirker den (jfr. folkehelseloven og folkehelseforskriften). Spørsmålene i undersøkelsen dreide seg om temaer som forholdet til foreldre og venner, skole og framtid, fritid, helse og trivsel, tobakk og rus, vold og risikoatferd. Alle elevene i kommunens seks ungdomsskoler deltok. 83 % av elevene besvarte undersøkelsen.

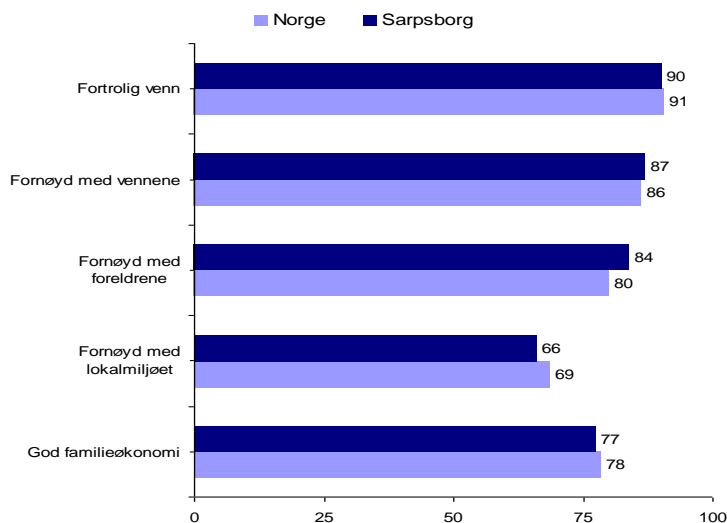
Helse og trivsel

En stor andel av ungdomsskoleelevene er fornøyd med sin helse og de trener ukentlig mer enn landsgjennomsnittet. Litt over halvparten sier at de er fornøyd med utseende. 19 % sier at de er plaget med ensomhet. Når en femtedel er plaget av ensomhet, kan dette indikere at mange unge sliter med lettere psykiske plager.

Kilde: Ungdata

Foreldre og venner

90% av ungdommene har en fortrolig venn, og ungdommene i Sarpsborg er 1%-poeng mer fornøyd med vennene sine enn landsgjennomsnittet. Andelen unge som er fornøyd med foreldrene sine er høyere i Sarpsborg enn landsgjennomsnittet. 84 % sier at de er fornøyd eller svært fornøyd med foreldrene sine. 77 % opplever at familieøkonomien stort sett har vært god de to siste årene.

Kilde: Ungdata

Fritid

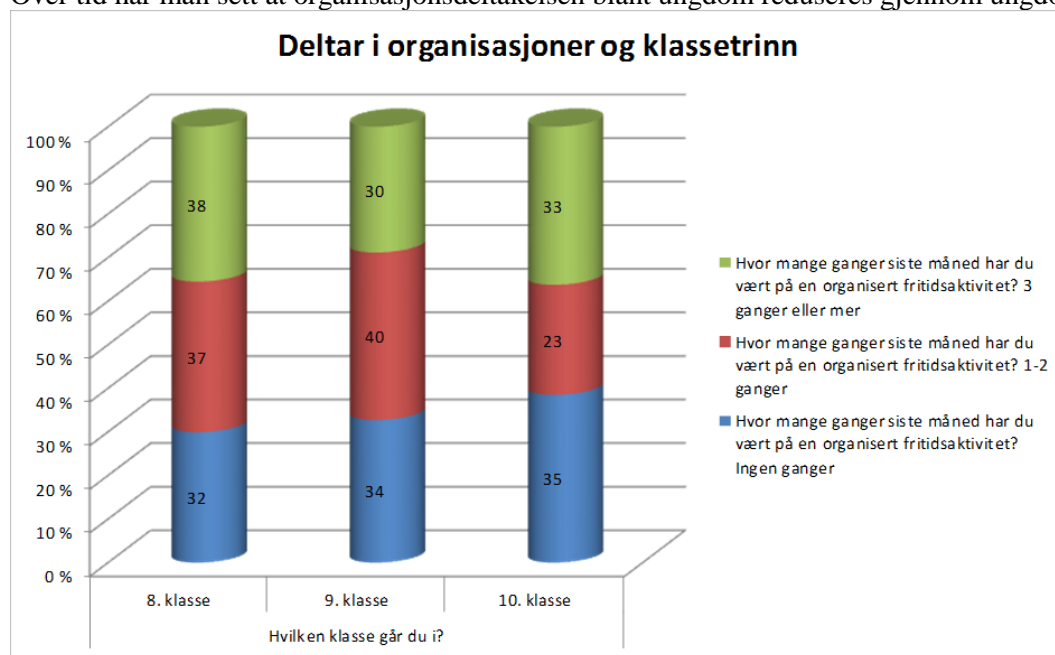
Ungdom i Sarpsborg skiller seg ikke vesentlig ut fra landsgjennomsnittet når det gjelder fritidsaktiviteter. 57 % er svært aktive. (5 ganger i uka eller mer). Det er 7 % under landsgjennomsnittet. Ungdom er i liten grad ute om kveldene. 37 % av ungdommen er ute 2-3 kvelder i uka. Det er lavere enn landsgjennomsnittet. 42 % shopper to eller flere ganger i uken. Det er over landsgjennomsnittet.

	Sarpsborg			Norge		
	Lav/middeldeltagelse (0-4)	Høy deltakelse (5 eller mer)	N	Lav/middeldeltagelse (0-4)	Høy deltakelse (5 eller mer)	N
Aktiv i fritidsorganisasjon	43 %	57 %	1531	35 %	65 %	41327

Kilde: Ungdata

Deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter og klassetrinn

Over tid har man sett at organisasjonsdeltakelsen blant ungdom reduseres gjennom ungdomsskolen.

Kilde: Ungdata

Videregående opplæring

Tabellen under viser prosentdelen av elevkullet som gikk direkte over til videregående opplæring samme året som uteksaminering fra grunnskolen i Sarpsborg.

Indikator og nøkkeltall	2011	2012	2013*
Sarpsborg kommune	96,6	97,6	96,6
Fredrikstad kommune	98,2	97,5	98,6
Halden kommune	96,7	95,7	98,7
Moss kommune	97,4	95,6	98,1
Østfold	97,2	97,0	97,8
Nasjonalt	97,7	97,8	97,8

Kilde: SSB/Kostra

*Foreløpige tall pr. 15.3.2014. Offisielle tall for 2013 presenteres av Statistisk sentralbyrå 15.6.2014.

Gjennomføring i videregående opplæring

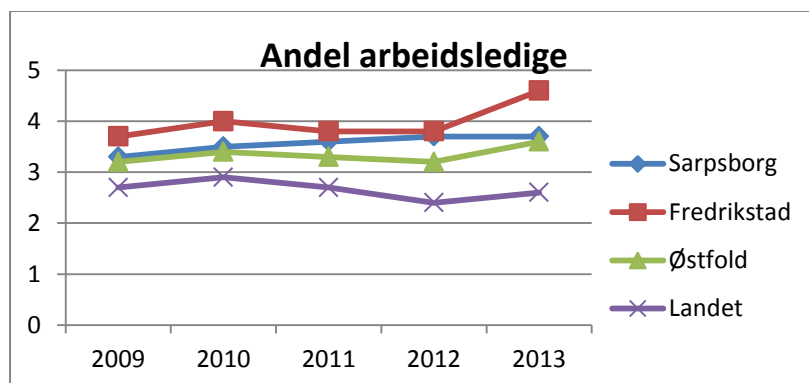
Avgangskull 10.trinn 2008 - 5 år i vgo til 2013 fullført innenfor 5 år (2008-2013).

fullført og bestått	Andel elever, lærlinger eller lære kandidater som har					
	Sarpsborg		Østfold		Nasjonalt	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Vg1	75,6 %	76,9 %	76,9 %	79,0 %	82,7 %	84,2 %
Vg. 2	70,4 %	72,5 %	70,0 %	72,6 %	75,8 %	76,4 %
Vg3 eller fag-/svenneprøve)	54,4 %	59,8 %	58,7 %	58,0 %	65,3 %	66,2 %

Resultatene viser positiv utvikling fra siste år. Andel elever som har fullført og bestått videregående opplæring innenfor 5 år i dette elevkullet er nær 60 %. Dette er en økning på 5 % i forhold til forrige elevkull. Det er noe høyere andel enn gjennomsnitt for Østfold. Også når det sammenlignes mot grunnskolepoeng ligger andelen fullført og bestått over eller nært opptil nasjonalt gjennomsnitt.

Grunnlag for beregning av andel elever er samtlige elever som gikk ut 10. trinn i 2008 – ikke kun de som startet direkte i videregående opplæring

Arbeidsledighet

Sarpsborg hadde i 2013 en arbeidsledighet på 3,7 prosent. Det er 1,1 prosentpoeng over landet, men 0,1 prosentpoeng under snittet i Østfold.

Til sammenligning hadde Fredrikstad en arbeidsledighet på 4,6 prosent.

Kilde: SSB

Ungdomsarbeidsledighet

Sarpsborg har en høyere arbeidsledighet i aldersgruppen 15 – 29 år enn landsnittet (2,2 %). I folkehelseprofilen for Sarpsborg 2014 er andelen arbeidsledige under 29 år på 3,9 % (Folkehelseinstituttet 2014).

Miljø

Alle i Sarpsborg skal være miljøbevisste og delta i en felles miljødugnad for framtida

Slik vil vi ha det!

- Sarpsborg skal ha miljøvennlige bo-, transport- og arbeidsforhold
- Sarpsborgsamfunnet skal ha lavt energiforbruk og bruke fornybar energi
- Sarpsborgsamfunnet skal produsere lite avfall og være gode på gjenvinning
- Sarpsborg skal sikre seg mot skadevirkninger som følge av klimaendringer
- Sarpsborg skal forvalte naturressursen på en miljøvennlig måte.

Klima og bymiljø

Sarpsborg kommune deltar som en av 13 byer i samarbeidsprogrammet Framtidens byer. Hovedmålet med utviklingsarbeidet i Framtidens byer er å redusere de samlede klimagassutslippene fra vegtrafikk, stasjonær energibruk, forbruk og avfall i byområdene og samtidig utvikle strategier for å møte fremtidige klimaendringer. Delmål for arbeidet er å utvikle det fysiske bymiljøet med tanke på økologisk kretsløp, sikkerhet, helse, opplevelse og næringsutvikling. Programmet har pågått siden 2008 og går ut 2014. Kommunen har vedtatt et eget handlingsprogram for Framtidsbyen Sarpsborg som det rapporteres årlig på til miljøverndepartementet og lokalpolitikerne.

Kommunikasjon og trafikk

Fredrikstad og Sarpsborg kommuner anses som typiske bilbyer hvor henholdsvis 71 % og 74 % av alle reiser foregår med bil (Nasjonal reisevaneundersøkelse av 2009). Bilbruken er høyere enn i andre sammenlignbare byer. Reisevaneundersøkelsen fra 2009 viser i tillegg at kun 4 % av reisene i Sarpsborg foregår med sykkel. I Fredrikstad er sykkelandelen på 5 %. Veksten i biltrafikken for Østfold lå i 2013 på 1,9 %.

I august 2013 inngikk Samferdselsdepartement og Nedre Glommaregionen, representert ved kommunene Sarpsborg og Fredrikstad samt Østfold fylkeskommune, en avtale som tildeler regionen 215 mill. kr i belønningstilskudd fordelt på årene 2014-2017. Til gjengjeld har Nedre Glomma forpliktet seg til å nå målet om at all vekst i persontransport skal skje gjennom kollektivtransport, sykling og gange. Personbiltrafikken skal ikke øke. De 215 mill. kr er fordelt på ulike tiltak innen kollektivtransport, sykkel og gange samt andre tiltak som skal begrense bilbruken. Tildelingen er foreløpig, og skal vurderes årlig. Det er også vedtatt lokalt en bompengefinansiert bypakke for regionen. Et av hovedmålene i *Bypakke Nedre Glomma* er å overføre transport fra bil til gange, sykkel og kollektive transportmidler.

Det har vært en sterk utvikling i antall ladbare biler på norske veier de siste årene. I Østfold var det pr. januar 2014 registrert 519 ladbare biler (elbiler og plug-in hybrid). En økning på hele 167,6 % sammenlignet med året før. Økningen av ladbare biler har vært større i Sarpsborg enn på fylkesnivå (187 %). Det er registrert 71 ladbare biler i Sarpsborg (www.gronnbil.no). Sarpsborg har flere ladepunkter for normallading, og er den eneste byen i Østfold som har 2 hurtigladdere i sentrum.

I slutten av juni 2013 åpnet den første biogassfyllstasjonen i Sarpsborg. Det er AGA, FREVAR og Nettbuss som har samarbeidet om biogassfyllstasjonen på oppdrag av fylkeskommunen. Stasjonen i Tuneveien skal i førsteomgang betjene kollektivtrafikken, men stasjonen er også offentlig tilgjengelig.

Glommaringen, "ryggraden" i buss-systemet i Nedre Glomma, hadde i 2013 1 222 231 passasjerer. Det er en økning på 3,7 % fra året før. På de lokale bussrutene i Nedre Glomma ble det registrert 4 240 132 reiser, en nedgang fra 2012 på ca. 180 000 passasjerer. Bakgrunnen for nedgangen fra 2012 kan blant annet forklares med at Timeekspresens linjer 3 og 6 overtok kjøringen mellom Sarpsborg-Skjeberg og Fredrikstad-Hvaler fra januar 2013, samt at det ble gjort reduksjoner i rutetilbudet i Nedre Glomma fra anbudsstart 01.07.13. Dette gjelder for eksempel minibusstilbudet i Fredrikstad og en del bybusser/Grevling-ruter i Sarpsborg.

I juli 2013 ble ca. 100 nye biogassbusser satt inn for å betjene kollektivtrafikken i Nedre Glomma, Sarpsborg vil få lavere utslipp av sot og gasser når man nå skifter ut gamle dieselbusser med nye busser som går på biogass, samt at de nye bussene støyer mindre.

Årlig antall passasjerer med alle lokale bussruter i Nedre Glomma og for Glommaringen 2004 – 2013				
År	Nedre Glomma		Glommaringen	
	Pass pr år	Vekst %	Pass pr år	Vekst %
2004	3 749 100		614 100	
2005	3 601 900	-3,9	631 200	2,8
2006	3 704 600	2,9	696 500	10,3
2007	3 805 200	2,7	870 600	25,0
2008	3 881 300	2,0	1 025 000	17,7
2009	4 236 500	9,2	1 062 700	3,7
2010	4 157 000	- 1,9	1 112 500	4,7
2011	4 354 889	4,8	1 162 275	4,5
2012	4 420 212	1,5	1 178 298	1,4
2013	4 240 132	- 4,1	1 222 231	3,7

Energiforbruk og fornybar energi

Elektrisitetsforbruk

Totalforbruket av elektrisitet i Sarpsborg var i 2012 på 1585 GWh. Industrien er den største brukergruppen med en andel på 61 %. Husholdningene bruker 23 % og tjenesteytende næringer står for 14 %. Landbruk og fritidsboliger har en minimal andel av elektrisitetsforbruket.

2012	Elforbruk (GWh)	Andel %
Husholdninger	363,0	23
Tjenesteyting	224,4	14
Landbruk	11,5	1
Fritidsboliger	13,3	1
Industri	973,1	61

Kilde: Lokal energiutredning 2013 for Sarpsborg kommune.

Utviklingen fra 2000-2012 tilsier at forbruket øker i alle brukergrupper. Eneste unntak er industrien som har hatt nedgang på nærmere 500 GWh, noe som tilsvarer en reduksjon på 22 % pr. sysselsatt. Husholdninger har hatt en økning på 15 % per innbygger og tjenesteyting 25 % per innbygger. Det er påfallende sett i forhold til at man i de fleste kommuner ser en effektivisering innen disse brukergruppene. Elektrisitetsforbruket i fritidsboliger har økt betydelig mer enn antall bygg. Dette kan ses i sammenheng med en generell komfort økning og utvidet hyttesesong.

Fjernvarme

I 2012 ble det produsert 12,7 GWh fjernvarme i Sarpsborg. Det har vært en betydelig økning i produksjon og bruk av fjernvarme i perioden fra oppstart i 2010. Fjernvarmeproduksjonen ble i 2013 bygd ut med varmesentral på Kalnes. Varmen der vil bli produsert ved hjelp av varmepumpe og vil forsyne nytt Østfold sykehus med både varme og kjøling. I sentrum produseres fjernvarmen i hovedsak fra spillvarme fra Borregaard. Til sammenligning med eksempelvis Moss og Fredrikstad, har Sarpsborg en relativt lav andel fjernvarme.

Vindkraft

Et av verdens største el og gasselskap, E.on, arbeider med konsesjonssøknad for Danserfjella Vindkraftverk i Råde, Sarpsborg og Våler. Konsekvensutredningsprogrammet ble fastsatt tidlig i 2013. Anlegget planlegges med en installert effekt på 120 MW, fordelt på mellom 30 og 40 vindturbiner. Det tilsvarer en forventet kraftproduksjon på 325 GWh. Fylkeskommunen kartla i 2012 mulige områder for utbygging av vindkraft. Deler av det omsøkte området *Sæbyvannet sør* ble tatt ut av planen. Området ble ikke ansett som egnet for vindkraft, og det ligger dels i område med store/middels konflikter. En konsesjonssøknad forventes å foreligge i løpet av 2014.

Energiforbruk i kommunal bygg

Sarpsborg kommune har mål om å redusere energiforbruket i kommunale bygg og anlegg med 25 % innen 2020. Tilsvarende har kommunen mål om å redusere bruk av fyringsolje med 25 %. Fra 2008 til 2013 er energiforbruk pr. m² i kommunale bygg redusert med 21 % til 163 kwh/år. Kommunens forbruk av fyringsolje ble redusert med over 74,6 % fra 2009 til 2013. Den kraftige nedgangen skyldes at flere bygg ble tilknyttet fjernvarmenettet og bruk av bergvarmepumper. I 2013 var forbruket av fyringsolje 254.900 liter. Forbruket i 2013 er høyere enn forventet da det under ombyggingen av Sandbakken skole måtte brukes olje til oppvarming i stedet for elektrisk kraft. Kommunen jobber aktivt med å redusere energiforbruket i sine bygg.

Avfall

I 2013 ble det samlet inn 11 585 tonn restavfall fra husholdningene i Sarpsborg, og 391 tonn restavfall gjennom hytterrenovasjonsordningen. Videre ble det samlet inn 188 tonn plastemballasje fra husholdningene. Dette var en økning på 28,8 % sammenlignet med 2012. Fra 2012 har beboere på Opsund hatt mulighet til å være med på kommunens henteordning for hageavfall. Det er vedtatt å utvide ordningen til også å gjelde Kurland, Lande, Brevik, Tunejordet og sentrum fra 2014.

Lokal luftkvalitet og støy

Luftkvaliteten i Sarpsborg overvåkes ved en målestasjon plassert i Borregaardsbakken. Der måles svoveldioksid (SO₂), som i hovedsak stammer fra industrien. I 2013 ble det registrert syv overskridelser av timegrenseverdien for SO₂ og én overskridelse av døgn grenseverdien. Dette er samme nivå som i 2012, men en betydelig nedgang fra 2011. Det vises også en klar nedgang i årsmiddelverdien med ca. 18 % sammenlignet med 2012. Reduksjonene skyldes trolig utslippsreducerende tiltak på Borregaard, men klimatiske forhold kan også være en medvirkende årsak til lavere konsentrasjoner.

Det foretas også målinger av svevestøv i nedre Glommaregionen. Resultatene fra 2013 viser at de maksimale grenseverdiene ble overskredet, blant annet på grunn av lite nedbør i mars og april. Dette førte til tørre veier og oppvirvling av støv. Sarpsborg og Fredrikstad kommuner jobber i fellesskap med å utrede ulike forslag til tiltak.

I Sarpsborg og Fredrikstad har eiere av vei, jernbane og havn utarbeidet en felles handlingsplan mot støy for perioden 2013-2018. Planen ble utarbeidet etter krav i forurensingsforskriften, og er en oppfølging av et kartleggingsarbeid av utendørs- og innendørs støy i kommunene i 2012. Cirka 31 % av befolkningen i Sarpsborg er utsatt for veitrafikkstøy (riks-, fylkes- og kommunal vei) over 55 dB, mens ca. 6 % av befolkningen er utsatt for jernbanestøy over 55 dB ved sin bolig. Handlingsplanen mot støy er et intensjonsdokument hvor støykildedeiere beskriver sine strategier og tiltak for å redusere «sin støy». Den omfatter både kortsiktige og langsiktige tiltak mot støy. Hensikten med arbeidet er å forebygge og redusere skadelige virkninger av støyeksponering fra vei, jernbane og havn.

Vannforvaltning

Kommunen følger opp vannforskriften gjennom deltakelse i prosjekt Vannområde Glomma sør i samarbeid med 10 andre Østfold-kommuner, sektormyndigheter og andre brukerorganisasjoner. I 2013 har arbeidet vært fokusert på tiltaksanalyser som grunnlag for forvaltningsplanen for vannregion Glomma.

Vannkvaliteten i Sarpsborg overvåkes ved at det tas prøver i lokale bekker (17 prøvepunkter seks ganger pr. år). Det gjøres en visuell vurdering og det tas ut vannprøver for analyse av termotabile koliforme bakterier (TKB), totalt fosfor (Tot-P) og suspendert stoff. Resultatene i 2013 viser varierende grad av påvirkning. Noen bekker er svært påvirket, mens andre har bedre forhold. To av bekkene (Brusemyrbekken og Skjebergbekken) er svært påvirket og er i tilstandsklasse svært dårlig. Flere andre bekker har også høye verdier på en del av prøvene eller enkelte parametere. Felles for disse bekkene er at de sannsynligvis er påvirket av landbruksavrenning i tillegg til kloakkutslipp. Dette gjelder blant annet Brandstorpbekken, Ingedalsbekken, Guslundbekken, Skjørenbekken og Isoa.

Det gjennomføres også overvåking i flere innsjøer, samt i kystområdene. I badesesongen overvåkes dessuten en rekke badeplasser. Badevannskvaliteten var god på alle de undersøkte badeplassene, med unntak av oppblomstring av blågrønne alger i Tunevannet i slutten av juli. I forbindelse med algeoppblomstringen ble publikum frarådet å bade.

Miljøsertifisering og miljømarkeringer

Kommunen har satt seg mål om at 1/3 av kommunens enheter skal være miljøsertifisert i løpet av 2014. I 2013 ble hovedbiblioteket, Skjeberg- og Tune bibliotek miljøfyrtårnsertifisert. Det er igangsatt arbeid for at flere kommunale enheter skal bli sertifisert i 2014. Pr. i dag er 32 bedrifter/virksomheter i Sarpsborg sertifisert som Miljøfyrtårn, hvorav seks er kommunale virksomheter.

Kommunen gjennomførte i løpet av 2013 flere lokale kampanjer og tiltak som skal bidra til å sette fokus på innbyggernes mulighet til å leve mer miljøvennlig. Det ble samarbeidet med lokalt næringsliv, frivillige lag og foreninger og nabokommuner om flere aktiviteter. Markering av Earth hour, garasjesalgdagen, verdens miljødag og SMART til jobben-aksjonen er eksempler på gjennomførte aktiviteter i 2013.

«Forbausende byfest» ble arrangert i september som en markering av flere aktiviteter som har fokus på bedre bymiljø. Satsningene *Redesign* (aktivitetsplass for smart, kreativ og nyttig gjenbruk) og *europaisk mobilitetsuke* ble samlet i tid og sted, og sett i sammenheng med kreativ byutvikling i tusenårsjubileet. Mobilitetsuka er en kampanjeuke for å fremme mer miljøvennlig bytransport i byer og tettsteder, og arrangeres hvert år fra 16. til 22. september. Høydepunktet under mobilitetsuka i Sarpsborg var byfesten. Gater og plasser som ellers er dominert av biler, ble forvandlet for en dag til sosiale møteplasser der folk kunne oppleve annen bruk av byrommene i sentrum.

ØKONOMISK RESULTAT

Måltavle økonomi

ØKONOMI	Resultat	Ambisjon
Ø.0 God kommuneøkonomi		
Ø.0.1 Netto driftsresultat	1,2 %	>1,0 %
Ø.0.2 Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	75,2 %	<74,0 %
Ø.0.3 Disposisjonsfond (ikke formålsbestemt)	3,8 mill. kr	>50 mill. kr
Ø.0.4 Meravkastning kortsiktig likviditet	1,4 %	>0,6 %

Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Regnskap 2012
	Tall i 1 000 kr		
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	112 377	106 913	103 259
Andre salgs- og leieinntekter	297 667	279 493	286 574
Overføringer med krav til motytelse	428 128	226 564	399 751
Rammetilskudd	1 426 201	1 406 819	1 340 590
Andre statlige overføringer	60 884	56 365	57 075
Andre overføringer	5 305	1 612	7 065
Skatt på inntekt og formue	1 020 156	1 043 118	980 117
Eiendomsskatt	144 527	144 500	133 917
Andre direkte og indirekte skatter	8 344	0	8 156
Sum driftsinntekter	3 503 589	3 265 383	3 316 504
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	1 757 323	1 669 478	1 640 518
Sosiale utgifter	458 130	470 464	422 509
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	431 469	380 417	417 581
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	367 132	374 651	384 814
Overføringer	289 986	217 567	263 614
Avskrivninger	152 949	0	139 880
Fordelte utgifter	-47 521	-34 630	-21 721
Sum driftsutgifter	3 409 468	3 077 948	3 247 194
Brutto driftsresultat	94 121	187 435	69 310

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	55 143	75 000	68 047
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	15 282	0	18 399
Mottatte avdrag på utlån	971	1 200	1 293
Sum eksterne finansinntekter	71 395	76 200	87 739
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	133 179	146 200	128 119
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	1 799
Avdrag på lån	141 900	143 300	122 648
Utlån	760	1 300	816
Sum eksterne finansutgifter	275 839	290 800	253 383
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-204 444	-214 600	-165 643
Motpost avskrivninger	152 949	0	139 880
Netto driftsresultat	42 627	-27 165	43 547
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	39 153	8 000	70 094
Bruk av disposisjonsfond	65 072	67 895	35 086
Bruk av bundne fond	25 434	15 020	25 732
Sum bruk av avsetninger	129 659	90 915	130 911
Overført til investeringsregnskapet	55 008	63 650	33 877
Avsatt til disposisjonsfond	32 743	0	82 267
Avsatt til bundne fond	29 360	100	19 161
Sum avsetninger	117 110	63 750	135 305
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	55 175	0	39 153

Netto driftsresultat

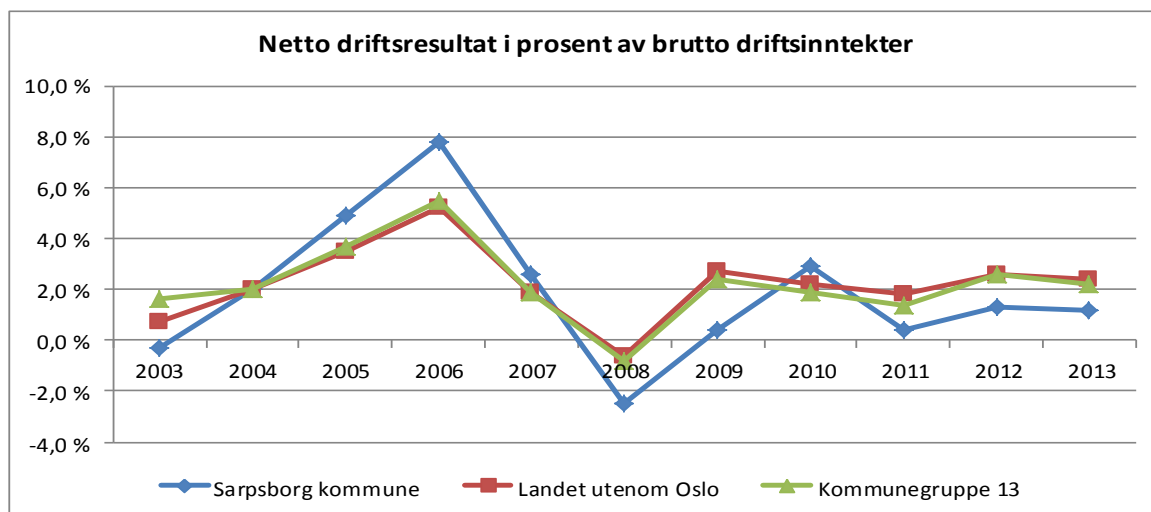
Netto driftsresultat er et mye benyttet overskuddsbegrep innenfor kommunal økonomi og oppgis vanligvis som prosent av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat må minst være tilstrekkelig til å dekke netto avsetninger og tidligere års merforbruk. Et positivt netto driftsresultat kan avsettes til bruk i senere budsjettår til finansiering av drifts- og/eller investeringstiltak eller til dekning av tidligere års merforbruk i inneværende regnskapsår.

Det er anbefalt at en kommune over tid bør ha et årlig netto driftsresultat på minst 3 % for at den skal kunne opprettholde en sunn og robust økonomi. Med det menes at kommunen bør ha et overskudd på den løpende drift som bidrar med tilstrekkelig egenkapital i investeringene. Samtidig må netto driftsresultat gi rom for å kunne avsette midler til fond (sparing) som buffer mot fremtidige svingninger i driftsinntektene eller dekke uforutsette utgifter slik at tjenestene blir minst mulig berørt på kort sikt. Ved et lavere netto driftsresultat må kommunen regne med at den enten ikke vil være i stand til å fornye sine bygg og anlegg i takt med slit og elde, gjeldsgraden vil øke og/eller at det ikke vil være rom for å bygge opp tilstrekkelig frie fond for å kunne opprettholde et stabilt tjenestenivå ved fremtidige svingninger i driftsinntektene. Et netto driftsresultat på 3 % tilsvarer 105 mill. kr for Sarpsborg kommune i 2013. Til sammenligning ble årets netto driftsresultat 42,6 mill. kr eller 1,2 %, som er 0,9 mill. kr dårligere enn i 2012. Sarpsborg kommune har de siste årene hatt et svakere netto driftsresultat enn gjennomsnittet for landets kommuner.

Figuren på neste side viser at netto driftsresultat for Sarpsborg kommune svinger i takt med Kommune-Norge for øvrig. Noen gode år for norske kommuner med klart forbedret kommuneøkonomi er blitt avløst av en periode med strammere rammebetingelser. Finanskrisen i 2008 påvirket også kommuneøkonomien, men virkningene for Norge ble relativt kortvarig. Finanskrisen

gikk etter hvert gått over i en ny fase. Mens krisen i 2008 primært skyldtes en kollaps i boligmarkedet som veltet over på bankene, rammet krisen etter hvert også nasjonalstater med stor gjeld. Fortsatt preges spesielt mange land i Europa av svak økonomisk vekst.

Endringer i kommuneøkonomien er i stor grad sammenfallende med den økonomiske utviklingen både nasjonalt og internasjonalt. Finanskrisen i 2008 faller sammen med svake økonomiske resultater i kommunesektoren. Med fortsatt svak økonomisk vekst i mange Europeiske land som følge av finanskrisen, Norges sterke knytning til internasjonal økonomi og uendret bruk av oljeinntekter over statsbudsjettet er det liten grunn til optimisme når det gjelder realveksten i kommuneøkonomien de nærmeste årene.

Kilde: KOSTRA kommunetall

Årets regnskapsmessig overskudd etter netto bruk av avsetninger på 12,5 mill. kr utgjør 55,2 mill. kr.

Frie inntekter og finansielle poster

Skatt på inntekt og formue

Skatt på inntekt og formue inklusiv naturressursskatt¹ utgjør 1 028,5 mill. kr som er 14,7 mill. kr mindre enn budsjettet. Ulikheter i skatteinntekter kommunene imellom utlignes delvis gjennom inntektsutjevningen i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner med utbetaling over rammetilskuddet.

Ordinært rammetilskudd

Ordinært rammetilskudd utgjør 1 426,2 mill. kr, som er 19,4 mill. kr høyere enn revidert budsjett. Gjennom inntektssystemet kompenseres kommunene for ulikheter i utgiftsbehov basert på fastsatte kostnadsnøkler.

Skatt på eiendom

Samlet skatt på eiendom utgjør 144,5 mill. kr, som er i samsvar med budsjett. Eiendomsskatt på verk og bruk utgjorde 65,0 mill. kr, boliger 67,1 og fritidseiendom 12,4 mill. kr.

Andre generelle statstilskudd

I henhold til gjeldende regler er statlig refusjon knyttet til ressurskrevende tjenester for 2013 inntektsført i årsregnskapet basert på et estimat på 66,0 mill. kr. Innsendt krav for 2013 utgjør 61,0 mill. kr. Mindreinntekten i forhold til estimatet må utgiftsføres i 2014. Avviket mellom estimat og

¹ Naturressursskatten for 2013 utgjør 8,3 mill. kr og inngår i posten "andre direkte og indirekte skatter" i tabellen "økonomisk oversikt drift".

faktisk krav for 2012 utgjør 2,3 mill. kr. Beløpet er ført til inntekt i 2013. I tillegg er det som følge av en feil i beregningene etterberegnet 1,8 mill. kr for årene 2010-2012.

Finansinntekter og -utgifter

Kommunens netto finansutgifter er 10,2 mill. kr lavere enn budsjettet og skyldes i all hovedsak lavere renteutgifter enn budsjettet. Det vises for øvrig til egen finansrapport for 2013. Rapporten ble behandlet i bystyret i mars 2014.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er et uttrykk for hvor stor gjeldsbelastning kommunen har i forhold til sine driftsinntekter. Diagrammet på neste side viser hvordan netto lånegjeld har utviklet seg i forhold til kommunens samlede inntekter de siste 10 årene².

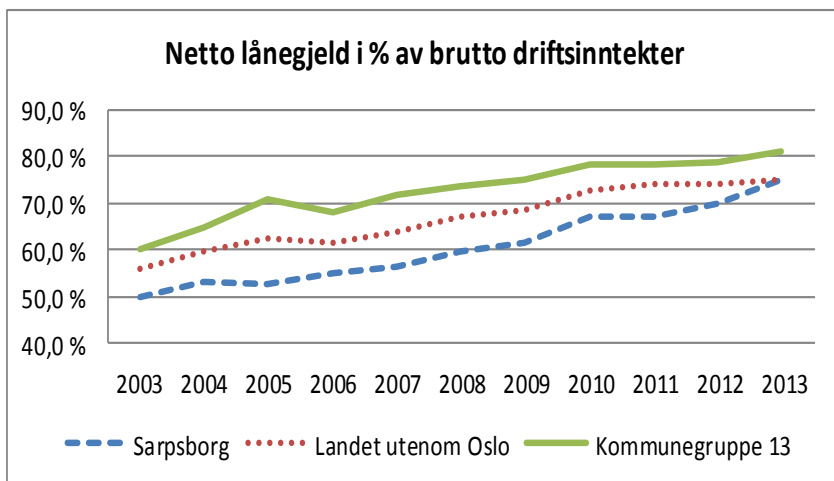
Bystyret vedtok for 2013 et mål om at gjeldens andel av brutto driftsinntekter ikke skal overstige 74 %. Måltallet er satt ut fra at bystyret, som ett av seks prinsipper for god økonomistyring i Sarpsborg kommune, tidligere har vedtatt at kommunen ikke skal ha en lånegjeld som overstiger gjennomsnittet for landets kommuner. Gjeldsgraden ved utgangen av året var 75,2 %, som er en økning fra 69,8 % i 2012. Samtidig har øvrige kommuner samlet sett vesentlig lavere vekst i netto lånegjeld i forhold til de løpende inntektene. Det hører med at deler av kommunens finanskostnader dekkes gjennom statlige tilskuddsordninger (rentekompensasjon) og gjennom gebyrfinansierte investeringer innenfor vann, avløp, renovasjon og feiing, men dette gjelder også for andre kommuner.

2013 er første gang de siste 10 årene at Sarpsborg kommune har en høyere gjeldsgrad enn gjennomsnittet for landets kommuner. Årsaken er høyt investeringsnivå over flere år med høy grad av lånefinansiering. Med et budsjettet låneopptak til investeringsformål i 2014 på 704,0 mill. kr er det grunn til å anta at denne utviklingen vil forstekes gjennom 2014.

Økt gjeldsbyrde i forhold til brutto driftsinntekter medfører at kommunen må bruke en stadig større andel av sine driftsinntekter til å dekke renter og avdrag på lån med tilsvarende mindre igjen til drift. Økt gjeldsbyrde som følge av høyt investeringsvolum er en utfordring for hele kommunesektoren, som ikke kan vedvare over tid.

² Tallen gjelder for kommunen som konsern, dvs. kommunen inklusiv kommunale foretak og andel av interkommunale selskaper

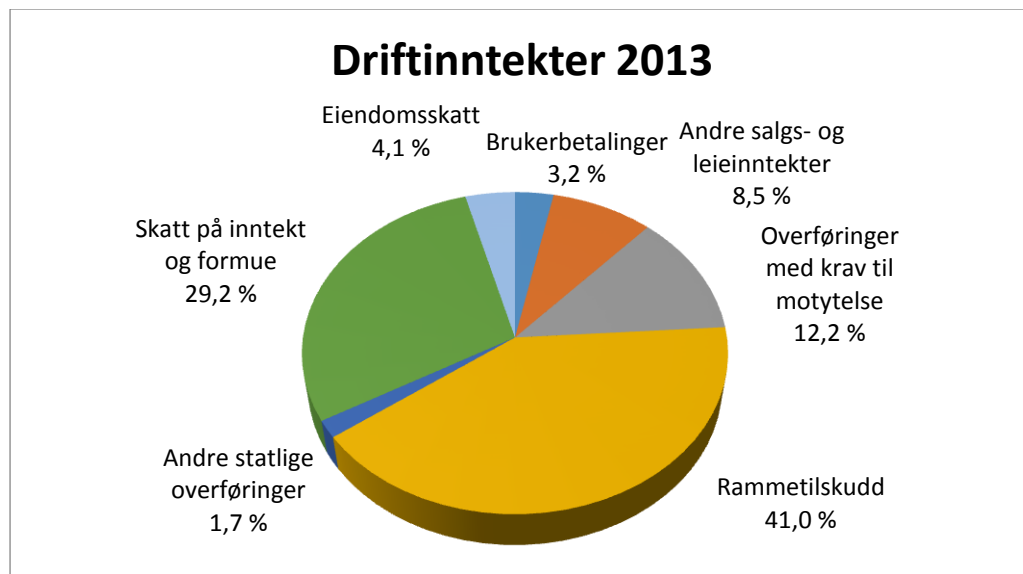
Norske kommuner har høy kredittverdighet og har etter staten og statsforetak de beste lånebetingelsene i kredittmarkedet. Kommunen kan derfor normalt plassere midler innenfor rammen av reglene i finansreglementet om plassering av kortsiktig likviditet til en høyere rente enn det kommunen betaler på sine innlån. Ut fra en økonomisk betraktning lønner det seg derfor for en kommune å foreta opplåning så snart som mulig etter at gyldig vedtak foreligger og samtidig betale sine avdrag så sent som mulig for å utnytte de muligheter som ligger i en positiv avkastning på lånte midler. Dette handler ikke om spekulasjon med kommunens midler, men om god finansiell styring til fordel for kommunen.

Spesifikasjon av driftsinntekter og driftsutgifter

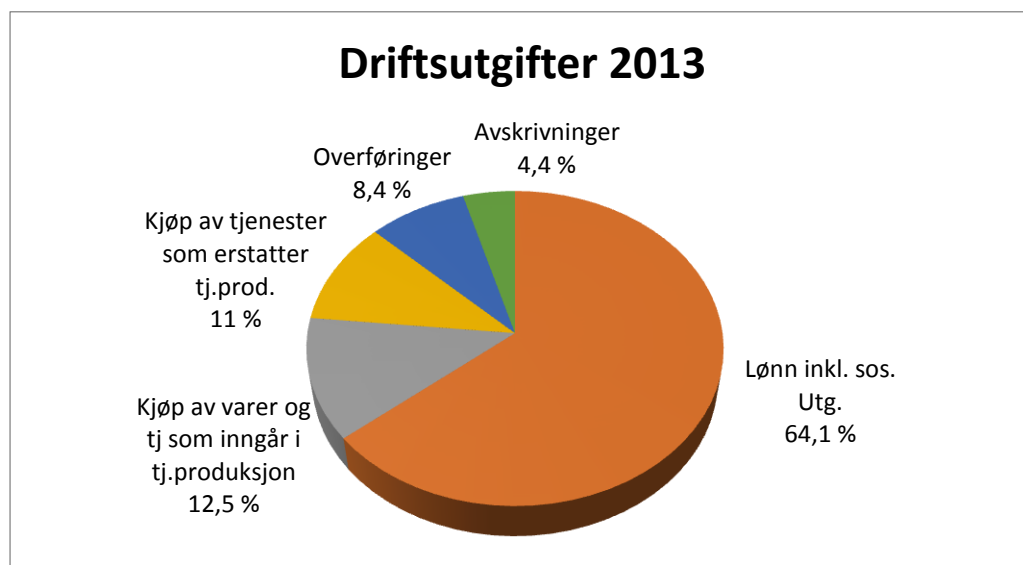
Driftsinntekter

Kommunens driftsinntekter for 2013 fremgår av diagrammet nedenfor. Skatt og rammetilskudd utgjør til sammen 2 454,7 mill. kr, som tilsvarer 70,0 % av kommunens samlede driftsinntekter. Nivået på skatt og rammetilskudd bestemmes i stor grad av staten gjennom statsbudsjettet. Dette betyr i realiteten at det er staten som bestemmer kommunens inntektsnivå og dermed langt på vei også hvor mye kommunen kan bruke på drift.

Driftsutgifter

Hvordan kommunens driftsutgifter er sammensatt er vist i diagrammet nedenfor. Driftsutgiftene økte med 162,3 mill. kr, tilsvarende 5,0 % fra 2012 til 2013. Økningen i driftsinntektene er til sammenligning 183,8 mill. kr.

Økonomisk resultat per kommuneområde

Kommuneområde	Tall i 1 000 kr			
	Regnskap 31.12.2013	Rev. budsjett 2013	Avvik i kr.	Avvik i %
Helse og sosial	1 132 645	1 127 915	-4 730	-0,4 %
Oppvekst	919 323	950 112	30 789	3,2 %
Samfunn, økonomi og kultur	123 615	128 788	5 173	4,0 %
HR	113 848	114 174	325	0,3 %
Teknisk	176 160	176 865	705	0,4 %
Rådmann	15 591	21 666	6 075	28,0 %
Sum	2 481 182	2 519 520	38 337	1,5 %

Samlet sett har kommuneområdene et mindreforbruk på 38,3 mill. kr i 2013 i forhold til tildelte budsjetttrammer. Resultatet er påvirket av at det er brukt 4,8 mill. av tidligere fondsavsetninger tilhørende enhetene. Med unntak av kommuneområde helse og sosial, har alle kommuneområdene et mindreforbruk. I henhold til interne regler for behandling av over- og underskudd i Sarpsborg kommune, kan den enkelte enhet opparbeide et akkumulert overskudd på inntil 5 % av brutto driftsutgifter til bruk i senere budsjettår. Dette gir muligheter for å husholdere med tildelte midler på tvers av det enkelte budsjettår.

Merforbruket innenfor kommuneområde helse og sosial er i hovedsak knyttet til et merforbruk på 12,9 mill. kr innenfor NAV sosial. Årsaken til dette er økte utgifter knyttet til dekning av bokostnader, midlertidig innkvartering og flere deltakere på introduksjonsprogrammet for flyktninger.

At kommuneområdene holder seg innenfor tildelte budsjetttrammer er en forutsetning for god økonomistyring og et stabilt tjenestetilbud. Et overskudd eller mindreforbruk innenfor kommuneområdene er ikke noe mål i seg selv, men kan innebære fornuftig bruk av tildelte midler

dersom det er et resultat av planlagt aktivitet og ikke utilsiktet reduksjon i kvalitet eller omfang på tjenestetilbudet.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet avsluttes separat og viser investeringer, utlån og avsetninger samt hvordan investeringene er finansiert. Inntekter som skal føres i investeringsregnskapet er bl.a. salg av varige driftsmidler, herunder salg av fast eiendom og maskiner og annet utstyr samt tilskudd av investeringsmessig karakter. KRS³ nr. 4 regulerer hvilke utgifter som kan føres i investeringsregnskapet. Kravene er at den eiendelen som anskaffes skal være av vesentlig verdi og til varig eie eller bruk, dvs. en verdi som overstiger kr 100 000 og en økonomisk levetid på minst 3 år.

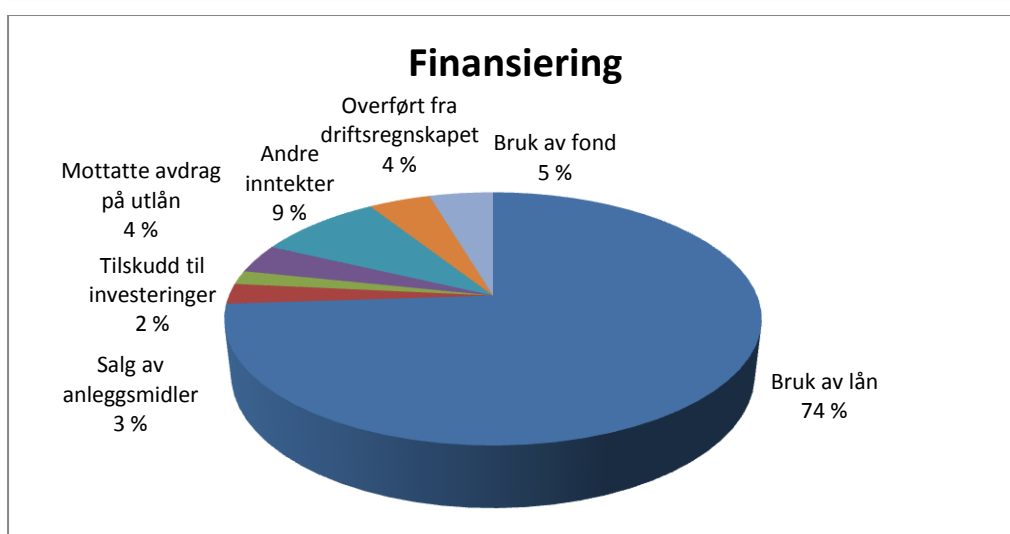
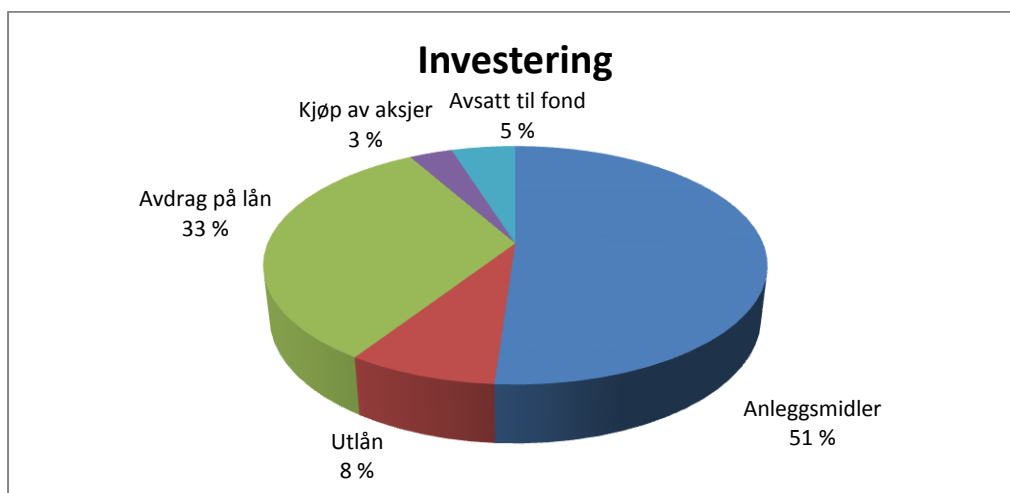
Økonomisk oversikt investeringer	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Tall i 1000 kr
			Regnskap 2012
Sum inntekter	-163 796	-128 860	-25 525
Sum utgifter	629 064	1 002 123	455 499
Sum finanstransaksjoner	602 182	373 533	194 129
Finansieringsbehov	1 067 450	1 246 796	624 103
Sum finansieringer	-1 067 450	-1 246 796	-624 103
Udekket/udisponert	0	0	0

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse. Arbeidet med bygging av ny sentrumsskole er igangsatt i 2013, kostnadene til prosjektet har imidlertid påløpt noe tidligere enn forventet. Dette har ført til at det i 2013 har påløpt 4,7 mill. kr mer enn budsjettet for regnskapsåret. Beløpet vil i likhet med enkelte andre mindre prosjekter bli mellomfinansiert av ubrukte lånemidler til andre prosjekter i 2013, og vil i 2014 bli finansiert av prosjektets årsbudsjettet for 2014. Tidligere meldte økonomiske avvik på nytt vaskeri, tomt til Inspiria vil bli avsluttes ihht. prosedyre som egne saker i bystyre. Inntil avslutningssak blir fremmet i bystyre for kjente økonomiske avvik på Sarpsborg Stadion, Sandbakken skole og Sarpsborg torg blir merforbruket mellomfinansiert av ubrukte lånemidler til andre prosjekter. En detaljert oversikt over pågående investeringer er vist i vedlegg til årsrapporten. Totalt avsluttes 53 prosjekter ved årsslutt i 2013. Netto rest finansiering for disse prosjektene er på totalt 34,3 mill. kr. For prosjekter som ikke er finansiert av fond vil restfinansiering bli foreslått benyttet til ekstraordinært avdrag på gjeld. Prosjekter som avsluttes ihht. prosedyre som egne saker til bystyre i årsrapporten er merket med «avsluttes i egen sak».

Momskompensasjon fra investeringer inntektsføres i driftsregnskapet på en sentral post. En langsommere investeringstakt eller lavere sluttkostnad enn lagt til grunn i budsjettet, vil gi mindre momskompensasjon enn budsjettet. Kommunen er for 2013 pålagt å overføre 80 % av samlet inntekt til investeringsregnskapet. Momskompensasjon fra investeringer utgjorde i 2013 68,0 mill. kr. Av dette beløpet er 54,4 mill. kr (80 %) overført til investeringsregnskapet. Til sammenligning var det budsjettet med 78,9 mill. i samlet inntekt hvorav overføring til investeringsregnskapet utgjorde 63,1 mill. kr. Fra og med 2014 er kommunen pålagt i inntektsføre all momskompensasjon fra investeringer direkte i investeringsregnskapet.

³ Kommunal regnskapsstandard fastsatt av GKRS – Foreningen for god kommunal regnskapsskikk

Diagrammene nedenfor viser investeringer gjennom året og hvordan de er finansiert.

74 % av årets investeringer er finansiert ved lån. Dette er noe bedre enn i 2012, men forteller allikevel om en relativt lav egenfinansiering av investeringene. At andelen momskompensasjon som må inntektsføres i investeringsregnskapet er gradvis trappet opp, bidrar til å redusere kommunens lånebehov. Over tid er det allikevel først og fremst økt sparing i form av et styrket netto driftsresultat som kan bidra til å øke egenfinansieringen av investeringene og samtidig stanse økningen i lånegjelden målt som andel av brutto driftsinntekter.

Bystyret har bestemt at investeringer over 10,0 mill. kr skal avsluttes gjennom særskilte saker til bystyret. Øvrige investeringer avsluttes i forbindelse med tertial- eller årsrapporteringen. Prosjekter som avsluttes fremgår av vedlegg til årsrapporten.

Fondsbeholdninger

Fond er regnskapsmessige avsetninger i tidligere eller innværende regnskapsår til egenfinansiering av investeringer eller dekning av driftsutgifter i kommende budsjettår. Kommunens fondsbeholdning kan deles i fire; bundne og ubundne driftsfond og bundne og ubundne investeringsfond. Ubundne driftsfond (disposisjonsfond) kan brukes til både drifts- og investeringsformål. Bundne fond er midler avsatt til bestemte drifts- eller investeringsformål. Størrelsen på fondsbeholdningen kan si noe om den økonomiske handlefriheten i kommunen.

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Det meste av kommunens disposisjonsfond er bevilget til investeringsprosjekter som er under realisering eller forventes å bli realisert i løpet av de nærmeste årene. Så fremt ikke overskuddet på den løpende drift (netto driftsresultat) økes kan det derfor forventes en reduksjon i fondsmidlene. Reduserte fondsmidler påvirker kommunens beholdning av likvider og gir reduserte finansinntekter.

Fondsbeholdninger	Tall i 1 000 kr							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Disposisjonsfond	156 005	254 169	223 431	163 366	143 215	149 440	189 777	153 180
Bundne driftsfond	35 503	35 527	30 042	26 370	36 384	35 809	41 721	56 110
Bundne selvkostfond	61 775	55 706	55 653	63 089	68 248	47 847	34 714	23 740
Ubundne investeringsfond	47 296	52 090	99 067	66 163	75 037	92 092	97 051	102 874
Bundne investeringsfond	31 251	5 057	2 761	29 476	7 612	3 655	1 534	4 564
Sum fond	331 830	402 549	410 954	348 464	330 496	328 843	364 797	340 468

Disposisjonsfondet utgjør 153,2 mill. kr per 31.12.2013. Fondets størrelse har variert over tid. Finansiering av utbetalinger under erstatningsordningen for eldre barnevernssaker og nedgraving av høyspentkabelen i forbindelse med etableringen av Inspiria Science Center er viktige årsaker til at fondet er lavere i 2013 enn i 2012. Et positivt årsresultat gir muligheter til å styrke disposisjonsfondet.

Enhetens mer- og mindreforbruk i 2013 inngår i ”årets regnskapsmessig mindreforbruk” ved avleggelse av regnskapet. Etter gjeldende reglement for behandling av over- og underskudd på enhetene avsettes 11,4 mill. kr av årets mindreforbruk til fond for enhetene, som etter avsetning utgjør til sammen 80,9 mill. kr. Dette utgjør 3,2 % av enhetenes samlede netto driftsrammer og representerer en viktig buffer mot uforutsette utgifter eller svikt i inntekten på enhetene.

Rådmannens internkontroll

Rådmannen skal i henhold til kommunelovens § 2, sørge for at kommunen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at denne er gjenstand for betryggende kontroll. Rådmannens internkontroll er et av kontrollsporene for bystyret. Det andre kontrollsporet er til kontrollutvalget. I kommunens kvalitetssystem, skal alle avvik og skader på ansatte i Sarpsborg kommune registreres. Et avvik er definert som brudd på lov, forskrift, rutiner, prosedyrer og andre myndighetskrav. I 2013 ble det registrert totalt 1227 avvik og 583 skader.

I Sarpsborg kommune gjennomføres det både intern og eksterne revisjoner. De interne revisjonene besluttet av rådmannen. I 2013 har det blitt gjennomført en intern revisjon knyttet til fakturering av inntekter. Det har i tillegg blitt gjennomført en intern revisjon knyttet til Sarpsborg torg som ferdigstilles i 2014. Østfold kommunerevisjon IKS gjennomfører revisjoner på vegne av kontrollutvalget. Kontrollutvalgets aktivitet er beskrevet i kontrollutvalget årsmelding. I 2013 ble følgende forvaltningsrevisjonsrapporter behandlet i bystyret:

- Styring av investeringsprosjekter.
- Selvkost VAR.
- Tidlig intervensjon i barneverntjenesten.
- Kvalitet på arbeidsmiljøet i brann- og feiervesen.

Kommunens kvalitetssystem RiskManager inneholder også en modul for risikovurdering. I 2013 er det gjennomført 2 risikovurderinger i systemet. Det er i tillegg jobbet med risikovurderinger knyttet til informasjonssikkerhet, som skal ferdigstilles i 2014.

MEDARBEIDERRESULTATER

Måltavle medarbeider

MEDARBEIDER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
M.1. Attraktiv arbeidsgiver			
M.1.1. Søkere på stilling	11,6	>11	T3/Å
M.1.2. Turnover	10,3 %	<4,0 %	T3/Å
M.1.3. Antall lærlinger	60	70	T3/Å
M.1.4. Andel ansatte innvandrere	10,5 %	-	T3/Å
M.2. Utviklende arbeidsmiljø			
M.2.1. Medarbeiderundersøkelsen - Samlet resultat	4,3	4,4	Halvårlig
M.3. Redusert sykefravær			
M.3.1 Sykefravær totalt	8,9 %	8,6 %	T/M
M.4. Mindre uønsket deltid og vikarbruk			
M.4.1. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	79,5 %	77 %	T/T
M.4.2. Antall medarbeidere med stilling under 40 %	473	540	T/T
M.4.3. Andel midlertidige ansatte	9,0 %	-	T3/Å

Rekruttering og omstilling.

Tabellen under viser utvikling i årsverk og antall fast ansatte i Sarpsborg kommune

År	2010	2011	2012	2013
Årsverk	2 952	2 991	3 064	3 110
Fast ansatte	3 849	3 908	3 906	3 911

Antall årsverk har økt noe de fire siste årene. Imidlertid har antall fast ansatte stabilisert seg, og det er en gledelig utvikling at gjennomsnittlig stillingsstørrelse øker fra 76,6 % i 2010 til 79,5 % i 2013.

Alderssammensetningen og turnover blant ansatte i kommunen medfører at det er stort behov for å rekruttere nye medarbeidere. Mange av de ansatte har et langt tilsetningsforhold til Sarpsborg kommune og ved jubileumstilstelningen i 2013 var det 14 ansatte med 40 år sammenhengende tjeneste i kommunen og 96 ansatte med 25 år i kommunen.

Dette betyr et økt behov for rekruttering. For å imøtekomme rekrutteringsbehovet har kommunen satset på markedsføring via høyskoler og arbeidslivsmesser og gjennom bruk av internett.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Full AFP	27	28	23	28	33	46	23
Delvis AFP	7	4	18	14	4	15	6
Alderspensjon	8	7	9	35	18	29	33

Tabellen viser antall ansatte som har benyttet seg av muligheten til delvis eller full AFP og antall alderspensjonister

Sarpsborg kommune har løpende behov for endring og omstilling. Dette betyr at det i kommunen til enhver tid vil være ansatte som i en periode er under omstilling og har behov for tett oppfølging. Til tross for et stramt budsjett i 2013 med store innsparinger, har det likevel vært et mindreforbruk på

omstillingsbudsjettet. Dette tyder på en effektiv omstilling hvor medarbeidere som berøres raskt kommer over i nytt arbeid.

Inkluderende arbeidsliv

Sykefraværet for ansatte i Sarpsborg kommune hadde i 2012 hatt en meget positiv utvikling og det totale sykefraværet for 2012 ble på 8,7 %, en nedgang på 0,4 prosentpoeng fra 2011. Sykefraværet i 2013 ble på 8,9 %, altså en liten økning sett i forhold til 2012.

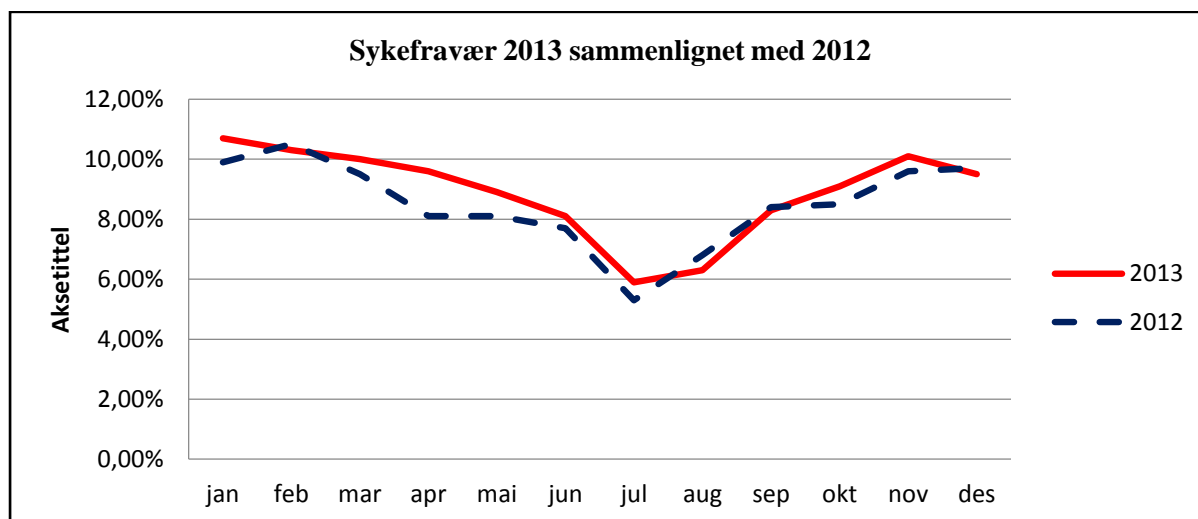
Det pågår et kontinuerlig arbeid for å redusere sykefraværet med særlig fokus på tiltak, tilrettelegging og en innsats for å få flere ansatte på gradert sykemelding

Tabellen viser sykefraværet i prosent for årene 2001 - 2013

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
9,5	9,8	10,4	8,6	8,5	8,7	8,6	8,6	8,8	9,2	9,1	8,7	8,9

I 2013 har 24 % av alle sykemeldinger vært graderte sykemeldinger. Dette er over gjennomsnittet for graderte sykemeldinger både i Østfold og i hele landet. Målet er å øke antall med graderte sykemeldinger ytterligere for 2014, da graderte sykemeldinger bidrar til lavere totalfravær.

Utvikling av totalt sykefravær i Sarpsborg kommune mnd. for mnd. fra jan 2012 til des.2013:

TOTALT	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Personer på attføring	160	136	140	129	132	169
Vellykkede attføringssaker	45	54	37	26	28	19
Uføretrygdede helt/delvis	19	24	16	22	26	17
Under omskolering	31	27	25	22	14	12

Tabellen viser personer på attføring: ansatte med mer enn ett års fravær

Vellykkede attføringssaker: ansatte som er omplassert til vikariater eller faste stillinger

Fokus med å tilrettelegge for ansatte på eget arbeidsted er stort og det vurderes hele tiden om den ansatte kan komme tilbake i gradert stilling. Det er nedgang i ansatte som har behov for omplassering

til annen enhet og utprøving i annet arbeid. At eget arbeidsted må dekke utgifter ved utprøving på annen enhet er en medvirkende årsak til at det prøves ut flere alternative løsninger på egen enhet i første omgang.

Sarpsborg kommune plikter, som stor arbeidsgiver, å tenke helhet og å finne interne løsninger for omplassering. Det vil likevel være viktig å ha fokus på at det er et stort arbeidsmarked utenfor kommunen, og at dette kan være et godt alternativ til interne løsninger.

Det er stadig færre som får innvilget omskoleringstiltak via NAV. Dette må ses i sammenheng med innskjerpet regelverk. Nye regler stiller stadig strengere krav til tilrettelegging og omplassering hos arbeidsgiver uten at det nødvendigvis betyr at det gis kompetansehevede tiltak fra NAV.

Som en forlengelse av Prosjektet Gravid og i arbeid, ble jordmortjenesten i Enhet forebyggende tjenester styrket med 20 % for 2013. Hensikten med dette har vært å overføre kompetanse og erfaringer rundt tilrettelegging til ordinær jordmortjeneste og videreføre de positive erfaringene fra prosjektet.

I 2013 deltok Sarpsborg kommune i Kommuneprosjektet fra NAV. Det var et prosjekt primært rettet inn mot helse og sosial da NAV så at det var i denne delen av kommunene som fraværet er høyt. Alle de store kommunene i Østfold deltok i prosjektet. I Sarpsborg var det totalt 6 team fordelt på 3 enheter som deltok i prosjektet (Enhet Helsehuset, Enhet boveiledning Skjeberg og Enhet boveiledning Tune og Baterød). Enhetene har hatt ulikt fokus i prosjektet da valg av satsingsområder har vært forskjellig. Felles for alle har vært et forebyggende perspektiv med mål å øke nærværet og å bedre arbeidsmiljøet.

Aktuelle tiltak har vært rettet inn mot å hindre økt sykefravær ved omorganiseringer og endringsprosesser, ulike treningstiltak, forebygging av skader, rask naprapatbehandling ved skader, ulike arbeidsmiljøtiltak, diverse sosiale velferdstiltak mm.

Sarpsborg kommune har, som tidligere, stort fokus på fysisk aktivitet som et forebyggende tiltak. Det har i 2013 vært gjennomført trening på SATS og internt i kommunen med bistand fra instruktører på SATS. I tillegg har PRANA yoga-trening vært videreført. Dette er et tilbud for ansatte med ulike helseutfordringer. Trening via Aktiv på dagtid har blitt videreført som et tilbud som først og fremst har vært forbeholdt ansatte som arbeider turnus i helse og sosial. I tillegg har flere av enhetene igangsatt ulike treningstiltak. Kommunen har også et Bedriftsidrettslag som gir ulike treningstilbud. Kommunen har gjennom flere år gitt tilbud om samtaler hos psykolog.

Som en videreføring av Nærværprosjektet har det vært fokus på analyse av sykefraværet i ulike deler av kommunen, ulike yrkesgrupper, turnusarbeid oppimot dagtid, heltid/deltid, fast ansatte/vikarer, Store/små team, Sarpsborg kommune sammenlignet med andre kommuner osv. Gjennomgang av analysen har vært tema på mange HMS team ute i enheten og dannet grunnlag for videre drøfting rundt godt nærværarbeid og sykefravær. Analysen har blitt vektlagt ved justeringer av organiseringen i enkelte enheter.

Medarbeiderundersøkelsen

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres to ganger per år. Undersøkelsen for første halvår 2013 ble gjennomført i august i forbindelse med rapporten for andre tertial. Undersøkelsen for andre halvår 2013 ble gjennomført i januar 2014 i forbindelse med årsrapporten. I tabellen under vises resultatene for begge undersøkelsene i 2013.

Undersøkelse gjennomført		Aug 2013	Jan 2014
Svarprosent		71,9 %	74,1 %
Inviterte		3 353	3 392
Besvarte		2 410	2 512
Totalsnitt (score)		4,3	4,3
Arbeidsmiljø og engasjement		4,3	4,3
1	Mine meninger blir lyttet til	4,2	4,2
2	Jeg vet hva som forventes av meg på jobben	4,6	4,6
3	Jeg får anerkjennelse eller ros for godt utført arbeid	4,1	4,2
4	Mine kollegaer bryr seg om meg	4,5	4,5
5	Jeg lærer og utvikler meg i jobben	4,3	4,4
6	Mine ledere bidrar til utviklende arbeidsmiljø og positivt engasjement	4,1	4,1
Mål og verdier		4,5	4,5
7	Jeg kjenner til og forstår våre mål og verdier	4,5	4,5
8	Jeg bidrar til å gjennomføre målene og etterlever verdiene	4,5	4,5
9	Jeg gjør mine kollegaer gode	4,2	4,2
10	Jeg lytter til og forstår brukernes behov	4,6	4,6
11	Jeg bidrar til å skape gode opplevelser hos kollegaer og brukere	4,4	4,5
Oppfølging		3,9	4,0
12	Vi følger opp medarbeiderundersøkelsen mellom hver måling	4,0	4,1
13	Vi bruker medarbeiderundersøkelsen som et utviklingsverktøy	3,8	3,9

Skala: 1-5 hvor 1 er "helt uenig" og 5 er "helt enig"

Svarprosenten har hatt en positiv utvikling fra 66,2 % i august 2012, 71,9 % i august 2013 og nå 74,1 % i januar 2014.

Det samlede resultatet (totalsnitt) for hele kommunen er 4,3 for begge undersøkelsene. Det er benyttet en skala fra 1-5 hvor 1 er dårligst og 5 er best. Resultatet er derfor svært godt selv om det er noe variasjon mellom de ulike enhetene. Resultatene er i seg selv ikke det viktigste, men hvordan enhetene og teamene arbeider med undersøkelsen mellom hver måling. Resultatene for alle områder, team, enheter, tjenesteområder, kommuneområder og kommunen er tilgjengelig for alle medarbeidere i kommunen via det elektroniske styringsverktøyet Corporater.

Skader og HMS avvik i 2013

Det ble i 2013 registrert totalt 511 skader og 206 HMS avvik. Som i tidligere år er hovedtyngden av disse registreringene innenfor området til pleie og omsorg. Hvis vi sammenligner antallet skader og HMS avvik som er meldt i 2013 med resultatene for 2012 finner vi at skadene er redusert med 47 tilfeller, mens HMS avvikene har økt med 67 tilfeller. Det er registrert 1 skade som kommer inn under Arbeidstilsynets definisjon av alvorlige skader. I dette tilfellet var det en ansatt i en barnehage som falt og brakk håndleddet.

Det har også i 2013 vært stort fokus på skadeforebyggende tiltak, og det er brukt ressurser på å gi god støtte og veiledning til enhetsledere og teamledere. Det er gledelig å registrere en nedgang i antall registrerte skader. Vi ser fortsatt at mengden av innmeldte avvik øker, noe som er positivt da vi vet at avvik som meldes, gir oss mulighet til å iverksette tiltak før alvorligere hendelser inntreffer. I løpet av

2013 er det gitt tilbud om opplæring i avvik og skademodulen i RiskManager for alle ledere i Sarpsborg kommune.

Skader/HMS avvik	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Alvorlige skader	2	3	1	1	0	1
Skader	1 102	969	693	468	558	511
HMS avvik	145	167	118	69	139	206

Uønsket deltid

For å redusere uønsket deltid jobbes det med at medarbeidere får økt sin stillingsstørrelse. Det arbeides kontinuerlig med å redusere uønsket deltid via flere virkemidler. Medarbeidere som har uønsket deltid utarbeider i samarbeid med sin leder en handlingsplan for hvordan de skal oppnå ønsket stillingsstørrelse. Disse handlingsplanene skal vurderes hver gang det er ledige stillinger og vikariater.

Sarpsborg kommune deltar i regjeringens satsing «Saman om ein betre kommune», og har i dette arbeidet blant annet satset på deltidsproblematikk og kompetanse. Arbeidet med en handlingsplan for heltid har blitt koblet til denne satsingen. Videre har varianter av ønsketurnus vært prøvd ut som piloter med støtte fra det lokale prosjektet under «Saman om ein betre kommune». Foreløpige vurderinger som er gjort av disse utprøvingene har vært veldig positive, og arbeidet vil videreføres og utvides i 2014. Flere av tiltakene har tydelig effekt på arbeidet med uønsket deltid.

	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall deltidsstill. under 40 %	850	546	579	494	552	430	473
Andel deltidsstill. under 40 %	21 %	13,2 %	14,2 %	12,8 %	14,1 %	11,0 %	12,1 %
Gj.sn. stillingsstørrelse i SK	75,6	74,1	74,1	76,6	76,5	78,4	79,5

Antall deltidsstillinger under 40 % i Sarpsborg kommune økte fra 2012 til 2013. Økningen er først og fremst knyttet til helge stillinger i pleie og omsorg.

Det er også i 2013 en positiv utvikling i gjennomsnittlig stillingsstørrelse. Det er likevel behov for å fortsette fokuset på reduksjon av uønsket deltid. For å kunne målrette tiltak og videre satsing, er det blant annet behov for å øke kunnskapen om hva som er ønsket og uønsket deltid.

Kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling er et satsingsområde for Sarpsborg kommune. Målet er at kommunen skal ha kompetanse til å løse dagens oppgaver og morgendagens utfordringer.

Det ble i 2012 utarbeidet et nytt lederutviklingsprogram, som gjennomføres i regi av instruktørgruppa som prosessveiledere. To kull med ledere (teamledere, enhetsledere og lederemner) startet opp med dette utviklingsprogrammet høsten 2013, og totalt 34 ledere avsluttet dette programmet i januar/februar 2014. Det planlegges å gjennomføre lederutvikling etter denne nye strukturen hvert år framover.

I 2013 ble igjen begeistringsseminaret gjennomført i Filadelfia, og samlet totalt ca. 1 200 ansatte i løpet av to arrangementsdager.

Opplæringsprogrammet med moduler innenfor Økonomi og HR har vært gjennomført også i 2013. Etter en nedgang i antall påmeldte ble det gjort noen justeringer, som har bidratt til at det igjen har

vært god deltagelse. Tilbakemeldingene har vært at det er nyttig med en slik helhetlig opplæringspakke.

Læringsportalen benyttes i stor grad for alle ansatte i Sarpsborg kommune, på kurs og opplæring som gjelder hele organisasjonen. I dette verktøyet administreres nå de fleste interne kurs som avholdes i kommunen, med tanke på påmelding, deltagelse, kursbevis med mer. Det arbeides også med å utvikle egne E-læringskurs ved hjelp av systemet som skal gjøre internopplæring mer hensiktsmessig og effektiv i en del tilfeller enn dagens ordinære klasseromskurs.

Basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) er en viktig faktor for at alle som nå er i jobb skal kunne fortsette, og gjøre en god jobb videre. Ved introduksjon av nye digitale verktøy og økte krav til dokumentasjon, vil en del medarbeidere se på dette som utfordrende da de ikke har grunnleggende kunnskaper i bruk av data. 40 medarbeidere har i skoleåret 2012-2013 gjennomført et 60 timers kurs i data og dokumentasjon. Kursene finansieres av VOX, norsk fagorgan for kompetansepolitikk.

Lærlinger og kvalifisering til fagarbeider

Pr 31.12.2013 hadde Sarpsborg kommune 60 ordinære lærlinger, og et inntak på 24 nye, unge lærlinger høsten 2013. To av disse er lære kandidater der målet ikke er fagbrev, men kompetansebevis – dette er en form for tilpasset opplæring. Sarpsborg kommune har i 2013 lærlinger fordelt på følgende fag: Helsefagarbeider, barne- og ungdomsarbeider, aktivtør, institusjonskokk, kontor og administrasjon, IKT og servicefag, bilmekaniker lette kjøretøy, og feier. I 2012 forpliktet Sarpsborg kommune seg til å ta inn fem YSK (Yrkes- og Studie Kompetanse) elever fra Glemmen videregående skole. Disse fikk lærlingestatus fra 01.08.13. Tilbakemeldingen fra enhetene har så langt bare vært gode, og Sarpsborg kommune har derfor sagt ja til fem nye YSK elever fra høsten 2014. I 2012 ble det igangsatt et tiltak hvor kommunen forpliktet seg til å ta inn 9 voksne lærlinger med innvandrerbakgrunn via NAV. Disse kandidatene er for tiden tilknyttet Borg videregående skole hvor de har en blanding av teori og praksis. Tidspunkt for oppstart som lærlinger er foreløpig ikke avklart. Fylkesmannen har gitt støtte til intern fagutdanning av helsefagarbeidere som en del av “kompetanseløftet 2015”. I Sarpsborg har 23 medarbeidere startet opplæringen delt på to forskjellige løp avhengig av tidligere opparbeidet arbeidspraksis. 10 medarbeidere i helsearbeiderfaget og 15 medarbeidere i barne- og ungdomsarbeiderfaget har tatt fagbrev i løpet av 2013 etter å ha deltatt på slike kurs tidligere, og nå opparbeidet nok praksis.

Likestilling og mangfold

Bystyret vedtok i 2012 en ny plattform for ledelse og medarbeiderskap i Sarpsborg kommune – “Vi i Sarpsborg”. Plattformens tre satsingsområder ledelse, medarbeiderskap og kompetanse innebærer bl.a. at Sarpsborg kommune skal rekruttere og utvikle medarbeidere i et inkluderende fellesskap, der man samtidig legger vekt på å forebygge frafall fra arbeidslivet. Medarbeiderne skal på ulike måter stimuleres til å yte sitt beste i arbeidet for innbyggere og brukere. Det ligger en forpliktelse til å bygge opp kunnskap og bevisstgjøring hos medarbeidere og ledere på hvilke forventninger og muligheter som ligger i lov og avtaleverk om mangfold og inkludering. Sarpsborg kommune skal:

- bestå av arbeidsmiljø der alle opplever likeverd
- ha en rekrutteringspraksis som sikrer mangfold – alle søkere skal behandles likeverdige
- ha en sammensetning av arbeidsstyrken som speiler mangfoldet i befolkningen
- gi personer med nedsatt funksjonsevne og/eller arbeidsevne likeverdige muligheter for rekruttering og kompetansebygging

Kjønnsbalansen

Norge har et av Europas mest kjønnsdelte arbeidsmarked. Dette preger også rekrutteringen til stillinger i Sarpsborg kommune. Selv om man har en bevisst holdning til dette i forbindelse med rekruttering, ser en bare små endringer på området. Sammensetningen kvinner/menn viser et typisk bilde for kommunal sektor, med en fordeling på 80/20. Ved å gå inn på de ulike fagområdene, får en også bekreftet et typisk bilde, der fordelingen av menn og kvinner følger tradisjonelle mønstre i de ulike fagområdene: Menn er sterkt underrepresentert innenfor barnehage samt pleie og omsorg, og overrepresentert på ledernivå i forhold til arbeidsstokken for øvrig.

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Ansatte	2011			2012			2013		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Antall ans	3 137	771	3 908	3 145	761	3 906	3 162	749	3 911
Årsverk	2 302	689	2 991	2 397	667	3 064	2 448	662	3 110
Andel K/M	80	20		80,5	19,5		80,8	19,2	

Ledere etter kjønn	Ledere	Menn	Kvinner	Kvinneandel
	2010	Kommuneledelsen	4	2
Enhetsledere		26	27	50,9
Teamledere		34	126	78,75
2011	Kommuneledelsen	4	2	33,33
	Enhetsledere	24	29	54,71
	Teamledere	34	121	78,06
2012	Kommuneledelsen	4	2	33,33
	Enhetsledere	26	30	53,57
	Teamledere	33	119	78,28
2013	Kommuneledelsen	4	2	33,33
	Enhetsledere	24	31	56,36
	Teamledere	47	139	74,73

Arbeidstid/stillingsstørrelse

Deltid har også et klart likestillingsaspekt, og det arbeides aktivt i kommunen for å redusere andelen uønsket deltid. Tabellen viser stillingsstørrelse etter kjønn, og en positiv utvikling over de tre siste årene.

Medarbeidere fordelt på stillingsstørrelse og kjønn i kommunen			
	Stillingsstørrelse i %	Kvinner	Menn
2010	0-39,99	408	86
	40-79,99	1 040	80
	80-100	1 632	603
2011	0-39,99	466	86
	40-79,99	1 179	79
	80-100	1 492	606
2012	0-39,99	353	77
	40-79,99	1 228	87
	80-100	1 564	597
2013	0-39,99	401	72
	40-79,99	965	68
	80-100	1 801	605

Likelønn

Gjennomsnitt lønn etter utdanning pr årsverk og kjønn i 2013

Stillingsbetegnelse	Menn	Kvinner	Diff. i menns favør	Diff. i menns favør i %
Assistent	318	332	-14 000	-4,4
Fagarbeider	359	357	2 000	0,56
Hjelpepleier	347	354	-7 000	-2,0
Sykepleier	398	405	-7 000	-1,75
Ingeniør	481	474	7 000	1,45
Adjunkt	461	461	0	0
Rådgiver	505	468	37 000	7,33
Teamleder	523	501	22 000	4,20
Enhetsleder	680	651	29 000	4,26

Tabellen viser fastlønn for ulike yrkesgrupper, og innbefatter ikke overtid eller tillegg for ubekvem arbeidstid. Lønnsutviklingen for de store arbeidstakergruppene (kapittel 4 i tariffavtalen), er i hovedsak et resultat av sentralt fastsatt lønnsregulering pr. 01.05.13, med identiske lønnsstiger for kvinner og menn. Dette utgjør ca. 95 % av arbeidsstokken. Lønnsforskjeller som oppstår i disse store gruppene skyldes i hovedsak alderssammensetning/ansiennitet og videreutdanning, og dermed bare i liten grad individuell lokal lønnsdannelse. I arbeidstakergruppene innenfor kapittel 3 og 5 i tariffavtalen, med full lokal lønnsdannelse, finner man fortsatt noen forskjeller i menns og kvinners lønn. Dette omhandler om lag 350 arbeidstakere i til dels konkurranseutsatte fagområder, også lederstillinger.

Mangfold og inkludering

Sarpsborg kommune har en egen kommunedelplan for mangfold og inkludering. Mangfold og inkludering har vært et satsningsområde i 2013. Arbeidsgiverdelen av denne kommuneplanen omfatter områder som har særlig aktualitet i forbindelse med arbeidslivet: etnisitet, kjønn, funksjonsevne og alder. I planens handlingsdel legges det bl.a. vekt på at kommunen som en stor samfunnsinstitusjon og arbeidsgiver må gå foran som et godt eksempel i lokalsamfunnet.

Kommunen har gjennom året arbeidet målbevisst med forpliktelsene innenfor inkluderende arbeidsliv og HMS, der forebyggende arbeid og tilrettelegging er meget sentrale elementer, inklusive tilrettelegging for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne.

Gjennomgående måltavle for enhetene – resultat 2013 fordelt per kommuneområde:

Kommuneområder	SØK	Helse og sosial	HR	Oppvekst	Teknisk	Hele kommunen
Medarbeiderundersøkelsen						
Total score	4,2	4,4	4,4	4,3	4,2	4,3
Medarbeiderundersøkelsen						
Svarprosent	74 %	69,1	95,8 %	79,7 %	69,1 %	74,1 %
Sykefravær	5,9 %	10,0 %	7,1 %	8,3 %	7,5 %	8,9 %
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	77,8 %	69,3 %	96 %	90,5 %	92 %	79,5 %
Antall medarbeidere med stilling under 40 %	28	406	0	32	7	473
Antall midlertidig ansatte	10	220	3	147	6	386
Andel midlertidig ansatte Av totalt ansatte	0,23 %	5,12 %	0,07 %	3,42 %	0,14 %	8,98 %
Andre sentrale nøkkeltall						
Antall årsverk	116	1 381	97	1 131	383	3 110
Antall ansatte	149	1 993	101	1 250	416	3 911
Andel kvinner	71,8 %	93 %	67,3 %	88,6 %	44,4 %	80,8 %

KOMMUNEOMRÅDE HELSE OG SOSIAL

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Vedtatte planer		
Kommunedelplan for pleie- og omsorgstjenester 2007-2016	32 sykehjemsplasser og 48 boliger i bofellesskap er under bygging på Valaskjold. Eventuelt kjøp av sykehuset er avklart. Kjøp av sykehuset betinger en totalgjennomgang av vedtatte planer for fremtidig utbygging av heldøgns plasser og eksisterende tjenester.	Bygging av Valaskjold omsorgssenter er fullført. Bystyret vedtok kjøp av Sarpsborg sykehus den 13. juni.
Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2009-2012	Arbeid med handlingsprogram mot rus er igangsatt.	Arbeidet er ikke igangsatt.
Behovsanalyse av bo- og aktivitetstiltak til personer med psykisk utviklingshemning og autisme ved utflytting til egen bolig (2010-2016)	Bygging av 12 nye boliger på Kløvningsten er startet opp. Kapasiteten i aktivitetstilbudene til psykisk utviklingshemmede er økt.	Oppføring av bygget følger framdriftsplanen, og forventes overlevert 1. halvår 2014. Økning i kapasiteten er under vurdering.
Kommunedelplan for mangfold og inkludering (handlingsdel 2012-2015)	Prioriterte tiltak er iverksatt.	Arbeidet er gjennomført.
Styringsdokument for opplæring og kompetanse i helse og omsorg (2011-2016)	Tiltak i styringsdokumentet er iverksatt.	Arbeidet er under gjennomføring.
Planer som skal utarbeides		
Boligsosialt utviklingsprogram	Prioriterte tiltak i boligsosialt utviklingsprogram er vedtatt.	Tiltakene er vedtatt av Plan- og økonomiutvalget. Arbeidet er igangsatt.
Handlingsprogram for velferdsteknologi	Dokumentet er vedtatt. Tiltak igangsatt.	Arbeidet er igangsatt. Handlingsprogrammet vil inngå som en del av en overordnet helse- og omsorgsplan.
Prosjekter / enkeltsaker		
Samhandlingsreformen	Igangsatte tiltak er evaluert: Klinisk blick i hjemmetjenesten og sykehjem. Friskliv Sarpsborg. Diabetes- og sårpoliklinikk. Utvidet fysioterapibehandling. Videreutdanning akutt geriatri. E-link/meldingsutveksling. Øyeblikkelig hjelp.	Evalueringen er gjennomført. Komité for tjenesteutvikling ble orientert i møte den 26. november 2013.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Endret volumvekst heldøgns plasser	Omstrukturering av heldøgnsstilbudet er utredet.	Arbeidet er gjennomført. Saken ble behandlet av bystyret den 11. april.
Evaluering av kompetansesenter rus og psykisk helse	Ny organisering av tjenestene er evaluert, jf. bystyrevedtak 14. juni 2012.	Evalueringen er gjennomført. Komité for tjenesteutvikling ble orientert i møte den 14. januar 2014.
Bolig for ungdom	Overgangsbolig for ungdom er etablert.	Arbeidet er igangsatt med ambulant oppfølging av ungdom. Kjøp av tomt til overgangsbolig er gjennomført.
	Boligkontaktilbudet er utvidet.	Utvidelsen er gjennomført.
Familieomsorg	Økt bruk av omsorgslønn og andre familiestøttende tjenester er utredet.	Arbeidet er igangsatt. Underveismelding ble behandlet av komité for tjenesteutvikling den 14. januar 2014.

Økonomi

Tall i 1 000 kr				
Enhet	Regnskap 31.12.2013	Rev. budsjett 2013	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef helse og sosial	1 520	1 568	48	3,1 %
Enhet bolig og omsorg	-1 883	9 091	10 974	120,7 %
Enhet helse	122 016	119 739	-2 277	-1,9 %
Enhet forebyggende tjenester	47 706	47 329	-377	-0,8 %
Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	48 044	49 348	1 304	2,6 %
Enhet kjøkken og kantine	10 464	11 228	764	6,8 %
Enhet NAV sosial	151 723	138 798	-12 925	-9,3 %
Omsorgstjenester	528 556	526 491	-2 065	-0,4 %
Boveiledningstjenester	224 498	224 323	-175	-0,1 %
Sum	1 132 645	1 127 915	-4 730	-0,4 %

Drift:

Kommuneområdet helse og sosial har et netto årsbudsjett på 1 127,9 mill. kr. Merforbruket for 2013 er på 4,7 mill. kr etter bruk av fond med 2,7 mill. kr og utgjør 0,4 % av budsjettet.

Endrede pensjonsregler og nye tariffestede bestemmelser vedrørende lørdags- og søndagstillegg har medført store merkostnader for kommuneområdet, anslått til ca. 16,5 mill. kr. i 2013. Dette var det ikke kompensert for i budsjettet. Samtidig har NAV et merforbruk på 12,9 mill. kr. Merforbruket på kommuneområdet må ses på denne bakgrunn.

Alle enheter har gjennom 2013 hatt et stort fokus på økonomistyring og forsiktig bruk av midler. Enhetene har søkt å finne kostnadseffektive løsninger og posisjonert seg for kommende økonomiske utfordringer i 4-årsperioden, ikke minst med tanke på Samhandlingsreformen. Det er arbeidet

systematisk med opplæring og kompetanseutvikling av ansatte. Dette har ført til redusert behov for kostnadskrevende løsninger. Men helse og sosial er et komplisert og omfattende tjenestoområde, og behovet for ekstraordinære og kostnadskrevende tiltak kan raskt endre seg.

Det positive resultatet i enhet bolig og omsorg har sammenheng med flere forhold. Brukerbetalingen i pleie og omsorg ble vel 2,5 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak egenbetalingen i sykehjem. Det har også vært mindre kjøp av eksterne avlastnings- og omsorgsplasser enn forventet, mindreforbruk av omsorgslønn og utsatt iverksettelse av tiltak. Vakant stilling, statlig prosjekttilskudd og sykepengerefusjon har bidratt til ytterligere å styrke det positive resultatet.

Enhets helse har hatt et merforbruk på ca. 2,3 mill. kr etter bruk av fond. Merkostnadene er knyttet til Samhandlingsreformen, drift av legevakten, ekstraordinært enkelttiltak og økte pensjonskostnader.

Enhets forbyggende tjenester har et merforbruk på 0,4 mill. kr. Dette henger sammen med økt ressursbruk innen jordmor- og ergoterapitjenesten, samt økte vikarkostnader.

Kompetansesenter rus og psykisk helse har et mindreforbruk på 1,3 mill. kr. Hovedårsaken til dette er sykepengerefusjon innenfor rus- og psykiaritjenesten, uten at det har vært mulig å sette inn vikar.

Omsorgstjenestene har samlet sett et merforbruk på 2,1 mill. kr. Viktigste årsaken til dette er endrede pensjonsregler og nye tariffestede bestemmelser vedrørende lørdags- og søndagstillegg. Samtidig har tjenestene flere ressurskrevende brukere med større medisinske utfordringer.

Boveiledningstjenesten hadde et samlet merforbruk på 0,2 mill. kr. etter bruk av fond med 1,1 mill. kr. Kostnadene innenfor denne tjenesten kan variere mye avhengig av enkeltbrukeres behov. Det er en tjeneste med store faglige og økonomiske utfordringer i årene framover.

NAV sosial hadde et merforbruk på 12,9 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak økte utgifter knyttet til økonomisk sosialhjelp/bokostnader, midlertidig innkvartering og flere deltagere på introduksjonsprogrammet for flyktninger. Økonomisk sosialhjelp til livsopphold økte fra 2012 til 2013 med 2,3 mill. kr (9 %). Bidrag til strøm økte samme periode med 1,7 mill. kr (25 %). Bidrag til midlertidig innkvartering utgjorde 6,1 mill. kr i 2013, som er en økning på 29 % fra 2012. 161 personer mottok denne tjenesten i 2013. Det var 48 flere personer enn året før. Fra 2012 økte antallet deltagere i introduksjonsprogrammet med 13 personer til totalt 76 deltagere. Utgiftene knyttet til programmet økte med 4,3 mill. kr fra 2012 til 2013.

Investering:

12 boliger på Kløvningsten

12 omsorgsboliger på Kløvningsten, med tilhørende personalbase er under oppføring. Ferdigstillelse april 2014 innenfor revidert budsjett på 40 mill. kroner.

Valaskjold omsorgssenter

Valaskjold omsorgssenter med 32 sykehjemsplasser og 48 omsorgsboliger er ferdigstilt og tatt i bruk februar 2014. Prosjektet ferdigstilles innenfor budsjett.

Nødstrømsaggregat

Det er innkjøpt 3 stk nødstrømsaggregat til Tingvoll, Kruseløkka og Sarpsborg sykehjem. Aggregatene er montert og tatt i bruk på Kruseløkka og Sarpsborg sykehjem. Aggregatet på Tingvoll vil bli montert og tatt i bruk i løpet av 2014.

Sarpsborg sykehus

Sarpsborg sykehus er overtatt av Sarpsborg kommune. Det er igangsatt oppussing og rehabiliteringsarbeid innenfor en ramme på 120 mill. kroner.

Måltavle

MEDARBEIDER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
M.2. Utviklende arbeidsmiljø			
M.2.1. Medarbeiderundersøkelsen - Samlet resultat	4,4	-	Halvårlig
M.3. Redusert sykefravær			
M.3.1 Sykefravær totalt	10,0 %	-	T/M
M.4. Mindre uønsket deltid og vikarbruk			
M.4.1. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	69,3 %	-	T/T
M.4.2. Antall medarbeidere med stilling under 40 %	406	-	T/T
M.4.3. Andel midlertidige ansatte	5,1 %	-	T3/Å
ØKONOMI	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Ø.2. God økonomistyring og effektiv ressursutnyttelse			
Ø.2.1 - Avvik regnskap - budsjett	-0,4 %	0 %	T/T
BRUKER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Enhet bolig og omsorg			
B.1 Gode tjenester			
B.1.1. Antall individuelle planer, fellesregistrering hele kommunen	352	340	T/M
B.2 Gode levekår			
B.2.1. Antall bostedsløse	69	30	T/M
B.2.2. Antall bostedsløse som er bosatt med bistand fra boligkontaktene	77	90	T/M
B.2.3. Antall innvilgede startlån	217	200	T/M
B.2.4. Antall innvilgede boligtilskudd	41	60	T/M
B.2.5. Andel som får "fritid med bistand" og gruppetiltak som alternativ til individuell støttekontakt	35 %	35 %	T/M
B.2.6. Gjennomsnittlig botid på krisesenteret (døgn)	30	25	T/T
Enhet helse	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Antall klager legevakt	7	<10	T/T
B.1.2 Antall ledige listeplasser hos fastleger	1 695	>1 000	T/T
B.1.3 Antall overliggerdøgn for utskrivningsklare pasienter fra sykehuset	31	<20	T/T
B.1.4 Antall innleggelses i kommunale "øyeblikkelig hjelp senger"	93	300	T/T
Enhet forebyggende tjenester	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet Helsestasjon (Skala 1-6)	5,1	4,9	2Å
B.2 Godt oppvekstmiljø for barn og unge			
B.2.1 Øke foreldrekompetanse, antall deltakere på kurs	213	200	T/T

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet (Skala 1-4)	3,3	3,5	2Å
B.2 Helhetlig og samordnede tjenester			
B.2.1 Antall brukere med individuelle planer	111	140	T/T
B.2.2 Antall søknader	1 024	700	T/T
Enhet kjøkken og kantine	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet - hjemmeboende, bofelleskap og sykehjem	-	3,4	2Å
B.1.2 Antall porsjoner varmtmat levert til hjemmeboende pr. måned	4 400	4 700	T/T
Enhet NAV sosial	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet (skala 1-6)	4,6	4,6	Å
B.1.2 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid på økonomisk sosialhjelp (uker)	2,1	<2,0	T/T
B.2 Gode levekår			
B.2.1 Andel av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp som er under 25 år	25 %	<20 %	T/T
B.2.2 Andel mottakere med økonomisk sosialhjelp/introduksjonsstønad som hovedinntektskilde	51 %	60 %	T/T
B.2.3 Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år (måneder)	5,4	5,3	T/T
B.2.4 Andel flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram (siste 12 mnd.)	61 %	50 %	T/T
Omsorgstjenester	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet sykehjem (Ny skala 1-6)	4,8		T3/2Å
B.1.2 Opplevd kvalitet bofelleskap (Skala 1-4)	-	3,6	T3/2Å
B.1.3 Opplevd kvalitet hjemmetjeneste (Skala 1-4)	-	3,5	T3/2Å
Boveiledningstjenester	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet (Ny skala 1-6)	4,9		
B.2 Helhetlig og samordnede tjenester			
B.2.1 Andel brukere med gjennomført ansvarsgruppe	68 %	75 %	T/T

Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen viser en høy score og er på samme nivå som året før. Det tyder på et høyt engasjement for jobben og et godt arbeidsmiljø blant de ansatte i kommuneområdet.

Sykefraværet er omtrent på samme nivå som i 2012 og ligger noe høyere enn i kommunen for øvrig. Det er stort fokus på dette i enhetene, og det jobbes kontinuerlig med ulike tiltak for å redusere sykefraværet.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i kommuneområdet har økt med 1 % fra foregående år. Likevel er ikke antall medarbeidere med stillinger under 40 % redusert. Det har sammenheng med at små stillinger først og fremst er knyttet til helgearbeid.

Bruk av individuell plan er et viktig virkemiddel for å sikre koordinerte tjenester til brukere med sammensatte tjenestebehov. Resultatet viser omfattende bruk av individuell plan og er høyere enn ambisjonen.

Det er bekymringsfullt at det er 69 bostedsløse husstander ved årsskiftet, selv om tallet er gått litt ned fra året før. Antallet må bl.a. ses i sammenheng med at Jacob Hilditch gate er revet og at 56 boenheter er blitt borte. Hele 77 husstander er bosatt med bistand av boligkontaktene. Dette er en svært viktig innsats for å redusere bostedsløshet. Det ble innvilget 120 mill. kr i Startlån i 2013, som sikret 217 husstander egen bolig.

Ved årsskiftet hadde 314 personer innvilget støttekontakt. Av disse fikk 35 % tjenesten i form av gruppetiltak eller «fritid med bistand». Dette er i tråd med ambisjonen.

Gjennomsnittlig botid på krisesenteret ble noe lengre enn målsettingen på 25 døgn. Dette dreier seg ofte om kvinner og barn i en svært vanskelig situasjon, der det tar tid å finne trygge og gode løsninger, spesielt med tanke på bolig. Ca. 70 % av kvinnene som søker bistand fra krisesenteret har minoritetsbakgrunn.

Antallet innleggelse i «øyeblikkelig hjelp senger» ble lavere enn ambisjonen. Årsaker til dette er at tiltaket er nytt og det tar tid å gjøre det kjent og innarbeidet blant fastlegene. Tiltaket blir stadig mer benyttet, men ambisjonen har vært noe for høy i oppstarten.

Det er et stort press på tjenester fra kompetansesenter rus og psykisk helse. Hele 1024 søknader ble behandlet i løpet av året. Ambisjonen var at antallet søknader ikke skulle overskride 700. Dette er uttrykk for en bekymringsfull utvikling.

Antall porsjoner varmmat levert til hjemmeboende pr. mnd. er gått noe ned. Årsaken til dette antas å ha sammenheng med prisnivået og en stadig økende konkurranse av ferdigmatprodukter.

Andelen ungdom under 25 år som mottar økonomisk sosialhjelp er fortsatt høy og på samme nivå som i 2012 (25 %). Ungdom er et spesielt satsningsområde på NAV og det er iverksatt en rekke tiltak for å møte denne utfordringen. Stønadslengden til ungdom har gått noe ned fra 2012 og er gjennomsnittlig på 5,4 mnd. Samtidig er andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntektskilde økt fra 2012 fra 48 % til 51 %. Nye foreløpige KOSTRA-tall viser at sosialtjenestene i landet har hatt en betydelig økning av økonomisk sosialhjelp fra 2012 til 2013. Dette er svært bekymringsfullt. Økningen har i sammenlignbare byer vært høyere enn i Sarpsborg. Andelen flyktninger som har kommet i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram har økt i forhold til 2012 og er nå 61 %. Dette er en positiv utvikling.

Brukerundersøkelser er et viktig virkemiddel for utvikling av kvalitet i tjenestene. I 2013 er det gjennomført brukerundersøkelser i flere tjenester. I helsestasjonstjenesten ble scoren 5,1 (skala 1-6), i sykehjemmene 4,8 (skala 1-6), i psykiske helsetjenester 3,3 (skala 1-4) og i boveiledningstjenestene til psykisk utviklingshemmede 4,9 (skala 1-6). Gjennomgående er det stor grad av brukertilfredshet i tjenestene. En sammenligning av brukeresultater innen boveiledningstjenesten i flere kommuner, viser at Sarpsborg har høyest score.

KOMMUNEOMRÅDE OPPVEKST

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Vedtatte planer		
Oppvekst- og utdanningspolitisk plattform	Barnehagene fremstår som gode arenaer for lek, læring, utforskning og medvirkning. Kvalitetsvurderingene viser klar forbedring av skolens evne til å gi tilpasset opplæring. Kommunen har etablert et godt fungerende samarbeid med Østfold fylkeskommune om forbedring av grunnleggende ferdigheter.	Vedtatt plattform er grunnleggende for både utviklingsarbeid og drift innenfor oppvekstområdet. Kvalitetsmeldinger for barnehage og grunnskole fremmes til årlig behandling i bystyret.
Kommunedelplan for barnehageområdet 2011- 2023	Ny norm for barnehagegrupper og endret bemanning er gjennomført i 8 barnehager. Utbygging/ombygging av fire barnehager har startet opp. Det er etablert midlertidige barnehageplasser i påvente av etablering av permanente barnehageplasser.	Gjennomført. Resultatmål for 2013 er oppnådd.
Kommunedelplan for skolefritidsordningen 2013 – 2025	Kommunedelplan for skolefritidsordning med vekt på et helhetlig opplæringstilbud er vedtatt. Leksehjelpsordningen inngår i kommunedelplanen. Ordning med gratis kjernetid prøves ut ved en av skolene.	Planen er vedtatt. Bortfall av gratis kjernetid, jfr. Bystyrevedtak 13.12.12, årsbudsjett/HP 2013.
Planer som skal utarbeides		
Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur	Det er utarbeidet og vedtatt en samlet oversikt over skolekapasitet og skolestruktur.	Under arbeid. Til politisk behandling i 2014.
Handlingsprogram for IKT i skoler og barnehager	IKT betraktes som en grunnleggende ferdighet og enhetene gjennomfører løpende utviklingsarbeid innenfor området.	Handlingsprogrammet ble behandlet og vedtatt i Bystyret 15.05.2013.
Prosjekter / enkeltsaker		
Etablering av ”barneby”/ oppvekstbolig	Videreføre arbeidet for å etablere barneby/oppvekstbolig.	SOS-barnebyer har valgt å inngå avtale med en annen kommune. Det er igangsatt arbeid med etablering av oppvekstbolig i kommunal regi.
Familiesentral	En arena for tiltaksutvikling med fokus på foreldrefunksjoner og forebyggende hjelpetiltak i hjemmet er videreført i egnede lokaler.	Under arbeid. Lokalisering har vært til vurdering.
Ny sentrumsskole	Bygging av ny sentrumsskole har startet.	Under arbeid.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Verbalvedtak i bystyret		
Kvalitetsmelding	I kvalitetsmeldingen for grunnskolen 2014 gjøres en særskilt vurdering av gjennomførte omlegginger innen spesialundervisning og norskopplæring.	Gjelder rapportering for 2014

Økonomi

Tall i 1 000 kr				
Enhet	Regnskap 31.12.2013	Rev. budsjett 2013	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef oppvekst	1 710	1 672	-38	-2,3 %
Enhet utvikling oppvekst	250 215	278 343	28 128	10,1 %
Enhet PPT	12 285	12 376	91	0,7 %
Enhet barnevern	85 055	83 881	-1 173	-1,4 %
Barnehagene i Sarpsborg	70 473	70 708	235	0,3 %
Grunnskole, SFO og voksenopplæring	433 607	438 334	4 727	1,1 %
Enhet spesialpedagogiske tiltak	65 979	64 798	-1 181	-1,8 %
Sum	919 323	950 112	30 789	3,2 %

Drift:

Kommuneområde oppvekst har et netto årsbudsjett på 950 mill. kr. Årsregnskapet for 2013 viser et samlet forbruk på 919 mill. kr. Resultatet for kommuneområde oppvekst viser et positivt avvik på 31 mill. kr.

Mindreforbruk er i hovedsak knyttet til endret utbetaling til ikke-kommunale barnehager gjeldende pensjon/medhold i ikke-kommunale barnehagers klagesak til fylkesmannen. Avsatte midler fra 2012 er også tilbakeført regnskapet for 2013.

Det er arbeidet systematisk med refusjonsordning for skoleskyss og gjesteelever som har gitt mindreforbruk og merinntekt på disse områder. Ytterligere innsparing senere år på disse områdene kan ikke påregnes.

Årsregnskapet viser at de fleste enhetene i kommuneområde oppvekst er i balanse eller har mindreforbruk. Mindreforbruk skyldes for en stor del at enhetene i siste halvår av 2013 har måttet tilpasse driften til reduserte rammer i 2014.

Fire enheter har merforbruk i 2013. Dette dekkes inn av kommuneområdet og av enhetenes egne fondsmidler.

Investering:

Ny sentrumsskole

Den nye Sandesundsveien barneskole er under oppføring med et bruttoareal på ca. 7 500 m² og er dimensjonert til 500 elever. Ferdigstilles til skolestart 2015 og innenfor budsjett.

Sandbakken barne- og ungdomsskole

Det er utført en rehabilitering og utvidelse av elev- og lærer arealene på Sandbakken barne- og ungdomsskole. Skolen er tatt i bruk, men noen komplimentære arbeider gjenstår. Prosjektet ferdigstilles med et merforbruk på 2 %.

Ny Tindlund barnehage

Barnehagen er under oppføring. Ferdigstilles august 2014 innenfor budsjett.

Det er også etablert midlertidig barnehage i bibliotekbygget ved Tindlund skole for drift august 2013 til august 2014. Denne vil senere bli benyttet til skolelokaler. Ferdigstilles innenfor budsjett.

Ny Sandbakken barnehage

Barnehagen er under oppføring. Ferdigstilles august 2014 innenfor budsjett.

Ny Hafslundsøy barnehage

Det skal bygges ny barnehage med 112 plasser på tomten til eksisterende Hafslundsøy barnehage. Arkitekt er kontrahert og arbeidet med forprosjektet er i slutfasen. Forventet byggestart høst 2014, med forventet ferdigstillelse august 2015.

Ny Sentrum barnehage

Det skal bygges ny barnehage med 126 plasser i sentrum som pilotprosjekt og i passivhusstandard. Forprosjektet er igangsatt. Forventet byggestart november 2014 med forventet ferdigstillelse desember 2015.

Ventilasjon Kruseløkka skole-Formingsbygg

Arbeidene er utført og ferdigstilt i 2013 innenfor budsjett

Måltavle

MEDARBEIDER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
M.2. Utviklende arbeidsmiljø			
M.2.1. Medarbeiderundersøkelsen - Samlet resultat	4,3	-	Halvårlig
M.3. Redusert sykefravær			
M.3.1 Sykefravær totalt	8,3 %	-	T/M
M.4. Mindre uønsket deltid og vikarbruk			
M.4.1. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	90,5 %	-	T/T
M.4.2. Antall medarbeidere med stilling under 40 %	32	-	T/T
M.4.3. Andel midlertidige ansatte	3,4 %	-	T3/Å
ØKONOMI	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Ø.1. God økonomistyring og effektiv ressursutnyttelse			
Ø.1.1 - Avvik regnskap - budsjett	3,2 %	0 %	T/T
BRUKER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Enhet PPT			
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet	-	-	
B.2 Barn og unge mestrer - PPT			
B.2.1 PPT antall nye henvisninger	230	<128	T2/Å
B.2.2 PPT antall sakkyndige tilrådinger med anbefaling om rettighet	-	<-	T3/Å
B.2.3 PPT fristoversittelse behandlingstid	9 %	0 %	T2/Å

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Enhet barnevern	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1. Opplevd kvalitet - Barnevern	-	4,5	T3/Å
B.2 Tidlig innsats			
B.2.1 Fristoversittelse undersøkelse	3 %	0 %	H - 30/6 - 31/12
B.2.2 Hjelpetiltak i hjemmet	317	275	H - 30/6 - 31/12
B.2.3 Barn under omsorg	116	95	H - 30/6 - 31/12
B.2.4 Antall plasseringer utenfor Sarpsborg kommune	69	-	H - 30/6 - 31/12
B.3 Gode levekår			
B.3.1 Andel barn med undersøkelse ifht. antall innb. 0-17 år	3,5 %	2,9 %	H
B.3.2 Andel barn med barnevernstiltak ifht. innbyggere 0-17 år	4,7 %	3,6 %	Å
Barnehagene i Sarpsborg	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1. Opplevd kvalitet - Barnehage	5,1	3,0	T3/Å
B.2 Barn og unge mestrer			
B.2.1 Antall igangsatte tiltak for språkutvikling	24	20	T3/Å
B.3 Et utviklende læringsmiljø			
B.3.1. Andel gjennomførte barnesamtaler	82 %	100 %	T3/Å
B.3.2. Trivsel	-	3	T3/Å
Grunnskole, SFO og voksenopplæring	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1.2 Opplevd kvalitet - Skole	4,0	4,5	T2/Å
B.1.1.2 Opplevd kvalitet - SFO	4,7	4,5	
B.2 Barn og unge mestrer - Barneskole			
B.2.1. Leseferdighet 5. trinn	1,9	2,1	T3/Å
B.2.2. Regneferdighet 5. trinn	1,9	2,1	
B.2.3. Motivasjon for læring (7.trinn)	4,3	4,6	T3/Å
B.2 Barn og unge mestrer - Ungdomsskole			
B.2.4. Grunnskolepoeng	38,5	39,1	T2/Å
B.2.5. Eksamensresultat, skriftlig	3,2	3,5	T2/Å
B.2.6.1. Leseferdighet 8. trinn	2,9	3,0	T3/Å
B.2.6.2. Leseferdighet 9. trinn	3,3	3,4	T3/Å
B.2.7.1. Regneferdighet 8. trinn	3,0	3,1	T3/Å
B.2.7.2. Regneferdighet 9. trinn	3,2	3,3	T3/Å
B.2.8. Motivasjon for læring (10.trinn)	4,0	4,3	T2/Å
B.2.9. Overgang til VG opplæring	95,4 %	98,0 %	T3/Å
B.2 Mestring - Voksenopplæring			
B.2.10.1 IMDI test muntlig	85 %	90 %	T3/Å
B.2.10.2 IMDI test skriftlig	74 %	65 %	T3/Å

Grunnskole, SFO og voksenopplæring	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.3 Et utviklende læringsmiljø (7 og 10 trinn)			
B.3.1 Trivsel med lærerne 7. trinn	-	4,5	T2/Å
B.3.2 Mobbing 7 trinn - (1=Bra - 5=Dårlig)	-	1,0	T2/Å
B.3.3 Veiledning i fagene 7. trinn	-	4,0	T2/Å
B.3.4 Trivsel med lærerne 10. trinn	-	4,2	T2/Å
B.3.5 Mobbing 10 trinn - (1=Bra - 5=Dårlig)	-	1,0	T2/Å
B.3.6 Veiledning i fagene 10. trinn	-	3,8	T2/Å

Medarbeiderundersøkelsen viser stabilt gode resultater på kommuneområdet med svært små variasjoner mellom de ulike gjennomføringer. Ved siste gjennomføring var samlet score 4,3. Dette er samme som for kommunen samlet.

Deltakelse på medarbeiderundersøkelsen var 79,7 % ved siste gjennomføring. Enhetene melder at det arbeides aktivt med å få flere medarbeidere til å delta, og med oppfølging etter medarbeiderundersøkelsen.

Det er stort fokus på å videreføre og videreutvikle ulike positive faktorer i arbeidsmiljøet.

Sykefravær samlet for kommuneområde oppvekst i 2013 var på 8,3 %. Dette er samme resultat som i 2012. Sykefravær i enhetene varierer fra 2,9 % til 15,7 %. Det er stort fokus i enhetene på hvordan redusere sykefraværet ytterligere og det søkes å tilpasse arbeidssituasjonen til den enkelte i enda større grad.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i kommuneområdet er ved utgangen av 2013 på 90,5 %. Av totalt 1250 ansatte er 3,4 % midlertidig ansatt. 88,6 % av de ansatte er kvinner.

Det er gjennomført foreldreundersøkelser i barnehage, skolefritidsordning og grunnskole.

Samlet resultat for opplevd kvalitet i barnehager og skolefritidsordningen viser at de foresatte er godt fornøyd med tilbudet.

Foreldreundersøkelsen i grunnskolen viser at foresatte som har deltatt gjennomgående er godt fornøyd med sin skole.

Det er en utfordring at svarprosenten fra foreldre på ulike brukerundersøkelser er lav og dermed gir lite valid resultat. Direkte kommunikasjon mellom enhetene og foreldre oppleves som god.

Barnevernet har lyktes i sin målsetting om å opprettholde gode resultater på fristoversittelser utover 6 måneder.

Det er en økning i antall omsorgsvedtak. Dette er også en trend på landsbasis.

Det arbeides målrettet med hjelpetiltak på et tidlig tidspunkt slik at barn og familier får hjelp i hjemmet, og dermed forhindre plasseringstiltak.

Den årlige Elevundersøkelsen viser at det gjennomgående er høy trivsel og god motivasjon blant elevene i Sarpsborgskolen

Det arbeides systematisk og kontinuerlig med å vedlikeholde elevenes læringsmiljø og forbedre elevenes læringsresultater i Sarpsborg.

Alle enheter arbeider målrettet med lesing som grunnleggende ferdighet. Alle skoler deltar i felles kommunal satsing på Vurdering for læring.

For utdypende beskrivelse og resultater vises det til Kvalitetsmeldinger om barnehage og grunnskole for 2013. Disse forelegges Bystyret for behandling i mai 2014.

KOMMUNEOMRÅDE SAMFUNN, ØKONOMI OG KULTUR

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Vedtatte planer		
Planstrategi 2012-2015	Planstrategien legges til grunn i alle kommunale planer.	Planstrategien legges til grunn i alle kommunale planer.
Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2023	Resultater følger av prioriteringer i HP 2013 – 2016 samt i kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner.	Resultater følger av prioriteringer i HP 2013-2016 samt i kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner.
Kommuneplanens arealdel 2011-2020	God bolig- og næringsutvikling som bidrar til konsentrert byutvikling.	God bolig- og næringsutvikling som bidrar til konsentrert byutvikling. Det er ferdig regulert arealer til over 1000 boenheter.
Kommuneplanens arealdel 2014-2023, inkludert kystsonen.	Kommuneplanens arealdel 2014-2023 er sendt på høring/off. ettersyn.	Handelsanalysen, næringsanalysen og analyse av småbåthavner er ferdigstilt. Kommuneplanens arealdel 2014-2023 blir først sendt på høring april 2014.
Framtidsbyen Sarpsborg og Kommunedelplan for klima og energi 2011-2020	Miljø- og klimaregnskap inkludert indikatorer er utarbeidet. Arbeidet med miljøledelse/miljøsertifisering er videreført og fire eksterne og åtte interne virksomheter er miljøsertifisert. Miljøarrangementer er gjennomført. Framtidens byer (Bedre bymiljø) koples opp mot byjubileet. Økt kunnskap og bevissthet internt og eksternt om klima- og energispørsmål.	Miljøarrangementer er gjennomført (Earth hour, Verdens miljødag, Garasjesalgdagen, Smart til jobben). Flere miljømarkeringer er koblet opp mot byjubileet. Flere miljøringsinger samlet under paraplyen Forbausende byfest (Redesign, mobilitetsuka, kreativ byutvikling) Tre interne og tre eksterne virksomheter er miljøfyrtårnsertifisert: Klima- og energiregnskap for 2011 og 2012 er utarbeidet.
Kommunedelplan sentrum 2004-2016	Redskap for håndtering av fortettingsprosjekter, næringsutvikling, estetikk og vern.	Sentrumsplan 2013-2023 ble vedtatt mai 2013. Gjennomføring av plan er påbegynt. Prosjekt "Områdeutvikling i sentrum øst" er igangsatt. Forbausende byfest inkludert midlertidige byforskjønnelestiltak er gjennomført.
Kommunedelplan sentrum 2012-2023	Ny plan er vedtatt. Gjennomføring av plan påbegynt: • Sett av tiltak for å påvirke utviklingen i Østre bydel på en positiv måte er lagt fram for politisk behandling og igangsatt. • Tiltak som bygger opp under byjubileet er påbegynt.	
Trafikksikkerhetsplan 2010-2013	Prioriterte tiltak iverksatt. Rullering av TS-plan 2010-2013. Fokus på sammenhengende trygge skoleveger som må sees i sammenheng med hovedvegnett for sykkel. Ny planperiode 2014-2017.	Prioriterte tiltak iverksatt. Rullering igangsatt.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Kommunedelplan for kultur	Kommunedelplan kultur, mål og strategidel 2013-2023 vedtas av bystyret.	Handlingsdelen til kommunedelplan kultur er sendt ut på høring.
Kommunedelplan for kulturminner	Arbeidet med å revidere handlingsdel for Kommunedelplan kulturminner er igangsatt.	Arbeidet med å revidere handlingsdel for Kommunedelplan kulturminner er igangsatt.
Kommunedelplan fysisk aktivitet	Kommunedelplan for fysisk aktivitet er revidert og vedtatt av bystyret.	Kommunedelplan for fysisk aktivitet er revidert og vedtatt av bystyret.
Planer som skal utarbeides		
Kommunedelplan for Sandesund - Greåker	Planprogram vedtatt.	Planprogram sendt på høring. Vedtak april 2014.
Kommunedelplan for fv 118 ny bru over Glomma i Sarpsborg / rv 111 øst for Hafslund	Planprogram vedtatt.	Planprogram vedtatt.
Plattform for folkehelse	Plattform er vedtatt. Inneholder mål og strategier for lokal folkehelsesatsing. Redskap for å fremme folkehelse og imøtekomme nytt lovverk.	Endret status til kommunedelplan. Planprogram vedtatt.
Kommunedelplan for miljø		Vurderes i forbindelse med avslutning av prosjekt Framtidens byer.
Prosjekter / enkeltsaker		
Hovedsatsningene i enhet kultur skal inngå som en del av Sarpsborgs tusenårsjubileum for så etter 2016 igjen å framstå som solide enkeltarrangement	Satsingene omkring Olavsdagene, Litteraturuka og Ungdommens Kulturmonstring videreføres.	Arbeidet pågår i tråd med de mål som er vedtatt.
Handlingsplan for tusenårsjubileet 2012-2016	Handlingsplanen for tusenårsjubileet peker ut fire hovedprosjekter fram mot 2016: - Kreativ byutvikling - Historie - Arrangementer og festligheter - Stimuleringspott I løpet av 2013 vil man igangsette delprosjekter innunder alle fire hovedprosjekter.	Delprosjekter er igangsatt innunder hovedprosjekter kreativ byutvikling, historie og festligheter. Arbeidet med kreativ byutvikling noe nedtonet da prosjektleder har fungert som jubileumssjef. Stimuleringspott for 2013 utdelt. Handlingsplanen revidert høsten 2013, samtidig med forslag til budsjett for 2014. Storsatsningen Stedsans gjennomført for første gang i 2013.
Bypakke Nedre Glomma	Endelig behandling av bompengefinansiering av Bypakke Nedre Glomma.	Bompengefinansiering av Bypakke Nedre Glomma vedtatt. Regulering av fv 109 (delstrekninger) igangsatt. Kommunedelplan for ny bru over Glomma igangsatt.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
5-årig samarbeidsavtale for areal- og transportutviklingen i Nedre Glomma	<p>Samarbeidsavtalen er fulgt opp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er inngått 4-årig avtale med staten om belønningsmidler for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk. • Det er gjennomført regional handelsanalyse og lokaliseringsanalyse for næringsarealer. <p>Startet utredning om felles regional parkeringspolitikk, inkludert nye parkeringsnormer.</p>	<p>4-årig avtale med staten om belønningsmidler er inngått.</p> <p>Regional handelsanalyse og lokaliseringsanalyse for næringsarealer er gjennomført.</p> <p>Utredning om felles regional parkeringspolitikk ikke igangsatt. Er forskjøvet til 2015.</p>
Hovedvegnett for sykkel	<p>Realisering gjennom kommunale midler og Belønningsavtale. Oppstart bygging av ny sykkelbru mellom Opsund og Hafslundsøy. Arbeidet koordineres gjennom Sykkelbyen Nedre Glomma.</p>	<p>Tiltak (opprusting eller opparbeiding) på delstrekninger av hovednettet er gjennomført. Delstrekninger er under regulering. Bygging av ny sykkelbru mellom Opsund og Hafslundsøy forskjøvet til 2014 fordi belønningsavtale med staten ble inngått senere enn forventet.</p>
Boligpolitisk plattform	<p>Helhetlig boligpolitisk plattform som ser boligutvikling i en strategisk sammenheng er vedtatt.</p> <p>Avklarer boligpolitiske tiltak, herunder kommunens rolle blant annet som strategisk eiendomsutvikler. Tiltak igangsatt.</p> <p>Treårig utviklingsprogram (samarbeid med Husbanken) for styrking av den boligsosiale innsatsen for vanskeligstilte på boligmarkedet følges.</p>	<p>Boligsosialt utviklingsprogram (BU) og boligpolitisk plattform (BP) er noe forsinket pga. bemanningssituasjonen. Justert handlingsplan for det boligsosiale utviklingsprogrammet er utarbeidet. Arbeid med boligpolitisk plattform gjenopptatt nov. 2013 og vil bli sendt på høring våren 2014.</p>
Handlingsprogram for næringsutvikling i Sarpsborg	<p>Avklare tiltak for samarbeid med og styrking av næringslivet. Tydeliggjøre kommunens rolle for å styrke verdiskaping/næringsutvikling i kommunen.</p> <p>Ses i sammenheng med regionrådets anbefaling om regional plan for økt attraksjonskraft, verdiskaping og næringsutvikling.</p>	<p>Oppstartsmelding har vært i komite for samfunnsutvikling høsten 2013. Underveismelding legges fram i komite for samfunnsutvikling 8.april 2014.</p>

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Regional plan for økt attraksjonskraft, verdiskaping og næringsutvikling (regionrådets anbefaling)	Regional plan vedtatt. Grunnlag for interkommunalt samarbeid som skal bidra til styrking av verdiskaping og næringsutvikling i regionen	Arbeid igangsatt. Sarpsborg kommune og Fredrikstad kommune deltar i prosjektet Attraksjonskraft gjennom stedsinnovasjon som Telemarksforskning har ansvar for. Fylkeskommunen har en koordinerende rolle for deltakende Østfold-kommuner. Regionrådets oppdrag tenkes håndtert som del av dette prosjektet
Vannforvaltning; oppfølging av EUs vannrammedirektiv	Forslag til miljømål for vannforekomstene i Sarpsborg (og i øvrige deler av vannområdet Glomma Sør) basert på karakteriseringsarbeidet som ble gjennomført 2012 er utarbeidet.	I løpet av 2013 er det arbeidet med en tiltaksanalyse som bakgrunn for forvaltningsplan. Vannområde Glomma Sør har fått utsatt frist til febr. 2014 for innrapportering til vannregionmyndigheten (fylkeskommunen).
Strategisk støykartlegging (etter forurensingsforskriften kap. 5 og retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)). Samarbeid med Fredrikstad.	Støyvarselkart iht. T-1442 er utarbeidet. Resultater fra støykartleggingen implementeres i kommuneplanens arealdel. Handlingsplaner for å redusere støyplager foreligger senest 30.06.13 (lovpålagt). Kartlegging av støy og HP skal oppdateres hvert 5. år.	Handlingsplan for støy er vedtatt. Konsulent er forsinket i utarbeidelse av støyvarselkart og dette vil foreligge våren 2014.
Utbyggingsavtaler	Bruk av utbyggingsavtaler er innført. Muliggjør raskere gjennomføring av reguleringsplaner.	Bruk av utbyggingsavtaler er vedtatt.
Grønnstrukturutredning	Arbeidet igangsatt.	Arbeid pågår.
Plattform for frivillighet	Politikk for kommunens samarbeid med frivillig sektor. Tiltak iverksatt.	Fire tiltak under iverksetting.
Levekårskartlegging på sonenivå	Grunnlag for planarbeid og for prioritering av tiltak. Tiltak iverksatt.	Følges opp gjennom div. prosjekter og tiltak, herunder sentrumsplan og områdeutvikling i Østre bydel. Det er mottatt midler fra fylkeskommunen til gjennomføring av intervjuundersøkelse i utvalgte soner. Undesøkelsen gjennomføres våren 2014.
Detaljprosjekt gågate	Detaljprosjekt foreligger. Plan for gjennomføring utarbeidet.	Detaljprosjekt ferdigstilt. Bystyret har vedtatt at redusert konsept utarbeides.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Innkjøpsstrategi	Innkjøpsstrategi for Sarpsborg kommune er vedtatt.	Som følge av sykefravær innenfor innkjøp gjennom hele 2013 er dette arbeidet ikke blitt prioritert. I HP 2014 er tiltaket tatt ut da. Det tas sikte på å integrere det strategiske fokuset i dagens innkjøpsreglement.
Nytt bibliotek og kulturhus	Valg av konsept og lokalisering er avklart.	Valg av konsept og lokalisering er vedtatt av bystyret.
Nasjonalt sirkussenter og nasjonalt sirkusmuseum i Sarpsborg	Mulighetene for fast lokalisering av Sirkuslandsbyen Cirkus Xanti og etablering av et nasjonalt sirkusmuseum gjennom samarbeid med Østfold fylkeskommune, Fredrikstad kommune, Østfoldmuseet og Borgarsyssel museum er avklart.	Det har ikke vært mulig å få en avklaring på fast lokalisering av sirkuslandsby og nasjonalt sirkusmuseum.. Det er etablert et samarbeid mellom kulturskolene i Sarpsborg og Fredrikstad for å finne frem til en felles strategi for fremtidig satsning på nysirkus.
Tilskuddsordningene gjennomgås	Tilskuddsordninger til idrett og kultur er ferdig revidert og politisk vedtatt.	Nytt regelverk er vedtatt. Iverksettes fra 01.01.2015. Etter planen skal nye retningslinjer vedtas av bystyret i år.
Skisse for framtidig utvikling av Glengshølen	Skissen er ferdig behandlet.	Sak om utvikling av Kulåsparken, Glengshølen, og Landeparken/Tunevannet ble behandlet av bystyret 07.11.2013.
Plattform for Sarpsborg kulturskole	Utarbeide plattform for Sarpsborg kulturskole. Dokumentet legges fram for politisk behandling.	Plattform for kulturskolen i Sarpsborg er sendt ut på høring.
Organisert samarbeid mellom kommune og næringsliv	Felles organisasjon mellom kommune og næringsliv er etablert og operativ.	Det avholdes kvartalsmøter mellom kommunen og Vekst i Sarpsborg (næringslivets representanter). Det vurderes frokostmøter sammen med ViS og en Sarpsborg-konferanse.
Opprusting av Kulås Amfi og Kulåsparken	<ul style="list-style-type: none"> • Omfang av opprusting av Kulås Amfi og scene avklares og igangsettes. • Handlingsprogram, inkludert skjøtselsplan, for opprusting av øvrige deler av parken utarbeides. 	Behandling i bystyret i november ga ingen endelig avklaring på omfang og opprustning, arbeidet fortsetter i 2014 i regi av kommuneområde teknisk.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Verbalvedtak i bystyret		
Utrede oppgradering av scenen på torget	Rådmannen utreder en oppgradering av scenen på torget, inkludert tak over scenen. Det vurderes alternative bruksmuligheter for scenen når det ikke er arrangementer der. Videre utredes muligheter for ytterligere belysning av hele torgområdet.	Oppgradering av scene skal ses i sammenheng med Kulås amfi.
Organisering av frivillighetsentralene	Rådmannen vurderer organiseringen av og oppgaver for frivilligsentralene i Sarpsborg.	Legges fram som sak i plan- og økonomiutvalgets møte den 06.03.2014.
Opprusting av friområdet rundt badeplassen på Tunevannet og friområdet i Glengshølen	Administrasjonen bes om å utarbeide en estetisk og funksjonell opprustning av friområdet rundt badeplassen på Tunevannet og friområdet i Glengshølen.	Sak om utvikling av Kulåsparken, Glengshølen, og Landeparken/Tunevannet ble behandlet av bystyret 07.11.2013.

Økonomi

Tall i 1 000 kr				
Enhet	Regnskap 31.12.2013	Rev. budsjett 2013	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef samfunn, økonomi og kultur	1 845	2 824	979	34,7 %
Enhet økonomi	16 641	17 304	663	3,8 %
Enhet kemner	11 426	13 262	1 836	13,8 %
Enhet plan og samfunnsutvikling	16 980	17 989	1 009	5,6 %
Enhet kultur	67 293	67 858	565	0,8 %
Enhet Eiendom og næring	7 298	7 992	694	8,7 %
Byjubileet	2 131	1 559	-572	-36,7 %
Sum	123 615	128 788	5 173	4,0 %

Drift:

Kommuneområde har et mindreforbruk i forhold til budsjett. Dette skyldes et lavere utgiftsnivå enn forventet og økte inntekter bl.a. i form av gebyrinntekter. Merforbruket for byjubileet skyldes delvis uforutsette utgifter knyttet til utvikling av egen webside, samt profilerings- og markedsføringsarbeid.

Investering:

Friidrettsanlegg Kalnes

Det skal bygges nytt friidrettsanlegg på Kalnes. Anlegget er under bygging og forventet ferdigstillelse sommer 2014. Ferdigstilles innenfor budsjett.

Sarpsborg Scene

Det har blitt utført diverse oppussingsarbeider ved Sarpsborg Scene. Arbeidene ved Sarpsborg Scene avsluttes i 2014. Ferdigstilles innenfor budsjett.

Tribuner Sarpsborg stadion

Arbeidet med utvidelse av hovedtribunen og tiltak på tribune mot jernbanen på Sarpsborg stadion er ferdigstilt. Noe utomhusarbeider gjenstår. Prosjektet ferdigstilles med et merforbruk på ca. 1 % i forhold til revidert budsjett på kr 35,5 mill.

Interkommunalt arkiv

Bygging av nytt interkommunalt arkiv startet ultimo 2013. Forventet ferdigstilling høst 2014.

Måltavle

MEDARBEIDER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
M.2. Utviklende arbeidsmiljø			
M.2.1. Medarbeiderundersøkelsen - Samlet resultat	4,2	-	Halvårlig
M.3. Redusert sykefravær			
M.3.1 Sykefravær totalt	5,9 %	-	T/M
M.4. Mindre uønsket deltid og vikarbruk			
M.4.1. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	77,8 %	-	T/T
M.4.2. Antall medarbeidere med stilling under 40 %	28	-	T/T
M.4.3. Andel midlertidige ansatte	0,2 %	-	T3/Å
ØKONOMI	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Ø.2. God økonomistyring og effektiv ressursutnyttelse			
Ø.2.1 - Avvik regnskap - budsjett	4,0 %	0 %	T/T
BRUKER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Enhet plan og samfunnsutvikling			
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Reguleringsplaner	13	40	T/Å
B.2 Godt miljø			
B.2.1 Antall interne miljøfyrtårn	3	8	T/Å
B.2.2 Antall eksterne miljøfyrtårn	3	4	T/Å
Enhet kultur	Resultat	Ambisjon	Frekvens
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Andel skoleelever i grunnskolen som benytter kulturskolens tilbud	13 %	10 %	
B.1.2 Andel skoleelever i grunnskolen som benytter fritidsklubbenes tilbud	23 %	20 %	T3/Å
B.1.4 Antall besøkende på aktivitetshuset EPA	82 282	75 000	T/T
B.1.5 Antall besøkende på biblioteket	149 942	160 000	T3/Å
B.1.6 Økning i antall bibliotekbrukere på internett	32 %	5 %	T3/Å
B.1.7 Antall brukere med lånekort	24 337	20 000	T3/Å
B.1.8 Enhet kultur sine tjenester oppleves som gode, aktuelle og attraktive	-	5	T/T

Det samlede sykefraværet innenfor kommuneområdet ender på 5,9 %. Dette er et resultat som er innenfor akseptabelt nivå. Men noen enheter har et for høyt fravær. Dette skyldes ulike årsaker. Det er imidlertid stort fokus på tiltak som skal bidra til å redusere fraværet.

Medarbeiderundersøkelsen ender på samme nivå som året før; 4,2. Det arbeides med fokus på oppfølging av undersøkelsen, et tema hvor nivået er lavest.

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelser i 2013. Siste undersøkelse ble gjennomført av enhet økonomi i overgangen 2012/2013 rettet mot interne brukere.

Innenfor enhet plan og samfunnsutvikling ble det vedtatt 13 reguleringsplaner i 2013. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 66 uker, noe som er langt dårligere enn målsetningen om 40 uker. Dette skyldes først og fremst en plan som har enormt lang behandlingstid (416 uker) og denne trekker ned gjennomsnittet. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de øvrige 12 planene er 36 uker.

Enhet kultur har registrert i underkant av 150 000 besøkende på bibliotekene. Dette er under ønsket nivå. Noe av forklaringen kan være stengningen av Hornnes bibliotek, noe reduserte åpningstider og dårligere tilgjengelighet ved hovedbiblioteket grunnet bygningsarbeider.

Antall brukere med lånekort er høyere enn ambisjonsnivået og endte på 24 337. Antall bibliotekbrukere på internett ligger godt over ambisjonsnivået. Det er registrert en økning i antall søk med ca. 100 000 sammenliknet med året før.

830 elever deltar i kulturskoleaktivitet. Dette er 13 % av skoleelever på grunnskolen og over ambisjonen om 10 %. Her kan det tillegges at kulturskoletimen er en aktivitet som sammen med Villekulla barne- og ungdomsteater bidrar til flere elever inn i kulturskolen.

Andel av skoleelever i grunnskolen som benytter fritidsklubbenes tilbud endte på 23 %. Ambisjonen var satt til 20 %. Antall besøkende på aktivitetshuset EPA endte på 82 282 stk, noe som også er betydelig høyere enn ambisjonsnivå.

KOMMUNEOMRÅDE HR

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Vedtatte planer		
Kommunedelplan kommunikasjon	Tiltak som beskrevet i planen er iverksatt.	Gjennomført
Prosjekter / enkeltsaker		
Vurdere organisering av HMS-ressurser og tiltak for økt nærvær	Delprosjekter er evaluert og organisering er gjennomgått og vurdert. Forsterket innsats som skal bidra til økt nærvær i Sarpsborg kommune.	Gjennomført
Evaluering av oppgaver og arbeidsdeling i forhold til behovet for administrative støttefunksjoner i kommunen	Eventuelle tiltak/endringer på bakgrunn av evaluering og gjennomgang.	Igangsatt
Økt turnuskompetanse og redusert deltid	Handlingsprogram for heltid er vedtatt.	I henhold til planen
Elektroniske tjenester til innbyggerne	Effektive arbeidsprosesser er innarbeidet. Ny kompetanse er tilført og nye rutiner er innført.	Gjennomført
Profilering av Sarpsborg by	Samarbeid er innledet med eksterne aktører for en felles profilering av Sarpsborg som et godt sted å bo, jobbe og besøke.	Gjennomført. Nytt byselskap er etablert.
Forbedret servicegrad i Sarpsborg kommune	Prosjekt er etablert.	I henhold til planen.
Innføring av nytt valgadministrativt System – EVA	Storings- og sametingsvalget gjennomført i samsvar med lovgivningen. Tiltak og endringer knyttet til nytt system.	Gjennomført
Forbedret intranett med fokus på dokumenthåndtering og gjenfinning	Ny intranettløsning under implementering.	I henhold til planen. Lansering for alle ansatte 28.2.2014.
Forbedret IKT brukerservice for ansatte	Prosjekt igangsatt.	I henhold til planen.
Ivaretagelse av informasjonssikkerhet	Forbedrede prosesser implementert.	I henhold til planen.
Verbalvedtak i bystyret		
Tiltak for å redusere sykefravær prioriteres innenfor eksisterende budsjettammer.		Gjennomført

Økonomi

Tall i 1 000 kr				
Enhet	Regnskap 31.12.2013	Rev. budsjett 2013	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef HR	1 384	1 398	14	1,0 %
Enhet arbeidsgiver	52 167	52 478	311	0,6 %
Enhet kommunikasjon og service	60 298	60 298	0	0,0 %
Sum	113 848	114 174	325	0,3 %

Drift:

Kommuneområde HR gikk totalt med et overskudd i 2013 på 325.000 kroner.

Enhet kommunikasjon og service har registrert et overforbruk på ca. 150.000 kroner. Overforbruket ble dekket av fondsmidler for enheten.

Enhet arbeidsgiver har et mindreforbruk i forhold til budsjettet på drøyt 300.000 kroner. Dette skyldes blant annet noe besparelser på utgifter til omstilling og refusjoner for lærlinger.

Investering:

Innenfor bevilgede rammer er det foretatt store investeringer slik at de ansatte i Sarpsborg kommune kan jobbe mer effektivt. Dette gjelder blant annet:

- Videre utbygging av fiber og nettverk
- Fortsatt arbeidet med en ny samhandlingsplattform og nytt intranett
- Videreutvikling av internettportalen
- Arbeid med sikring av fjernarkiv

Måltavle

MEDARBEIDER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
M.2. Utviklende arbeidsmiljø			
M.2.1. Medarbeiderundersøkelsen - Samlet resultat	4,4	-	Halvårlig
M.3. Redusert sykefravær			
M.3.1 Sykefravær totalt	7,1 %	-	T/M
M.4. Mindre uønsket deltid og vikarbruk			
M.4.1. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	96 %	-	T/T
M.4.2. Antall medarbeidere med stilling under 40 %	0	-	T/T
M.4.3. Andel midlertidige ansatte	0,1 %	-	T3/Å
ØKONOMI	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Ø.1. God økonomistyring og effektiv ressursutnyttelse			
Ø.1.1 - Avvik regnskap - budsjett	0,3 %	0 %	T/T

Sykefraværet innenfor HR ble totalt 7,1 % for 2013. Dette er omlag samme nivå som 2012 og lavere enn for kommunen totalt. Det er enkelte variasjoner mellom enheter og team, dvs. noen steder økning og noen steder reduksjon sammenlignet med året før.

For medarbeiderundersøkelsen viser resultatet økende score og bedre oppslutning enn noensinne.

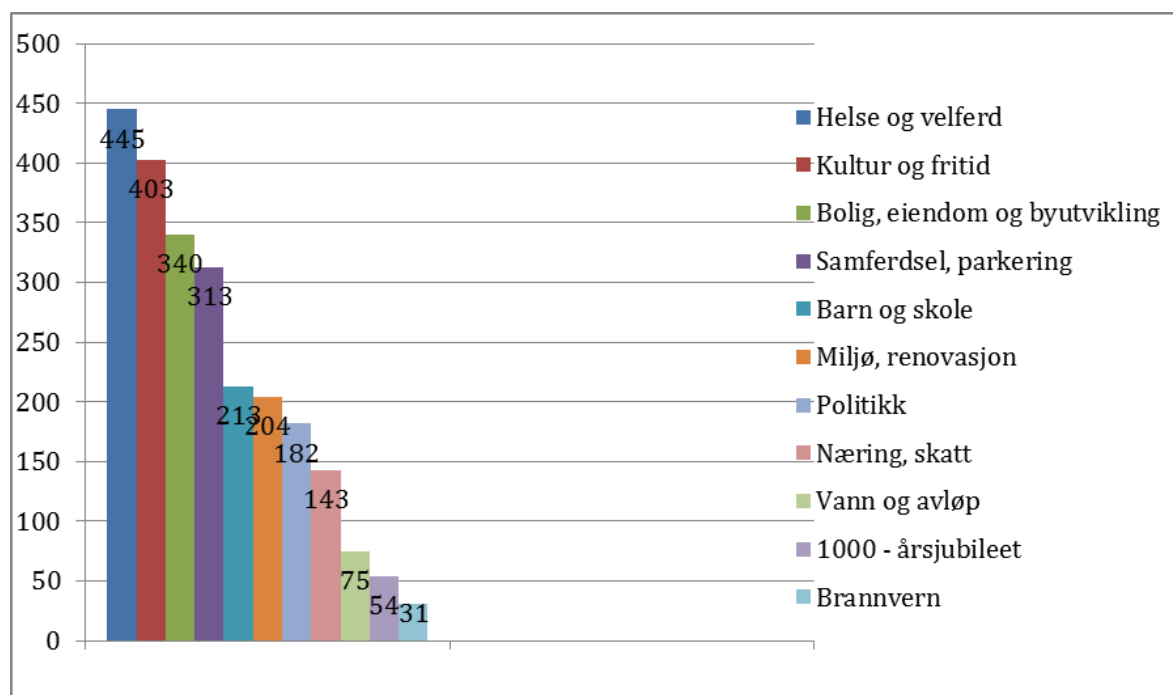
Brukerresultater

Enhet kommunikasjon og service

Området informasjon og omdømme jobber aktivt med innholdsproduksjon, oppfølging av sosiale medier, medieovervåking, rådgivning og strategisk utvikling. Her er noen nøkkeltall for 2013:

- På Facebook er Sarpsborg kommune fortsatt den kommunen i Norge med flest likere (7.438 ved utgangen av året). Det ble postet 463 meldinger i 2013, det ble besvart 920 spørsmål og mottatt 609 meldinger og 2 604 kommentarer fra innbyggerne
- Sarpsborg kommune har drøye 800 følgere både på billedelingstjenesten Instagram og på Twitter
- På YouTube er det publisert 70 filmer som er vist 63.825 ganger
- Godt over 1 million besøk ble registrert på kommunens nettsider og det ble lest over 2,6 millioner artikler
- I oktober 2013 ble ny digital tømmekalender lansert. Innbyggerne har tatt løsningen varmt imot, og kan nå blant annet bli varslet på mobiltelefonen før henting av ulike avfallstyper

Sarpsborg kommune ble omtalt i nesten 3.500 artikler i norske medier i 2013. Helse- og velferdssaker var mest omtalte tema i 2013, etterfulgt av kultur- og fritidsaktiviteter. Det er fortsatt lite omtale av byjubileet.

Tabellen over viser hvilke hovedtemaer som medieomtalen om Sarpsborg kommune har hatt i 2013.

Sarpsborg kommune ble kåret til landets beste bykommune på service i Forbrukerrådets test i 2013. Servicetorget har i 2013 blant annet arbeidet med å skape et bedre publikumsområde i rådhuset. Det resulterte i et eget venterom på servicetorget, hvor publikum blant annet gis tilgang til PC'er. Det er blitt jobbet videre med innføring av elektroniske søknadsskjemaer for å forenkle søknadsprosessen for våre innbyggere. Det er gjennomført et eget prosjekt for bedre service i forvaltningen.

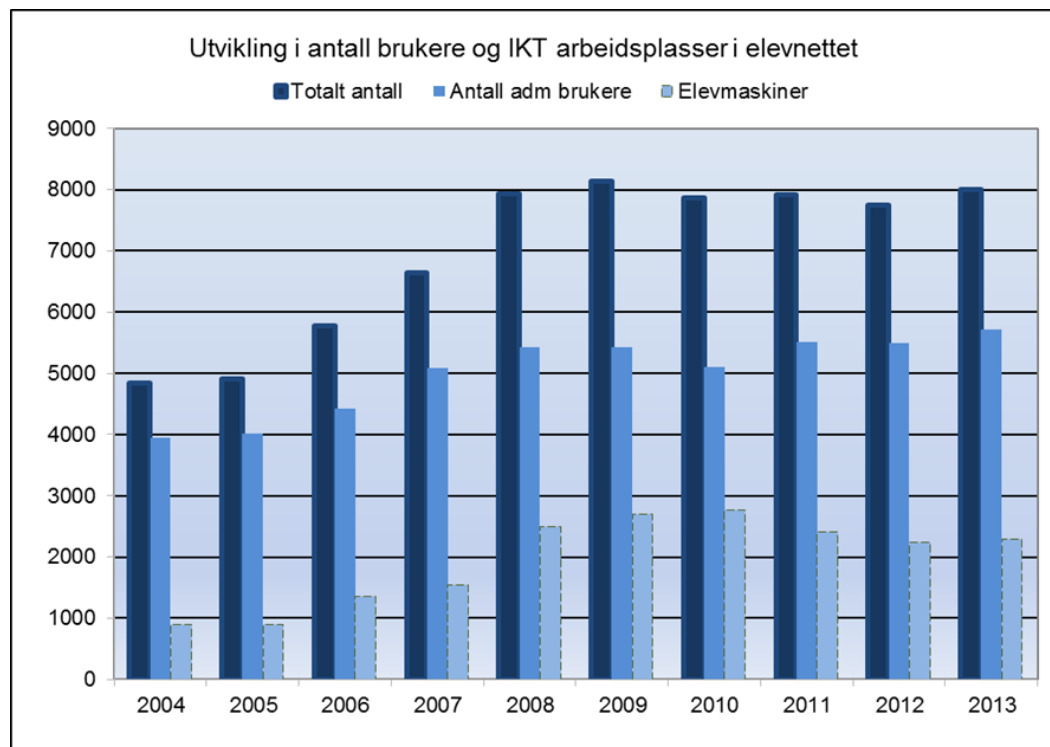
Servicetorget behandlet i 2013 blant annet:

- 18.763 besøkende
- 82.489 innkommende telefoner
- 1.000 e-dialoger
- 4.511 e-poster fra innbyggere
- 5.103 søknader om tjenester innen helse- og omsorg
- 3.090 e-posthenvendelser og søknader om leie av idrettsanlegg

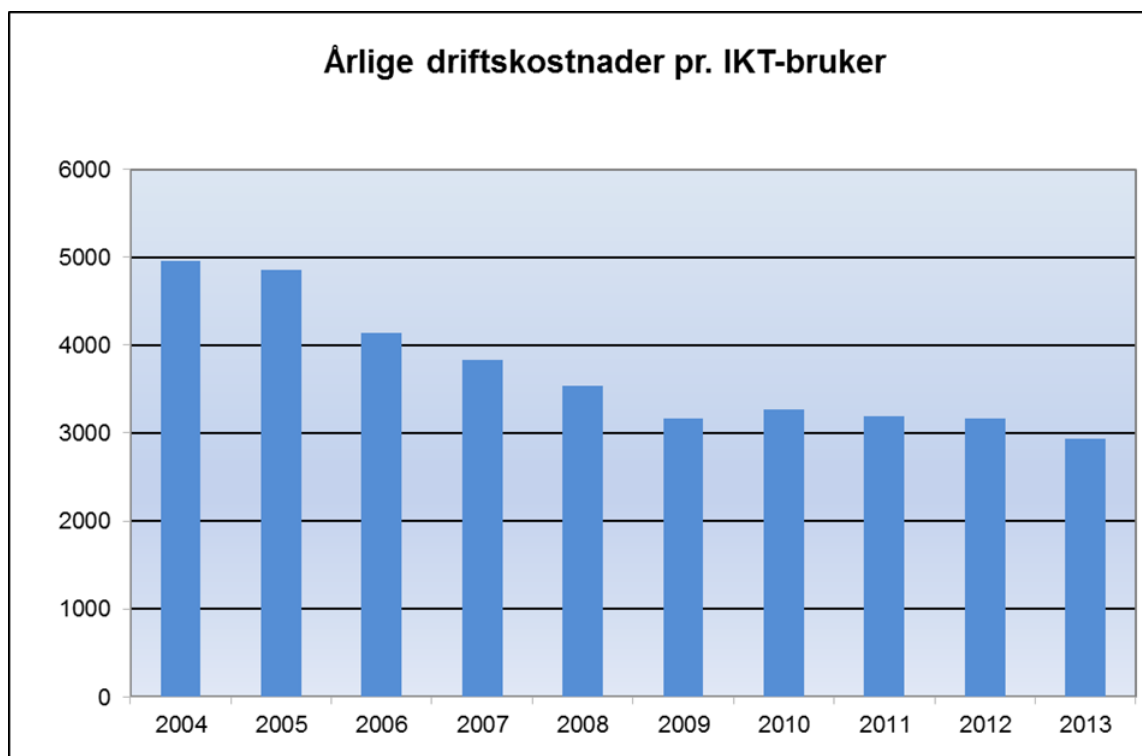
Ved utgangen av 2013 har Sarpsborg kommune 46 godkjente skjenkesteder og 31 godkjente utsalgssteder for alkoholholdige drikker. 6 virksomheter fikk i 2013 inndratt bevilling for servering og/eller skjenking. Det er behandlet 38 søknader om salgs- og skjenkebevilling og 23 søknader om serveringsbevilling. Det er holdt 140 kunnskapsprøver i alkoholloven. I 2013 journalførte arkivet 15.205 inngående henvendelser.

Ved siden av drift og support av kommunens IKT-tjenester, er det gjennomført betydelige utviklingsoppgaver i 2013 - deriblant:

- Betydelige investeringer i sentral infrastruktur for med dette å sikre en stabil og god leveranse av kommunens IKT-tjenester
- Den tekniske løsningen for FEIDE (Felles elektronisk Identitet) for elever i grunnskolen er satt i produksjon
- Løpende utbygging av fibertilknytninger for raskere og mer stabile samband

Grafen indikerer utviklingen i antall IKT-brukere i Sarpsborg kommunes administrative nett (ansatte i kommunen) summert med antall IKT-arbeidsplasser (PC-er) i kommunens elevnett. Antallet PC-er i elevnettet omfatter kun operative PC-er som er registrert i katalogtjenesten (kan ikke direkte sammenlignes med tidligere år).

Grafen indikerer utviklingen i årlige sentrale driftskostnader pr IKT-bruker relatert til produksjon av IKT-tjenester i Sarpsborg kommune.

Enhet arbeidsgiver

Aktuell statistikk og produksjonsdata	Enhet	2010	2011	2012	2013
Lønns- og trekkoppgaver	Antall	7 146	7 329	7 343	7 297
Utbetalinger fra lønningskontoret i gj.snitt. pr. måned	Antall	5 250	5 458	5 557	5 562
Samlede kostnadsførte lønn og sosiale utg.	Mill/kr	1 821	1 931	2 042	2 163
Stillingsannonser	Antall	302	318	245	423
Tilsettingssaker (inkl. justering av deltidsstillinger) *	Antall	602	484	1 725	1 570
Ansiennitetsberegninger	Antall	683	726	728	795
Totale antall overtidstimer i Sarpsborg kommune	Antall	50 684	52 598	44 541	42 385

*Inneholder nå tilsetninger på både vikar- og faste stillinger. 2010-2011 bare faste stillinger.

KOMMUNEOMRÅDE TEKNISK

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Vedtatte planer		
Beredskapsplan	Overføring til elektronisk system for kriseplanlegging og håndtering (DSB-CIM) og samordning med Risk Manager.	Beredskapsplanen, skal revideres neste gang januar 2015 med grunnlag i ny helhetlig ROS-analyse (risiko og sårbarhetsanalyse.) Den nye ROS-analysen dekker lovpålagte krav. Beredskapsplanen med tiltakskort ligger oppdatert i Risk Manager (RM). DSB-CIM benyttes nå til loggføring og kommunikasjon med Fylkesmannen, og med mulighet til kommunikasjon med andre kommuner.
Landbruksplanen - vedtatt 2001	Omarbeides og implementeres i kommuneplanens areadel.	Landbruksplanens bestemmelser og retningslinjer ajourføres og innarbeides i kommuneplanens arealdel som skal behandles politisk i løpet av 2014.
Planer som skal utarbeides		
VAR-plan (nå VVA-plan)	VVA-plan er under arbeid.	VVA plan henger sammen med kommunens arealplan, og vil bli behandlet politisk i løpet av 2014. Planprogrammet blir sluttbehandlet april 2014.
Prosjekter / enkeltsaker		
Rehabilitering Alvim renseanlegg	Under utførelse.	Anleggsarbeidene er i slutfasen. Arbeidene er forsinket, da det under prosessen oppstod feil på reaktortank og varmeveksler. Dette er en reklamasjonssak. Fylkesmannens miljøvernnavdeling er varslet.
ENØK-investeringer	Redusert energiforbruk.	Det er gjennomført flere energibesparende tiltak de siste årene. Energiforbruket var i 2008 206kWh/m ² , i 2013 var forbruk på 163 kWh/m ² i 2013.
Bygging av nytt vaskeri	Ferdigstilles.	Vaskeriet er ferdigstilt og ble tatt i bruk medio januar.
Rehabilitering av bygg for å imøtekomme forskriftskrav	De mest nødvendige tiltak for å tilfredsstille dagens krav er gjennomført.	Registrerte behov og oppfølgingsplan er under utarbeiding, og søkes innarbeidet i kommende HP.

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2013	Status per 2013
Verbalvedtak i bystyret		
Oppgradering av scenen på torget	Rådmannen utreder en oppgradering av scenen på torget, inkludert tak over scenen. Det vurderes alternative bruksmuligheter for scenen når det ikke er arrangementer der. Videre utredes muligheter for ytterligere belysning av hele torgområdet.	Fremmet i plan og økonomiutvalget som egen sak i februar.
Krav om tilknytning til offentlig godkjent lærlingordning m.v.	Ved Sarpsborg kommunes inngåelse av avtaler om vedlikeholds- og rehabiliterings- og byggeprosjekter i bransjer med et klart definert behov for læringplasser og tilstrekkelig tilgang på lærlinger, skal det som hovedregel settes som vilkår at virksomheten er tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning og jevnlig tar inn lærlinger. Unntak fra hovedregelen skal begrunnes.	Dette er hensyntatt i kommunens konkurransegrunnlag.

Økonomi

Tall i 1 000 kr				
Enhet	Regnskap 31.12.2013	Rev. budsjett 2013	Avvik i kr.	Avvik i %
Kommunesjef teknisk	3 232	3 545	313	8,8 %
Enhet byggprosjekt	-1 998	-1 998	0	0,0 %
Enhet kommunalteknikk	2 613	3 070	457	14,9 %
Enhet byggesak, landbruk og kart	10 715	11 681	966	8,3 %
Enhet byggservice	161 599	160 567	-1 031	-0,6 %
Sum	176 160	176 865	705	0,4 %

Drift:

Kommuneområde teknisk hadde i 2013 et samlet mindreforbruk på 0,7 mill. kr i forhold til budsjett. Mindreforbruket utgjør 0,4 % av kommuneområdets nettoramme på 176,9 mill. kr. Kommuneområdets brutto driftsutgifter var i 2013 466,8 mill. kr.

Enhet byggservice hadde i 2013 et samlet merforbruk på 1 mill. kr i forhold til budsjett. En lang og kald vinter i årsskiftet 2012/2013 og sen vår har som varslet i tidligere tertialrapporter resultert i høyere energiutgifter på om lag 2,5 mill. kr for 2013. Det ble i løpet av året igangsatt tiltak for å redusere merforbruket til et minimum. Store deler av den varslede merutgiften er dekket inn ved innsparing på blant annet renhold i kommunale bygg.

Enhet byggesak, landbruk og kart hadde i 2013 et samlet mindreforbruk på 1 mill. kr i forhold til budsjett. Hovedårsaken til dette er et høyere volum av oppmåling av tomter. I budsjett og handlingsplan 2014-2017 er volumøkningen innarbeidet.

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Enhet kommunalteknikk hadde i 2013 et resultat på tilnærmet balanse i 2013 i forhold til budsjett. Enheten hadde en brutto utgiftsside på 237 mill. kr i 2013. Det var noe mindre utgifter enn budsjettert til snøbrøyting, vintervedlikehold av kommunale veier, samt utgifter til gatelys.

Driftsrammen til Kommuneområde teknisk er ikke tilstrekkelig til å redusere det konstaterte vedlikeholdsetterslepet av nødvendig vei- og bygnings vedlikehold.

Investering:

Enøk-investeringer

En av målsetningene i kommuneplan for klima og energi var å redusere bruk av fyringsolje. Dette er innfridd ved at kommunen i 2013 har redusert oljeforbruket vesentlig. Det er også utført ENØK tiltak på Sandbakken barne- og ungdomsskole, Tune adm. bygg, Sparta amfi og i Skjeberghallen.

Investeringene de senere år har resultert i at forbruket per kvadratmeter har blitt redusert med 43 kWt fra 2008. I samme tidsperiode har arealet på eiendommene vi foretar målinger på økt med litt over 25 000 m². Det reduserte forbruket per kvadratmeter bidrar til en årlig energibesparelse på ca. 8,8 mill. kr årlig.

Universell utforming kommunale bygg

En helhetlig plan er under utarbeiding. Det er i 2013 gjort tiltak ved Borgen barneskole, Ullerøy barneskole, Valaskjold barnehage og Hafslundsøy trygdeboliger.

Oppgradering av administrasjonsbygg

Ferdigstilles våren 2014 innenfor budsjett.

Nytt vaskeri på Kløvningsten

Ble tatt i bruk medio januar 2013. Noen asfalt- og utomhusarbeider ble utført våren 2013.

Måltavle

MEDARBEIDER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
M.2. Utviklende arbeidsmiljø			
M.2.1. Medarbeiderundersøkelsen - Samlet resultat	4,2	-	Halvårlig
M.3. Redusert sykefravær			
M.3.1 Sykefravær totalt	7,5 %	-	T/M
M.4. Mindre uønsket deltid og vikarbruk			
M.4.1. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	92 %	-	T/T
M.4.2. Antall medarbeidere med stilling under 40 %	7	-	T/T
M.4.3. Andel midlertidige ansatte	0,1 %	-	T3/Å
ØKONOMI	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Ø.1. God økonomistyring og effektiv ressursutnyttelse			
Ø.1.1 - Avvik regnskap - budsjett	0,3 %	0 %	T/T

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

BRUKER	Resultat	Ambisjon	Frekvens
Enhet kommunalteknikk			
B.1 Gode tjenester			
B.1.1 Opplevd kvalitet renovasjon	-	-	2Å
B.2 Hygienisk trygt, godt og nok vann			
B.2.1 Antall alvorlige avvik fra drikkevannsforskriften	0 stk	0 stk	T3/Å
B.2.2 Antall timer avbrudd per innbyggere per år	0,6	<1	T3/Å
B.3 Gode avløpssystemer			
B.3.1 Antall tilbakeslag (kloakk i kjeller)	8 stk	<10 stk	T3/Å
B.4 Fungerende innsamlingsordning for husholdningsavfall			
B.4.1 Antall klager / antall tømminger	0,1 %	<0,1 %	T3/Å
B.5 Godt tilbud om levering av avfall			
B.5.1 Antall som leverer i Gatedalen	100 000	38 400	T3/Å
Enhet kommunalteknikk			
B.6 Godt brann- og ulykkesforebyggende arbeid			
B.6.1 Andel feiing og tilsyn i bolig	101 %	100 %	T3/Å
B.6.2 Målrettet informasjonsarbeid	1 750 timer	2 000 timer	T3/Å
B.6.3 Andel tilsyn med særskilte brannobjekter (§ 13 bygg)	84 %	100 %	T3/Å
Enhet byggesak, landbruk og kart			
B.1 Gode tjenester Byggesak, landbruk og kart			
B.1.1 Opplevd kvalitet - Byggesaksbehandlingen	-	4,2	
B.1.1 Opplevd kvalitet - Skogforvaltningen	-	5,0	
B.2 God forvaltningspraksis - Byggesak, landbruk og kart			
B.2.1 Byggesøknader, 3 ukers frist	3 uker	<3 uker	T3/Å
B.2.2 Byggesøknader, 12 ukers frist	9 uker	<12 uker	T3/Å
B.2.3 Klager som omgjøres av høyere instans i byggesaker, antall	1 klage	<3 klager	T3/Å
B.2.4 Tilsyn med foretak	1 tilsyn	>15 tilsyn	T3/Å
B.2.5 Ulovlighetsoppfølging - kystsonen - antall avsluttede saker	1 sak	10 saker	T3/Å
B.2.6 Ulovlighetsoppfølging - unntatt kystsonen - antall avsluttede saker	45 saker	10 saker	T3/Å
B.2.7 Delingssaker, 12 ukers frist	5 uker	<5 uker	T/M
B.2.8 Målebrev/midl. forretning	16 uker	<24 uker	T/M
B.2.9 Klager som omgjøres av høyere instans i delingssaker, antall	0 klager	0 klager	T3/Å

Det er iverksatt en rekke tiltak av forbyggende karakter for å redusere sykefraværet i kommuneområdet. Sykefraværet i 2013 er på 7,5 %. Segmentet korttids sykefravær har hatt en positiv utvikling, mens langtids sykefravær har i løpet av året utviklet seg negativt.

Frister for saksbehandling av delingssaker og byggesaker er overholdt. Saksbehandlingstid for saker som er avhengig av dispensasjon er i gjennomsnitt på ca. 6 måneder og oppleves for lang av søkerne.

Av 168 innmeldte mulige ulovlige boenheter per 1.1.2013 og 123 nye saker innmeldt i løpet av 2013 har vi 165 saker under behandling, 45 saker er lukket i løpet av året.

Antall timer per innbygger uten vannforsyning ble i 2013 målt til å utgjøre om lag 35 min. Dette er noe lenger tid enn i 2012, men innenfor fastsatt ambisjonsnivå.

Det er utført 1 750 timer med målrettet informasjonsarbeid om brann- og ulykkesforebyggende arbeid, noe mindre enn ambisjonsnivået i 2013 på 2000 timer. I 2012 ble det imidlertid utført 300 timer mer informasjonsarbeid enn ambisjonsnivå.

Det er registrert noen flere klager på innsamlingsordning for husholdningsavfall, dette kan henge sammen med at feilmeldingstjenesten på sarpsborg.com har gjort det enklere for innbyggeren å gi tilbakemelding om feil ved blant annet husholdningsavfallstjenesten.

VEDLEGG: INVESTERINGSOVERSIKT

Vedlegget viser Sarpsborg kommunes investeringsprosjekter per 01.01.2014. Totalt er 53 prosjekter/delprosjekter foreslått avsluttet, sammendrag er gjengitt i tabellen under. Prosjektene er i vedlagt investeringsliste merket «avsluttes...» i kolonnen forventet økonomisk sluttdato.

Avslutnings gruppe:	Økonomisk avvik i kr	Antall delprosjekter
Avsluttes	27 146 271	31
Avsluttes gjennom egen sak	-630 419	15
Avsluttes årlig	7 742 220	7
Sum	34 258 072	53

Prosjektene ubenyttede finansiering i 2013 skal ihht. gjeldene regelverk rebevilges til bruk i 2014. Dette kommer frem av de tre siste kolonnene. Totalt foreslås 318,1 mill. kr videreført til bruk i 2014. 10,4 mill. kr foreslås ikke videreført, hvorav 3 mill. kr foreslås innarbeidet i budsjett og HP 2015-2018.

Kolonne forklaring:

- Pågående investeringsprosjekter per 01.01.2014:** *Prosjektet/delprosjekt navn, sortert etter tjenestegruppe.*
- Regnskap 31.12.2013:** *Akkumulert utgiftsregnskap, uavhengig av år.*
- Bevilget per 31.12.2013:** *Akkumulert utgiftsbevilgning, uavhengig av år.*
- Budsjett og HP-> 2017:** *Akkumulert utgiftsbevilgning og avsetning gjort i vedtatt HP frem til 2017.*
- Forventet sluttkostnad:** *Forventet sluttkostnad for prosjektet.*
- Forventet økonomisk avvik:** «Budsjett og HP -> 2017» - «Forventet sluttkostnad». *For prosjekter som avsluttes er dette konstatert mer(-)- eller mindre(+) forbruk*
- Inndekning:** *Merknad for hvordan evt. merforbruk for prosjektet er foreslått finansiert.*
- Forventet økonomisk sluttdato:** *Dato for når prosjektet kan forventes avsluttes.*
- Ikke benyttet investerings ramme per 31.12.2013:** «Bevilget per 31.12.2013» - «Regnskap per 31.12.2013». *Positive verdier blir foreslått rebevilget i 2014, søkt innarbeidet i HP eller ikke rebevilget i de neste tre kolonner. Negative verdier er foreslått mellomfinansiert av ubrukte lånemidler, inntil bevilgning foreligger i 2014.*

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Disponering av ikke benyttet investeringsramme per 31.12.13:											
	Regnskap totalt per 31.12.2013	Bevilget per 31.12.2013	Budsjett og HP -> 2017	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Indekning	Forventet økonomisk slutt dato	Ikke benyttet investeringsramme per 31.12.2013.	Rebevliges til bruk i 2014	Søkes innarbeidet i HP 2015-2018	Rebevliges ikke
Kommuneområde SØK											
Kultur											
Sparta Anrfi - kjøleanlegg	37 677 707	38 000 000	38 000 000	38 000 000			31.12.2014	322 293	322 293		
Vendensleatet	2 173 557	3 000 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2014	826 443	826 443		
Sarpsborghallen tilbygg styrerom	3 650 415	5 000 000	5 000 000	4 000 000	1 000 000		31.12.2014	1 349 585	349 585		1 000 000
Rehabilitering av basseng Sarpsborghallen	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000			31.12.2014	1 200 000	1 200 000		
Bygge og tuvet Glengshølen	0	600 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2014	600 000	600 000		
Oppgraderer kunstisbanen	187 113	300 000	300 000	300 000			31.12.2014	112 887	112 887		
Sarpsborg scene- utbedringer	6 565 979	8 200 000	12 000 000	12 000 000			30.06.2015	1 634 021	1 634 021		
Sarpsborg stadion tribune/garderoberbygg	35 434 777	35 500 000	35 500 000	35 900 000	-400 000	Ved prosjektsluttning	30.06.2015	65 223	65 223		
Nytt kunstgress Sarpsborg stadion	0	0	4 000 000	4 000 000			30.06.2015	0			
Sarpsborg bibliotek- ventilasjon	292 988	1 800 000	3 300 000	3 300 000			30.06.2015	1 507 012	1 507 012		
Ny friidrettsanlegg Kalnes	16 805 458	36 400 000	36 400 000	36 400 000			31.12.2015	19 594 542	19 594 542		
Sandbakken idrettsarena- forprosjekt	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2015	0			
Skateanlegg	0	1 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2015	1 000 000	1 000 000		
Diverse investeringer kultur - opprusting bygg og anlegg	1 258 038	3 100 000	3 100 000	3 100 000			31.12.2016	1 841 962	1 841 962		
Kulås amfi(scene)	210 924	400 000	15 000 000	15 000 000			30.06.2017	189 076	189 076		
Opprusting parker - plasser	4 407 929	6 200 000	11 900 000	10 900 000	1 000 000		31.12.2017	1 792 071	792 071		1 000 000
Tilpasninger idrettsbygg	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2017	0			
Kulturhus/bibliotek	1 337 912	3 800 000	41 800 000					2 462 088	2 462 088		
Kirken											
Diverse (inkl tidl inv/Ingedal kirke)	197 250	421 048	421 048	421 048			30.06.2014	223 798	223 798		
Kirkegårdskapasitet, utredning	0	0	500 000	500 000			31.12.2014	0			
Bramsikring ei-anlegg	0	0	700 000	700 000			31.12.2014	0			
Opparbeiding av gravlund Halslund	260 598	13 000 000	22 000 000	22 000 000			31.12.2015	12 739 402	12 739 402		
Restaurering av grønne arealer og kulturminner	0	300 000	900 000	900 000			31.12.2017	300 000	300 000		
Kirken tilskudd investeringer 2012	14 736 894	14 736 894	14 736 894	14 736 894	0		Avsluttes				
Tune everv av grunn	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	0		Avsluttes				
Maskiner og utstyr	565 322	600 000	2 600 000	565 322	34 678		Avsluttes årlig	1 989 609	1 989 609		
Tune menighetssenter	10 391	2 000 000	2 000 000					0			
Utvikelse av Tune kirkegård	0	0	4 000 000					0			
Plan og samfunnsutvikling											
Kommuneplanen ny bru over Sarpsfossen	0	1 500 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2014	1 500 000	1 500 000		
Planmidler tverftrbindelse fv.109	0	1 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2014	1 000 000	1 000 000		
Planmidler Virgulmorkveien	0	1 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2014	1 000 000	1 000 000		
Vannmiljø	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2014	500 000	500 000		
Økonomi											
Prosjekt ny ERP løsning	17 062 180	17 100 000	17 100 000	17 062 180	37 820		Avsluttes i egen sak				

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 01.01.2014	Regnskap totalt per 31.12.2013	Bevilget per 31.12.2013	Budsjert og HP -> 2017	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Indekning	Forventet økonomisk slutt dato	Ikke benyttet investeringsramme per 31.12.2013.	Disponering av ikke benyttet investeringsramme per 31.12.13:			
									Rebevilles til bruk i 2014	Søkes innarbeidet i HP 2015-2018	Rebevilles ikke	
Elendom og nærings												
Salg og utvikling av elendom	-17 115 336	-2 000 000	-2 000 000	-17 115 336	115 336		Avsluttes					
Salg av elendom BNE	0	-15 000 000	-15 000 000	-20 000 000			31.12.2014					
Salg av kommunal elendom	0	0	-20 000 000	-20 000 000			31.12.2014					
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	17 440 086	18 000 000	18 000 000	18 000 000			31.12.2014	559 914	559 914			
Kjøp av elendom BNE	145 909 336	150 900 000	150 900 000	150 900 000			31.12.2015	4 990 664	4 990 664			
Opparbeidelse næring- og boligfelt Kløvningsten	0	0	14 000 000	14 000 000			31.12.2015	0	0			
Opparbeidelse tomter Brusemyrveien	0	0	500 000	500 000			31.12.2015	0	0			
Salgsinntekter Brusemyrveien	0	0	-1 200 000	-1 200 000			31.12.2015	0	0			
Regulering boligfelt Pipelund/Delias	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2015	0	0			
Regulering boligfelt Maugesten	0	0	500 000	500 000			31.12.2015	0	0			
Regulering Bjørnstadmyra/Unesenter	0	0	500 000	500 000			31.12.2015	0	0			
Arkivdepot for IKA Østfold ved Skjeberg	629 267	12 500 000	19 000 000	19 000 000			31.12.2015	0	0			
Opparbeidelse og ferdiggjørelse Gurslund	0	0	8 000 000	8 000 000			31.12.2016	11 870 733	11 870 733			
Salgsinntekter Gurslund	0	0	-14 500 000	-14 500 000			31.12.2016	0	0			
Salgsinntekter Kløvningsten	0	0	-31 000 000	-31 000 000			31.12.2016	0	0			
Regulering og utbygging næringstelt	0	0	17 600 000	17 600 000			31.12.2017	0	0			
Salgsinntekter Kampenes/Holteskogen	0	0	-20 000 000	-20 000 000			31.12.2018	0	0			
Kjøp av aksjer Tune Administrasjonsbygg	33 700 000	33 700 000	900 000	900 000	0		Avsluttes					
Sparta Anff - VIP arealer	900 000	900 000	32 000 000	35 101 578	-3 101 578		Avsluttes i egen sak					
Tomt - Østfold sciencecenter	35 101 578	32 000 000	32 000 000	35 101 578	0	1,5 mill. kr er disponert til tomt Tune kirke	Avsluttet i bysyre april					
Kjøp av Ramneberget	15 258 112	15 258 112	15 258 112	15 258 112	0							
Strategisk oppkjøp av elendom	1 561 084	9 000 000	49 000 000	41 561 084	7 438 916		Avsluttes årlig					
Kjøp av tomt Rudskogen	48 264	0	0			Kjøpssum settes av skjønnsretten.		-48 264				
Kommuneområde helse og sosial												
Kompetansesenter rus og psykisk helse												
Villa Tindlund psykiatrboliger	25 678 837	25 500 000	30 000 000	30 000 000		Aventer avslutning til etter konkurrs		-176 837				
Omsorgstjenester												
Andelingskjøkken	7 159 825	9 000 000	10 600 000	8 759 825	1 840 175		31.12.2014	1 840 175	0			1 840 175
Kjøp av sykehuset	0	0	97 400 000	97 400 000			31.12.2014	0	0			
PD/Årnhvide terminaler)	2 337 950	2 550 000	2 550 000	2 550 000			31.12.2014	212 050	212 050			
IKT-fagsystem team omsorg	0	300 000	300 000	300 000			31.12.2014	300 000	300 000			
Korttidshjelpemidler	281 948	800 000	800 000	800 000			31.12.2014	518 052	518 052			
Nye modeller Genica	1 024 518	2 200 000	2 200 000	2 200 000			31.12.2014	1 175 482	1 175 482			
Korttidshjelpemidler/samhandlingreform	0	300 000	300 000	300 000			31.12.2014	300 000	300 000			
Vettede teknolog	64 030	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2014	2 935 970	2 935 970			
Sentral for trygghetsalarmer	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2014	1 000 000	1 000 000			
Valaskjold sykehjem - og omsorgsboliger	204 624 213	219 200 000	225 000 000	225 000 000			31.12.2015	14 575 787	14 575 787			
Næstam sykehjem	3 326 621	3 200 000	5 700 000	5 700 000			31.12.2015	-126 621				
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	1 190 791	5 000 000	120 000 000	120 000 000			31.12.2018	3 809 209	3 809 209			
48 omsorgsboliger i boligselskap (Eldre) på Trygghetsalarmer	171 010	5 000 000	5 000 000	171 010	4 828 990		Avsluttes					
Trygghetsalarmer	647 329	430 000	430 000	647 329	-217 329		Avsluttes					
Bateråd - utvidelse	7 995 037	11 500 000	11 500 000	7 995 037	3 504 963		Avsluttes i egen sak					
Inventar og utstyr	14 344 590	14 629 554	26 629 554	14 344 590	284 964		Avsluttes årlig					
Haugvoll - nytt sykehjem	166 153 945	168 000 000	174 000 000	172 153 945	1 846 055	Aventer avslutning til etter konkurrs		1 846 055				1 846 055
Riving gamle Haugvoll	0	0	6 000 000	6 000 000				0				

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Disponering av ikke benyttet investeringsramme per 31.12.13:											
	Regnskap totalt per 31.12.2013	Bevilget per 31.12.2013	Budsjett og HP -> 2017	Forventet slutfkostnad	Forventet økonomisk avvik	Indekning	Forventet økonomisk slutt dato	Ikke benyttet investeringsramme per 31.12.2013.	Rebervigens til bruk i 2014	Søkes innarbeidet i HP 2015-2018	Rebervigens ikke
Bolig og omsorg											
BH- Midlertidig modulbaserte boliger	0	0	6 000 000	6 000 000			31.12.2015	0			
BH- Ovegangsboliger	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2015	0			
Boligsosial handlingsplan	115 400 001	137 000 000	188 000 000	188 000 000			31.12.2017	21 599 999	21 599 999		
BH- Diverse planleggings- og reguleringsarbeid	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2017	0			
Oppruste søsterbolig ved sykehuset til boliger	0	0	15 000 000	15 000 000			31.12.2017	0			
Boveldning											
12 boliger i bolleeskap Klaringssten	18 082 170	24 000 000	40 000 000	40 000 000			31.12.2015	5 917 830	5 917 830		
Aktivtets- for psy- Utlingssthemmede	60 675	500 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2015	439 325	439 325		
12 boliger i bolleeskap Væm	199 119	1 000 000	43 000 000	43 000 000			31.12.2017	800 881	800 881		
Kommuneområde HR											
Kommuneområde og service											
Kommunedelplan kommunikasjon	158 634	1 958 634	7 058 634	7 058 634			31.12.2016	1 800 000	1 800 000		
Videreutbygging av IKT kommunikasjon	7 233 762	9 202 749	16 102 749	16 102 749			31.12.2017	1 968 987	1 968 987		
Formyelse og oppgradering IKT utstyr	11 201 705	10 897 216	37 697 216	11 201 705	-304 489		Avsluttes årlig				
Elektroniske tjenester og publikumservice	5 230 464	7 472 708	14 172 708	5 230 464	2 242 244		Avsluttes årlig				
IKT som effektiviseringsverktøy	27 216 935	27 107 256	42 307 256	27 216 935	-109 679		Avsluttes årlig				
Arbeidsgifter											
Videreutvikling av elektroniske personalsystemer	0	0	3 000 000	3 000 000			31.12.2016	0			
IKT program fævermarkering	47 329	2 500 000	2 500 000	47 329	2 452 671		Avsluttes				
Kommuneområde Oppvekst											
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for											
Rehabilitering av uteområder	0	172 768	172 768	172 768			30.06.2014	172 768	172 768		
Sandbakken skole - utvidelse	40 329 487	40 300 000	40 300 000	41 100 000	-800 000	Ved prosjektslutning	31.12.2014	-29 487			
Fysisk tilrettelegging	614 109	1 100 000	1 700 000	1 100 000			31.12.2014	486 891	486 891		
Ventilasjon Kruseleikla skole formingsbygg	7 025 934	8 500 000	8 500 000	8 500 000			31.12.2014	1 474 066	1 474 066		
Ny sentrums skole, Sannesundveien	33 235 625	28 500 000	293 700 000	293 700 000			01.06.2017	-4 735 625			
Kapasitetstiltak - skole	7 363 762	17 000 000	53 000 000	53 000 000			31.12.2017	9 636 238	9 636 238		
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager	12 370 113	20 500 000	28 500 000	28 500 000			31.12.2017	8 129 887	5 129 887	3 000 000	
Skolekapsitetsplan	49 828 922	50 000 000	50 000 000	49 828 922	171 078		Avsluttes i egen sak				
Ny sentrums skole (avsluttes)	11 612 961	11 678 875	11 678 875	11 612 961	65 914		Avsluttes i egen sak				
Barnehage											
Forprosjekt nye barnehager	605 596	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2014	394 404	394 404		
Midlertidige barnehager Tindlund	5 630 900	6 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2014	369 100	369 100		
Barnehagebuss	3 146 755	3 400 000	3 400 000	3 400 000			31.12.2014	253 245	253 245		
Sandbakken barnehage-midlertidig	3 829 340	4 200 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2015	370 660	370 660		
Nye Tindlund barnehage	11 158 209	17 000 000	48 500 000	48 500 000			30.06.2016	5 841 791	5 841 791		
Rehabilitering av barnehager	1 969 048	6 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2016	4 030 952	4 030 952		
Nybygg Vestvidt barnehage	130 616	2 000 000	20 000 000	20 000 000			31.12.2016	1 869 384	1 869 384		
Ny permanent barnehage-Sandbakken	15 492 791	22 000 000	50 600 000	50 600 000			31.12.2016	6 507 209	6 507 209		
Løkeparater barnehager	300 858	1 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2016	699 142	699 142		
Ny barnehage sentrum	623 251	2 000 000	58 000 000	58 000 000			31.12.2017	1 376 749	1 376 749		
Ny Hålsundøy barnehage	697 425	1 600 000	46 500 000	46 500 000			31.12.2017	902 575	902 575		
Ny barnehage Styeborg	48 688	2 000 000	35 000 000	35 000 000			31.12.2017	1 951 312	1 951 312		
Midlertidig barnehage Hålsundøy	0	0	1 000 000	0	0		Avsluttes				
Barnevern											
Oppgradering av familisenter(barnevern)	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2015	3 000 000	3 000 000		

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Pagående investeringsprosjekter per 01.01.2014	Regnskap totalt per 31.12.2013	Bevilget per 31.12.2013	Budsjett og HP -> 2017	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Indekning	Forventet økonomisk slutt dato	Ikke benyttet investeringsramme per 31.12.2013.	Rebevliges til bruk i 2014	Søkes innarbeidet i HP 2015-2018	Rebevliges ikke	Disponering av ikke benyttet investeringsramme per 31.12.13:
Kommuneområde Teknisk												
Vann			0									
Kommunedisplan VVA vann	475 147	500 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2014	24 853	24 853			
Forprosjekt vann	118 271	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2014	881 729	881 729			
Uforutsatte prosjekter vann 2014	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2014	0				
NV/dvgg Torsbekkdalen	1 110 038	3 500 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2015	2 389 962	2 389 962			
Tilbak vann 2013	0	7 401 828	7 401 828	0	7 401 828		Avsluttes					
Tilbygg Torsbekkdalen	1 585 694	1 812 244	1 812 244	1 585 694	226 550		Avsluttes					
Uforutsatte prosjekter vann	166 689	1 000 000	1 000 000	166 689	833 311		Avsluttes					
Vannledningsnett												
Ryevsel	0	0	2 500 000	2 500 000			31.08.2014	0				
Vannforsyning til Nås, Innenfor tomtegrense	700 253	0	0	0		100% refusjon fra sykehuset	31.12.2014	-700 253				
Vannforsyning til Nås, utenfor tomtegrense	1 636 368	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2014	1 363 632	1 363 632			
Vannledning Øvre Lande/Bakkeil	1 668 248	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2014	3 331 752	3 331 752			
Vannledningsnett stasjonsbyen(Hasilveien)	2 707 148	4 500 000	4 500 000	4 500 000			31.12.2014	1 792 852	1 792 852			
Torsbekk- Brekk	392 371	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2014	1 607 629	1 607 629			
Tjueklo-Råneberget/rehab.vannledning	0	4 000 000	5 500 000	5 500 000			31.12.2015	4 000 000	4 000 000			
Sindingsvei.vannledning	350 090	2 250 000	2 250 000	2 250 000			31.12.2015	1 899 910	1 899 910			
Vannledning Jelsnes- Furuholmen	0	0	2 500 000	2 500 000			31.12.2015	0				
Vannledning Balerød- Hasle	0	0	6 000 000	6 000 000			31.12.2015	0				
NV Gangbruvannledning i brua Halsundsvø- Opsund	0	0	500 000	500 000			31.12.2015	0				
Vannledning Hasle- Kampenes	0	0	18 000 000	18 000 000			31.12.2016	0				
Vannledningsnett HP 2014-2017	0	0	85 500 000	85 500 000			31.12.2017	0				
Edonbakken.vannledning	3 106 673	3 000 000	3 000 000	3 106 673	-106 673		Avsluttes					
Vannledning Tarris-Huken, budd 1	1 125 841	1 500 000	1 500 000	1 125 841	374 159		Avsluttes					
Oppgradering av.vannledning gågata	123 761	2 500 000	7 500 000	123 761	2 376 239		Avsluttes					
Berdbveien	299 966	400 000	400 000	299 966	100 034		Avsluttes					
Vannledning Tarris-Huken, budd 2	0	1 500 000	1 500 000	0	1 500 000		Avsluttes					
Mdm. Arnesensvei - vann del 1	6 231 822	6 211 381	6 211 381	6 231 822	-20 441		Avsluttes i egen sak					
Slybergsklien.vannledning	27 815 246	27 815 246	27 815 246	27 815 246	0		Avsluttes i egen sak					
Mdm. Arnesensv. vann del 2	12 158 078	12 113 698	12 113 698	12 158 078	-44 380		Avsluttes i egen sak					
Tekniske innstallasjoner vann												
Balerød vannverk	40 992 673	41 000 000	41 000 000	41 000 000			30.06.2014	7 327	7 327			
Forprosjekt trykkking Ullerøy	9 325	200 000	200 000	200 000			30.06.2014	190 675	190 675			
Oppgradering trykkforsterkere.vann inkl. Møllergata	759 179	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2014	1 240 821	1 240 821			
Oppgradering tørdedasseng	6 162 684	7 000 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2014	837 316	837 316			
Trykkforsterker Gaupelvatn, ombygging av	182 208	6 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2014	5 817 792	5 817 792			
Isesjø vannverk	3 145 296	4 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2015	854 704	854 704			
Avløp												
Kommunedisplan VVA, andel avløp	884 603	1 000 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2014	115 397	115 397			
Forprosjekt avløpsplan	336 033	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2014	663 967	663 967			
Uforutsatte prosjekter avløp 2014	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2014	0				
NV/dvgg Torsbekkdalen	1 063 179	3 500 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2015	2 436 821	2 436 821			
Tilbak avløp HP 2014-2017	0	0	18 600 000	18 600 000			31.12.2017	0				
Tilbygg Torsbekkdalen	1 624 533	1 650 000	1 650 000	1 624 533	25 467		Avsluttes					

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Disponering av ikke benyttet investeringsramme per 31.12.13:											
	Regnskap totalt per 31.12.2013	Bevilget per 31.12.2013	Budsjett og HP -> 2017	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk slutt dato	Ikke benyttet investeringsramme per 31.12.2013.	Rebevilles til bruk i 2014	Søkes innarbeidet i HP 2015-2018	Rebevilles ikke
Pågående investeringsprosjekter per 01.01.2014											
Avløpsnett											
Avløpsanlegg Kalnes/Grålum(utenfor tomtegrense)	6 613 017	7 100 000	7 100 000	7 100 000			31.12.2014	488 983	488 983		
Leiringsnett stasjonsbyen Hasliveien	2 539 994	4 500 000	4 500 000	4 500 000			31.12.2014	1 960 006	1 960 006		
Avløpsledning til Nås, innenfor tomtegrense	278 402	0	0	0		100% refusjon fra siktehuset	31.12.2014	-278 402			
Separering Øvre Lande/Bakkeli	2 257 600	15 000 000	15 000 000	15 000 000			31.12.2014	12 742 400	12 742 400		
Utløpsledning Saunesund	70 971	6 654 569	6 654 569	6 654 569			31.12.2014	6 583 598	6 583 598		
Torsbekk- Brekk	453 733	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2014	2 546 267	2 546 267		
Ny ledning Tarnis -Hukken	0	1 436 206	1 436 206	1 436 206			31.12.2014	1 436 206	1 436 206		
Rvæsvel	0	1 150 000	2 650 000	2 650 000			31.12.2014	1 150 000	1 150 000		
Torsbekk- Brekk 2.e. separering	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2014	0			
Sindingsvei separering	1 347 024	7 250 000	7 250 000	7 250 000			31.12.2015	5 902 976	5 902 976		
Brvggenet- Hasle	0	0	8 600 000	8 600 000			31.12.2015	0			
Ny Gangbru avløpsledning i brua Høstlundsv- Opsund	0	0	500 000	500 000			31.12.2015	0			
Harnestad- Brekkbøkken	0	0	7 000 000	7 000 000			31.12.2016	0			
Hasle- Kampenes	0	0	15 400 000	15 400 000			31.12.2016	0			
Grålum- Brekkbøkken	0	0	12 000 000	12 000 000			31.12.2016	0			
Isfoss- Nipa	0	0	12 000 000	12 000 000			31.12.2017	0			
Tunefjordet Vest	0	0	17 000 000	17 000 000			31.12.2017	0			
Nordberg- Torsbekk	0	0	66 000 000	66 000 000			31.12.2018	0			
Edonbakken avløpsledning	2 937 234	3 000 000	3 000 000	2 937 234	62 766		Avsluttes	0			
Avløpsledning Tarnis Hukken brudd 1	1 489 743	1 500 000	1 500 000	1 489 743	10 257		Avsluttes	0			
Oppgradering av Avløpspumpestasjoner 2014	199 783	2 500 000	7 500 000	199 783	2 300 217		Avsluttes	0			
Bergveien	297 796	350 000	350 000	297 796	52 204		Avsluttes	0			
Mdm. Amnesensvei Avløp del 1	5 927 965	5 927 965	5 927 965	5 927 965	0		Avsluttes i egen sak				
Skjøtekløen avløp	33 007 137	33 007 137	33 007 137	33 007 137	0		Avsluttes i egen sak				
Mad. Amnesensvei del 2	11 929 092	11 910 233	11 910 233	11 929 092	-18 859		Avsluttes i egen sak				
Tekniske innstallasjoner avløp											
Forprosjekt stasjonsbyen avløp KP 415	97 269	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2014	902 731	902 731		
Oppgradering avløpspumpestasjoner 2014	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2014	0			
Oppgradering av Avløpsrensanlegg	107 157 804	112 000 000	112 000 000	112 000 000			30.06.2015	4 842 196	4 842 196		
Oppgradering avløpspumpestasjoner inkl gamle Avløp KP 18 Torsbøkkalen	4 686 419	9 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2015	4 303 581	4 303 581		
Pumpestasjon Brusemyr	0	0	8 000 000	8 000 000			31.12.2015	0			
Oppgradering avløpspumpestasjoner HP 2015-	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2016	0			
Avløp spreddt bebyggelse											
Solberg /Brandslopp trykk avløpsledning	3 140 242	9 500 000	9 500 000	9 500 000			31.12.2014	6 359 758	6 359 758		
Trykkavløp Øyestad	0	0	1 900 000	1 900 000			31.12.2015	0			
Trykkavløp Rønneid	24 514	0	7 000 000	7 000 000			31.12.2015	-24 514			
Spreddt bebyggels HP 2015-2017	0	0	20 000 000	20 000 000			31.12.2017	0			
Avfallsbehandling											
Beholdere for plastsortering	916 263	2 005 060	2 005 060	2 005 060			31.12.2015	1 088 797	1 088 797		
Gatealøp miljø, gassbrønner	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2015	3 000 000	3 000 000		
Nybygg Torsbøkkalen andel renovasjon	748 915	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2015	2 251 085	2 251 085		
Innsamling av hageavfall (beholdere)	0	0	3 200 000	3 200 000			31.12.2017	0			

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Disponering av ikke benyttet investeringsramme per 31.12.13:											
	Regnskap totalt per 31.12.2013	Beviljet per 31.12.2013	Budsjett og HP -> 2017	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk slutt dato	Ikke Benyttet investeringsramme per 31.12.2013.	Rebevilles til bruk i 2014	Søkes innarbeidet i HP 2015-2018	Rebevilles ikke
Samferdsel											
Etablering av drosholdeplass	219 350	200 000	200 000	270 000	-70 000	Ved prosjektslutning	30.06.2014	-19 350			
Sarpsborg nye tog	42 752 698	40 536 374	40 536 374	42 752 698	-2 216 324	Ved prosjektslutning	30.06.2014	-2 216 324			
Tramkvikkefartstiltak 2013	3 854 984	4 500 000	4 500 000	4 500 000			30.06.2014	645 016	645 016		
Oppgradering av veilys private veier	1 106 435	2 500 000	2 500 000	2 500 000			31.12.2014	1 393 565	1 393 565		
Bussholdeplass-utvikl. utform. (beplanningsord.)	2 926 193	3 560 000	3 560 000	3 560 000		Budsjettjustert med 1860 kr grunnnet referusjoner fra Statens vegvesen	31.12.2014	633 807	633 807		
Utvildelse av kommunal vei Berghelmskogen	0	0	1 400 000	1 400 000			31.12.2014	0			
Sløvtiltak	0	0	500 000	500 000			31.12.2014	0			
Rehabilitering av p-plasser/ri-p-automater	1 411 131	4 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2015	2 588 869	2 588 869		
Bru over Glomma gang og sykkelvei	1 915 838	13 500 000	28 500 000	28 500 000			31.12.2015	11 584 162	11 584 162		
Boligsoneparkering plasser og automater	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2015	0			
Miljøgata dellygta	0	0	3 000 000	3 000 000			31.12.2015	0			
Forskyønnelse ved infartsåter	0	0	3 000 000	3 000 000			31.12.2015	0			
Forskyønnelse Torsbekkdalen	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2015	0			
Gang sykkelvei Bussterminalen- Sandesund (Storgata)	0	0	12 000 000	12 000 000			31.12.2016	0			
Oppgradering av kommunale veier 2014	0	0	55 000 000	55 000 000			31.12.2017	0			
Universiell utforming av bussholdeplasser 2014 (beplanningsord.)	391 549	3 000 000	7 400 000	7 400 000		Kommunal egenfinansiering ved investeringsplanen	31.12.2017	2 608 451	2 608 451		
0	0	0	3 600 000	3 600 000			31.12.2017	0			
Gateløp tiltak og dataprogram	16 847 415	21 500 000	41 500 000	41 500 000			31.12.2017	4 652 585	4 652 585		
Veidelt av hovedplan vann og avløp	0	0	12 000 000	12 000 000			31.12.2017	0			
Gang og sykkelvei sentrum- Hafslundsvøy	0	0	13 000 000	13 000 000			31.12.2017	0			
Gang og sykkelveier rind. gateløp	0	0	18 000 000	18 000 000			31.12.2017	0			
Tramkvikkefartstiltak 2014 (trøyge skoleveifartsbedreende tiltak)	0	0	20 000 000	20 000 000			31.12.2017	0			
Gågate oppgradering	1 435 037	6 000 000	34 500 000	1 435 037	4 564 963		Avsattes				
Gågate oppgradering (plan)	1 487 716	1 000 000	1 000 000	1 487 716	-487 716		Avsattes				
Gang og sykkelvei Hoppeveien gis	993 584	1 708 240	1 708 240	993 584	714 656		Avsattes				
Skitilgraving av gang og sykkelveier	60 115	60 115	60 115	60 115	0		Avsattes				
Vestegøvelen fortau	640 528	637 974	637 974	640 528	-2 554		Avsattes				
Oppgradering av kommunale veier 2013	11 844 414	10 000 000	10 000 000	11 844 414	-1 844 414		Avsattes årlig	0			
Bramvesettel											
Reiningsverket	102 699	381 197	381 197	381 197			31.12.2014	278 498	278 498		
Nytt øvingsområde brannvesen	0	6 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2014	6 000 000	6 000 000		
Veiksted og transport											
Biler og teknisk utstyr 2013	11 417 573	20 250 000	20 250 000	18 550 000	1 700 000		31.12.2014	8 832 427	7 132 427		1 700 000
PDA i biler	466 238	420 000	660 000	660 000			31.12.2015	-46 238			
Fetlevestet biler	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2016	0			
Biler og maskiner og annet teknisk utstyr 2014	0	0	31 200 000	31 200 000			31.12.2017	0			
Biler og maskiner, vann og avløp 2014 (selvkost)	0	0	12 300 000	12 300 000			31.12.2017	0			
Biler og maskiner renovasjon 2014 (selvkost)	0	0	7 800 000	7 800 000			31.12.2017	0			
Biler og beredskap brann	0	0	7 550 000	7 550 000			31.12.2017	0			
Biler og maskiner veiljøent	0	0	11 500 000	11 500 000			31.12.2017	0			
Salg av biler og maskiner	0	0	-800 000	-800 000			31.12.2017	0			
Biler og teknisk utstyr 2012	51 110 501	51 113 071	51 113 071	51 110 501	2 570		Avsattes				

ÅRSRAPPORT 2013 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 01.01.2014	Regnskap totalt per 31.12.2013	Bevilget per 31.12.2013	Budsjett og HP -> 2017	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Indekning	Forventet økonomisk slutt dato	Ikke benyttet investeringsramme per 31.12.2013.	Disponering av ikke benyttet investeringsramme per 31.12.13:		
									Rebevilles til bruk i 2014	Søkes innarbeidet i HP 2015-2018	Rebevilles ikke
Byggesak/landbruk og kart											
Utskr kart og oppmåling 2014	0	0	2 400 000	2 400 000			31.12.2017	0			
GPS-databasstyr	1 190 205	1 200 000	1 200 000	1 190 205	9 795		Avsluttes	0			
Byggservice											
Tune adm. bygg ventilasjonsanlegg	1 457 075	1 500 000	1 500 000	1 500 000			30.06.2014	42 925	42 925		
Rehabilitering - heis, ventilasjon m.m.	19 881 157	20 600 000	20 600 000	20 600 000			31.12.2014	7 18 843	7 18 843		
Miljøtiltak - oljetanker	1 447 490	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2014	552 510	552 510		
Oppgradering av administrasjonsbygg	28 940 382	46 000 000	46 000 000	46 000 000			01.06.2015	17 059 618	17 059 618		
Utsifting tilpasning av utelys kommunale bygg	0	1 100 000	2 100 000	2 100 000			31.12.2015	1 100 000	1 100 000		
Brennoppgradering 2014	0	0	3 500 000	3 500 000			31.12.2015	0			
Heiser	503 537	2 400 000	12 000 000	12 000 000			31.12.2017	1 896 463	1 896 463		
Rehabilitering og sikring av bygg 2014	0	0	27 000 000	27 000 000			31.12.2017	0			
ENØK Styngs og varslingsanlegg 2014	0	0	23 000 000	23 000 000			31.12.2017	0			
Universell utforming kom. bygg	1 804 146	5 000 000	8 000 000	8 000 000			31.12.2017	3 195 854	3 195 854		
Ventilasjon og styringsanlegg bygg	0	0	13 000 000	13 000 000			31.12.2017	0			
Rehabilitering og sikring av bygg inkl. Skallsikring av bygg (prosjekt nærmiljøhuset)	3 491 470	3 500 000	3 500 000	3 491 470	8 530		Avsluttes				
Brennoppgradering	533 906	533 906	533 906	533 906	0	Fond nærmiljøhuset	Avsluttes				
Ventilasjon inneløs	68 690 773	68 750 000	68 750 000	68 690 773	59 227		Avsluttes i egen sak				
ENØK-tiltak	15 948 623	16 000 000	16 000 000	15 948 623	51 377		Avsluttes i egen sak				
Nytt vaskeri	28 312 846	28 300 000	28 300 000	28 312 846	-12 846		Avsluttes i egen sak				
	19 966 088	18 643 394	18 643 394	19 966 088	-1 322 694		Avsluttes i egen sak				

For samme prosjekter er forventet økonomisk sluttdato 8 måned etter avslutningen av saken/brak